

Institutul
Național al
Justiției

RAPORT DE ACTIVITATE 2008

Prezentat de
Directorul executiv al INJ
la ședința Consiliului INJ
din 26 iunie 2009

Chișinău 2010

RAPORT DE ACTIVITATE

2008

Prezentat de
Directorul executiv al INJ
la ședința Consiliului INJ
din 26 iunie 2009

SUMAR

CUVÎNT ÎNAINTE	4
1. CONSIDERAȚII GENERALE	5
2. FORMARE ÎNIȚIALĂ	7
2.1. Formarea inițială a judecătorilor și procurorilor	7
2.1.1. Concursul de admitere.....	7
2.1.2. Formarea inițială a candidaților la funcțiile de judecător și de procuror înmatriculați în anul 2008	12
2.1.3. Formarea inițială a candidaților la funcțiile de judecător și de procuror înmatriculați în anul 2007	12
2.1.4. Suporturi de curs pentru formarea inițială a candidaților la funcțiile de judecător și de procuror.....	18
2.2. Formarea inițială a executorilor judecătorești	18
2.3. Formarea inițială a consilierilor de probațiune	21
2.4. Formarea inițială a mediatorilor	23
3. FORMARE CONTINUĂ	26
4. RECRUTAREA ȘI FORMAREA FORMATORILOR	29
4.1. Rețeaua de formatori	29
4.2. Activități de formare formatori	30
5. COOPERARE INTERNAȚIONALĂ	31
6. RELAȚII CU PUBLICUL	36
7. DEZVOLTARE INSTITUȚIONALĂ	37
7.1. Cadrul normativ	37
7.2. Resurse umane.....	39
7.3. Resurse bugetare	40
8. CONCLUZII	41
<i>Anexa nr. 1 Analiza indicilor calitativi ce caracterizează persoanele care au participat la concursul de admitere în anii 2007-2008 (tabel comparativ)</i>	<i>44</i>
<i>Anexa nr. 2 Comisiile constituite în vederea asigurării desfășurării concursului de admitere</i>	<i>45</i>
<i>Anexa nr. 3 Informație privind activitățile de instruire continuă desfășurate în perioada ianuarie-decembrie 2008</i>	<i>47</i>

CUVÎNT ÎNAINTE

Anul 2008, pentru care prezint acest Raport de activitate, este al doilea în calea autoafirmării, consolidării și recunoașterii Institutului Național al Justiției atât în țară, cât și peste hotare.

În virtutea preocupărilor pe care le are și a statutului deosebit ce-i revine, INJ este forjezia de cadre juridice capabile să rezolve nu doar problemele imediate cu care se confruntă sistemul juridic din Republica Moldova, dar și să prezinte soluții pentru cele de perspectivă.

Formarea lor presupune asumare de sarcini, realizare de obiective, acțiuni cuprinse în termene concrete și responsabili nominali. Caietul de acțiuni, sarcini pentru anul 2008 – unele deja încetățenite la INJ, altele prefigurate în premieră – a fost unul voluminos. Totuși, în anul de referință prioritatea priorităților noastre a fost dezvoltarea unei instruirii calitative.

Ca și în anul precedent, activitatea INJ a fost axată în principal pe formarea inițială și formarea continuă a procurorilor și judecătorilor, a executorilor judecătorești, consilierilor de probațiune, a mediatorilor, precum și a altor categorii de personal din sistemul judecătoresc. În acest sens ne-am străduit să racordăm procesul educațional la noii vectori de dezvoltare a învățămîntului juridic. Accentul a fost pus pe colaborarea interactivă între actorii activității didactice – audient și formator. Cu referire la audienți, ei au fost tratați nu doar în calitate de învățăcei, ci și ca participanți activi la organizarea și desfășurarea procesului de instruire. În ce privește rețeaua de formatori, activitățile de formare formatori, am utilizat toate pîrghiile disponibile pentru consolidarea corpului didactic, eficientizarea pregătirii academice a formatorilor.

Alte activități desfășurate în anul dării de seamă la capitolele cooperarea internațională, relațiile cu publicul, dezvoltarea instituțională, detaliate și ele în prezentul Raport, vin să consolideze imaginea Institutului Național al Justiției ca centru de producere și transfer al cunoștințelor celor antrenați în actul de înfăptuire a justiției.

Aducem sincere mulțumiri Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD Moldova) pentru asistența și suportul financiar acordat la editarea, inclusiv în limba engleză, a prezentului Raport de activitate.

Aceleași sincere mulțumiri exprimăm tuturor partenerilor noștri naționali și internaționali pentru frumoasa și eficienta colaborare.

Eugenia FISTICAN,
Director executiv al Institutului Național al Justiției,
judecător, detașat, la Curtea Supremă de Justiție

I. CONSIDERAȚII GENERALE

Scurt istoric sau Privire în retrospectivă

Institutul Național al Justiției este o instituție publică autonomă care are menirea de a fi garant al promovării standardelor profesionale în domeniul justiției prin instruirea inițială și continuă a judecătorilor și procurorilor, a grefierilor și executorilor judecătorești, precum și prin formarea profesională continuă a altor persoane care contribuie la înfăptuirea justiției.

Înființarea Institutului Național al Justiției este o exigență prevăzută de **Planul de Acțiuni Republica Moldova – Uniunea Europeană**, în ale cărui scopuri-țintă se înscrie *îmbunătățirea instruirii, în special în problematica drepturilor omului și cooperării judiciare a judecătorilor, procurorilor și funcționarilor din sistemul judecătoresc*.

La 8 iunie 2006 Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea nr.152-XVI privind Institutul Național al Justiției, prin care acestei instituții i se atribuie personalitate juridică și dreptul de a dispune de patrimoniu propriu, autonomie administrativă, științifică și pedagogică.

Sediul permanent al INJ, amplasat în mun. Chișinău, str. S.Lazo 1, a fost inaugurat oficial pe data de 9 noiembrie 2007.

Grație întrunirilor organizate cu suportul Programului Comun al Comisiei Europene și Consiliului Europei privind sporirea independenței, transparenței și eficienței justiției în Republica Moldova, precum și asistenței acordate de Consiliul Superior al Magistraturii, Procuratura Generală și Ministerul Justiției, INJ și-a început activitatea propriu-zisă la 1 ianuarie 2007, organizând primele cursuri de instruire continuă și de formare formatori.

În rezultatul concursului de admitere organizat în perioada iunie-septembrie, la 1 octombrie 2007 au început cursurile de instruire inițială pentru 10 candidați la funcțiile de judecător și 20 candidați la funcțiile de procuror, durata totală a cursurilor fiind de 18 luni. Peste un an, la 1 octombrie 2008, au fost înmatriculați încă 10 candidați la funcțiile de judecător și 20 candidați la funcțiile de procuror.

La 3 decembrie 2007 au început cursurile de formare inițială pentru 20 executori judecătorești numiți în funcție după adoptarea Legii privind Institutul Național al Justiției, cu o durată totală de 3 luni. În prima jumătate a anului 2008 cursuri de instruire inițială au urmat încă două grupe de executori judecătorești – consilieri de probațiune. În 2008 au fost lansate cursurile de instruire inițială pentru cei 64 candidați la funcția de mediator, propuși de Consiliul de mediere. Pentru toate aceste categorii de audienți cursurile de instruire s-au finalizat cu examene de capacitate, după a căror susținere le-au fost eliberate atestate.

În scopul formării inițiale și continue a audienților, INJ a creat rețeaua de formatori, din care la sfârșitul anului 2007 făceau parte 57 formatori, iar la sfârșitul anului 2008 ea includea deja 73 formatori.

Realizările anului 2008

Anul 2008 a fost înscris în istoria INJ ca anul realizării obiectivelor strategice stipulate în Statut, al consolidării acțiunilor inițiate în anii precedenți și al celor desfășurate în premieră. Acestea vizează:

I. Activitatea de instruire inițială

- instruirea inițială a candidaților la funcțiile de judecător și de procuror;
- organizarea concursului de admitere a candidaților la funcțiile de judecător și de procuror;
- elaborarea și aprobarea Regulamentului privind soluționarea contestațiilor la concursul de admitere în Institutul Național al Justiției;
- înmatricularea la cursurile de instruire inițială a persoanelor care au susținut concursul de admitere;
- elaborarea și aprobarea planului de învățământ pentru anii 2008-2010, precum și a calendarului academic;
- lansarea cursurilor de instruire inițială a executorilor judecătorești (consilieri de probațiune) și a mediatorilor;
- aprobarea curriculei de instruire inițială a executorilor judecătorești (consilieri de probațiune) și a mediatorilor;

II. Activitatea de instruire continuă

- instruirea continuă a judecătorilor, procurorilor, executorilor judecătorești, a colaboratorilor instanțelor judecătorești, precum și a altor categorii de persoane ce contribuie la înfăptuirea justiției;
- aprobarea planului de formare continuă pe semestre;

III. Activitatea de formare formatori

- completarea rețelei de formatori în domeniile necompletate;
- formarea formatorilor;

IV. Activitatea în domeniul relațiilor internaționale

- extinderea colaborărilor pe plan național și dezvoltarea cooperării la nivel internațional;

V. Relații cu publicul

- editarea Revistei INJ și a cărții de vizită;
- crearea paginii WEB și a zonei Intranet;

VI. Activitatea financiară

- aprobarea Nomenclatorului lucrărilor efectuate și a serviciilor prestate contra plată de INJ, a tarifelor la acestea, precum și a Regulamentului privind modul de formare și utilizare a veniturilor obținute de la prestarea serviciilor contra plată și a mijloacelor speciale ale INJ;
- gestionarea eficientă a surselor financiare alocate;

VII. Resurse umane

- crearea de noi birouri pentru a asigura completarea locurilor vacante;
- completarea funcțiilor de profesor, inclusiv prin cumul;

VIII. Infrastructură

- reparația sediului principal;
- executarea lucrărilor de întocmire a documentației de proiect pentru restaurarea și reparația capitală a blocului principal lit. „A” și construirea unui bloc hotelier cu cafenea din contul demolării imobilelor lit. „B”, lit. „V”, lit. „D”, lit. „E”, lit. „F”, lit. „G”, lit. „J”;

IX. Management

- elaborarea și aprobarea de către Consiliul INJ a unui proiect de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative ce reglementează activitatea Institutului.

Realizările anului 2008 se datorează și colaborării fructuoase cu partenerii naționali și internaționali ai INJ, reflectată în prezentul Raport.

II. FORMARE INIȚIALĂ

2.1. Formarea inițială a judecătorilor și procurorilor

Formarea inițială este una din condițiile obligatorii pentru numirea în funcția de judecător sau de procuror a persoanelor care nu au vechimea în specialitatea juridică prevăzută de lege.

2.1.1. Concursul de admitere

Admiterea la cursurile de instruire inițială a candidaților la funcțiile de judecător și de procuror se face exclusiv pe bază de concurs, cu respectarea principiilor transparenței și egalității în drepturi.

Numărul locurilor scoase la concursul de admitere pentru formarea inițială a judecătorilor și procurorilor se aprobă anual de Consiliul INJ, în baza prognozei prezentate de Consiliul Superior al Magistraturii și de Procuratura Generală, totodată ținându-se cont de necesitățile reale și de mijloacele disponibile.

Obiective

- Îmbunătățirea cadrului normativ intern ce ține de organizarea și desfășurarea concursului de admitere
- Sporirea nivelului de securizare a testelor și spețelor elaborate pentru concursul de admitere
- Organizarea și desfășurarea concursului de admitere
- Înmatricularea candidaților la funcțiile de judecător și de procuror pentru a urma cursurile de instruire inițială în cadrul Institutului Național al Justiției

Reglementări

Activitatea de organizare a concursului de admitere este reglementată de Legea privind Institutul Național al Justiției¹ (Legea INJ), de Regulamentul cu privire la organizarea concursului de admitere² și de Regulamentul cu privire la soluționarea contestațiilor la concursul de admitere³.

Măsuri

Îmbunătățirea cadrului normativ intern

În scopul înlăturării devierilor constatate în cadrul desfășurării admiterii 2007, precum și în vederea ajustării reglementărilor în vigoare la prevederile dreptului internațional din acest domeniu, a fost modificat și completat Regulamentul cu privire la organizarea concursului de admitere în Institutul Național al Justiției.

Astfel, prin Hotărârea Consiliului INJ nr.3 din 27.06.2008 a fost revăzută media generală în diploma de licență care îi permite persoanei să se înscrie la concurs, aceasta fiind majorată de la 7 (șapte) la 8 (opt), modificare condiționată de necesitatea racordării acestei medii la cea prevăzută de actele normative ale Consiliului Superior al Magistraturii și ale Procuraturii Generale pentru angajarea persoanelor în instanța judecătorească sau în procuratură.

¹ Legea privind Institutul Național al Justiției, nr. 152-XVI din 08.06.2006.

² Regulamentul cu privire la organizarea concursului de admitere în Institutul Național al Justiției, aprobat la ședința Consiliului INJ din 06.06.2007.

³ Regulamentul cu privire la soluționarea contestațiilor la concursul de admitere în Institutul Național al Justiției, aprobat la ședința Consiliului INJ din 25.08.2008.

Pct.1.5. din Regulamentul sus-menționat a fost completat cu noi prevederi, care permit participarea la concurs doar a cetățenilor Republicii Moldova domiciliați pe teritoriul ei, modificare operată în vederea aducerii în concordanță a condițiilor de participare la concurs cu prevederile art.6 alin.(1) din Legea cu privire la statutul judecătorului și ale art.19 alin.(1) din Legea cu privire la Procuratură, care stipulează condițiile pentru a candida la funcțiile de judecător sau de procuror.

Certificatul medical-tip nr.086-U a fost înlocuit cu certificatul medical de sănătate, după modelul celui propus la angajare în judecătorie de către Consiliul Superior al Magistraturii, titlul căruia corespunde cu prevederile art.6 alin.(1) lit.f) din Legea cu privire la statutul judecătorului și ale art.19 alin.(1) lit.f) din Legea cu privire la Procuratură. Forma și modelul noului certificat sînt anexate la Regulament.

În legătură cu necesitatea înlăturării unor deficiențe întâmpinate pe parcursul desfășurării examenelor de admitere în anul 2007 și expuse în nota informativă de către Președintele Comisiei pentru examenele de admitere, în Regulament au fost introduse modificări ce țin de excluderea din competiție a candidaților, răspunsurile cărora au fost evaluate cu note mai mici de 5 (cinci) la proba verbală a concursului de admitere, precum și privind modul de calculare a notei finale.

A fost majorat și termenul de examinare a contestărilor depuse la Comisia de contestare (de la 24 la 72 ore), modificare condiționată de dificultatea examinării în termen de 24 de ore a multiplelor contestații depuse de candidați.

Totodată, la 25 august a fost elaborat și aprobat Regulamentul cu privire la soluționarea contestațiilor la concursul de admitere.

Organizarea concursului de admitere

La 27 iunie, în baza Hotărîrii Consiliului Superior al Magistraturii nr.181/9 din 22.05.2008 și a demersului Procurorului General nr.33-4d/08-150 din 29.05.2008, Consiliului INJ a aprobat numărul locurilor scoase la concursul de admitere pentru formarea inițială a candidaților la funcțiile de judecător și de procuror, după cum urmează: pentru judecători – 10 locuri și pentru procurori – 30 de locuri.

Întru asigurarea desfășurării concursului de admitere au fost constituite patru comisii:

- Comisia pentru organizarea concursului de admitere;
- Comisia pentru elaborarea testelor și spețelor;
- Comisia pentru examenele de admitere;
- Comisia de contestare (componenta nominală a acestora a se vedea în *Anexa nr. 2*).

La 27 iunie, prin intermediul paginilor WEB ale Consiliului Superior al Magistraturii, Procuraturii Generale și Ministerului Justiției, precum și prin ziarul „Dreptul” (nr.25(235) din 4 iulie), publicul larg a fost informat despre:

- a) data și locul organizării concursului de admitere;
- b) modul desfășurării concursului de admitere;
- c) numărul de locuri scoase la concursul de admitere;
- d) condițiile și actele necesare pentru înscrierea la concursul de admitere;
- e) tematica pentru examenul de admitere în scris;
- f) tematica și mostrele de spețe pentru proba verbală;
- g) cererea-tip de înscriere la concursul de admitere în Institut etc.

Totodată, pentru a asigura accesul liber al populației la informație, anunțul despre organizarea concursului de admitere și alte date relevante au fost afișate pe un panou din holul Institutului.

Pe parcurs, în scopul bunei desfășurări a concursului, membrii Comisiei de organizare au făcut unele constatări privind condițiile de participare la concurs și documentele ce urmează a fi prezentate personal.

În perioada 6 iulie – 6 august Comisia pentru organizarea concursului de admitere a înregistrat 96 cereri de înscriere la concurs. Înregistrarea candidaților s-a încheiat la 6 august 2008.

În total au fost înregistrați 96 candidați la concursul de admitere pentru formarea inițială în cadrul Institutului Național al Justiției, dintre care 24 candidați la funcțiile de judecător și 72 candidați la funcțiile de procuror. În vederea analizei indicilor calitativi ce caracterizează persoanele care au participat la concursul de admitere desfășurat în anii 2007-2008 a fost întocmit tabelul comparativ (*Anexa nr. 1*).

În perioada înscrierii la concurs, Comisia pentru organizarea concursului de admitere s-a confruntat cu unele dificultăți, anume:

- programele de învățământ neuniforme la diferite instituții de învățământ superior pentru discipline de bază, cum sînt: drept penal, drept procesual penal, drept civil, drept procesual civil;
- imposibilitatea prezentării diplomei autentificate notarial de către absolvenții instituțiilor de învățământ superior din alte state, unde diplomele se eliberează mai tîrziu.
- completarea diferită a certificatului medical de sănătate de către lucrătorii medicali, care nu în toate cazurile cunosc ce însemnări urmează să fie făcute în unele compartimente.

Subiectele examenelor de admitere

Avînd la bază tematica concursului de admitere și mostrele a două spețe aprobate de Consiliul Institutului, în perioada ce cuprinde luna iulie – prima jumătate a lunii august Comisia pentru elaborarea testelor și spețelor a alcătuit trei variante de teste pentru examenul scris eliminatoriu tip-grilă și trei variante de spețe pentru examenul oral.

Testele au cuprins 100 de întrebări (cîte 25 întrebări la fiecare domeniu de drept: civil, procesual civil, penal, procesual penal), la care doar un răspuns din cele date era corect, iar spețele (alcătuite în două grupe: drept civil – drept procesual civil și drept penal – drept procesual penal) au constat *în principal* în calificarea cazului expus, evidențierea erorilor de procedură comise de instanțele de judecată sau de organele procuraturii, candidatul urmînd să formuleze și soluția corectă a litigiului în fond.

În scopul asigurării confidențialității, conform Hotărîrii Consiliului INJ din 27 iunie, membrii Comisiei pentru elaborarea testelor și spețelor au transmis cele trei variante membrilor Consiliului INJ I.Serbinov și M.Ghervas, responsabili de calitatea variantelor finale, care, la rîndul lor, le-au transmis Președintelui Comisiei de admitere.

Desfășurarea concursului de admitere

Concursul de admitere s-a desfășurat în două etape:

- I. Proba eliminatorie scrisă de evaluare a cunoștințelor la următoarele discipline:
 - a) drept civil;
 - b) drept procesual civil;
 - c) drept penal;
 - d) drept procesual penal.

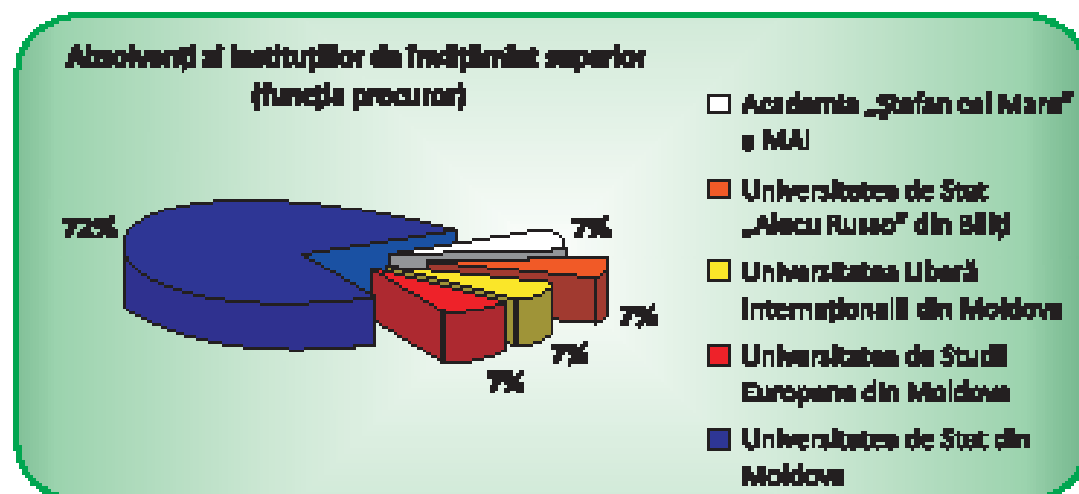
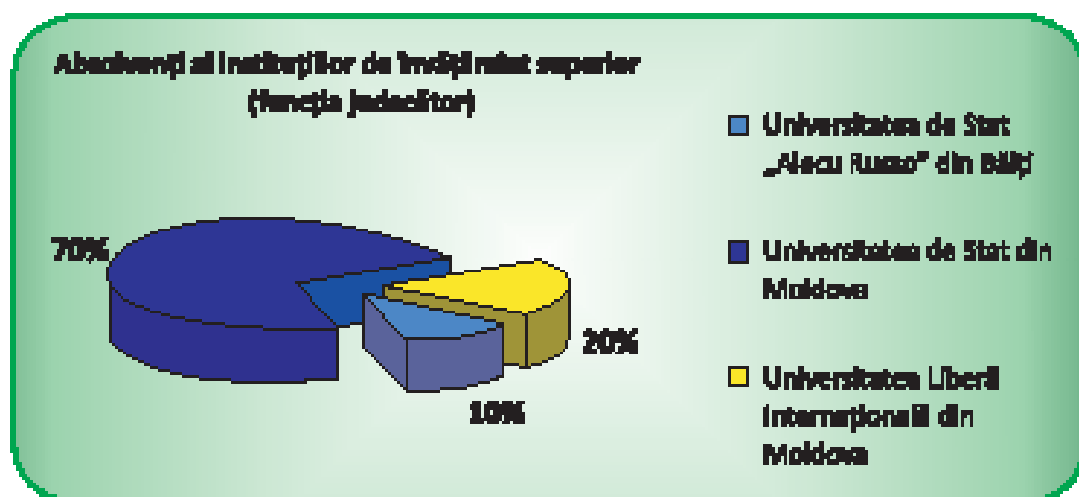
Testul conținea 100 de întrebări-grilă, pentru a căror rezolvare au fost acordate trei ore astronomice, fiecare răspuns corect fiind apreciat cu un punct.

II. Proba orală de verificare a aptitudinilor de interpretare și aplicare a legislației, a capacităților analitice, de gândire logică și a celor profesionale, care include rezolvarea a două spețe în domeniile drept civil – drept procesual civil și drept penal – drept procesual penal. Răspunsurile au fost apreciate cu note de la „1” la „10”.

Contestații asupra rezultatelor concursului de admitere nu au fost înregistrate. Contestațiile asupra rezultatelor examenului scris eliminatoriu tip-grilă și contestațiile asupra rezultatelor examenului verbal au fost soluționate de Comisia de contestare, care a apreciat ca fiind corect punctajul acordat de Comisia pentru examenele de admitere.

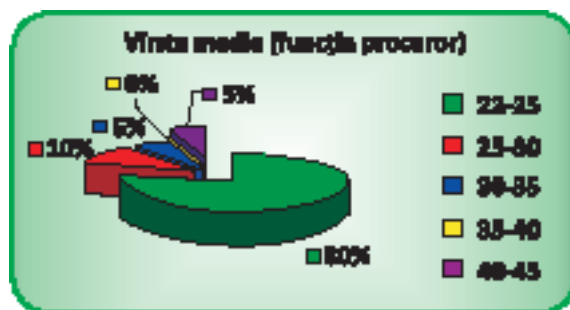
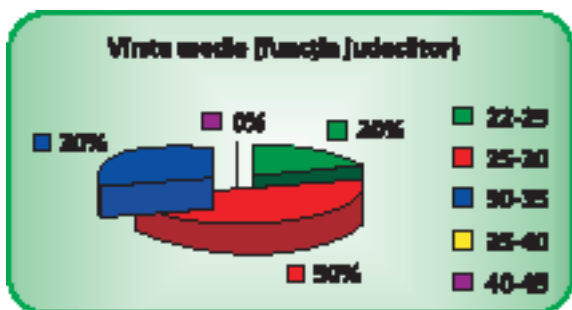
La 17 septembrie Consiliul INJ a apreciat ca satisfăcător nivelul de organizare și modul de desfășurare a concursului de admitere în Institutul Național al Justiției și a aprobat listele nominale ale candidaților la funcțiile de judecător și de procuror admiși pentru a fi înmatriculați la cursurile de instruire inițială în cadrul INJ.

La 22 septembrie, prin ordinul Directorului executiv nr.213/A, persoanele respective (10 candidați la funcțiile de judecător și 30 de candidați la funcțiile de procuror) au fost înmatriculate la cursurile de instruire inițială în Institutul Național al Justiției începând cu 01.10.2008, pentru o perioadă de 18 luni, perioadă în care vor beneficia de bursă lunară în mărime de 50% din salariul de funcție al judecătorului din judecătoria.

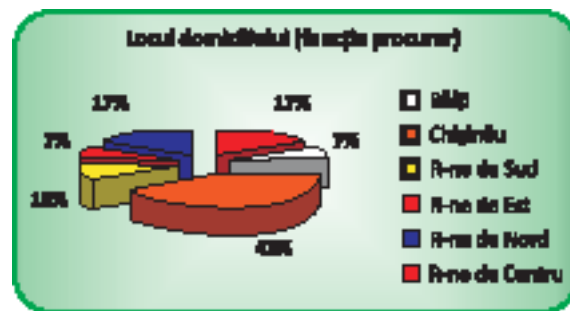
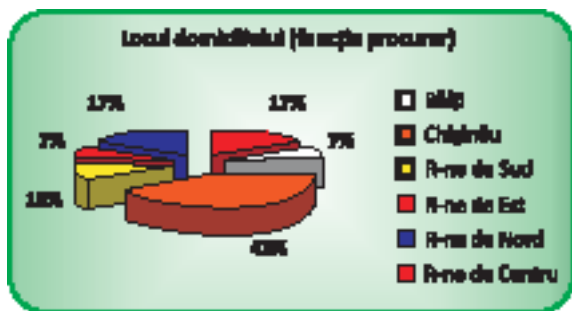

Astfel, putem evidenția următoarele aspecte referitoare la categoria persoanelor care au susținut concursul de admitere și sînt înmatriculate la Institut:

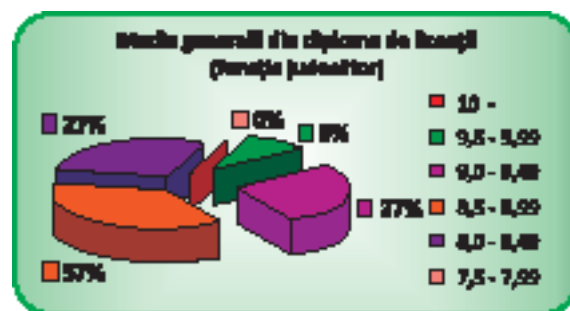
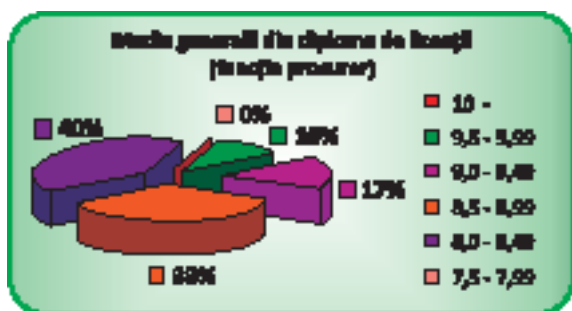
- toți candidații la funcția de *judcător* sînt de sex feminin, pe cînd 12 candidați la funcția de *procuror* sînt de sex feminin și 18 de sex masculin;
- în cîmpul muncii nu erau încadrați 5 candidați la funcția de *judcător* și 21 candidați la funcția de *procuror*;
- 7 candidați la funcția de *judcător* sînt absolvenți ai Universității de Stat din Moldova, 2 – ai Universității Libere Internaționale din Moldova, 1 – al Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți; respectiv, 22 candidați la funcția de *procuror* sînt absolvenții ai Universității de Stat din Moldova, 2 – ai Universității Libere Internaționale din Moldova, 2 – ai Universității de Studii Europene din Moldova, 2 – ai Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți, 2 – ai Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI;
- **În dependență de vîrstă**, candidații se prezintă după cum urmează:

- **în dependență de domiciliu**: 4 candidați la funcția de *judcător* au domiciliul în Chișinău, cîte o persoană în Anenii Noi, Călărași, Florești, Glodeni, Soroca, Strășeni; respectiv, 13 candidați la funcția de *procuror* au domiciliul în Chișinău, cîte 2 persoane în Bălți, Briceni și Nisporeni și cîte o persoană în Basarabeasca, Călărași, Orhei, Șoldanești, Soroca, Telenești, Ungheni, Vulcănești și Ștefan-Vodă;

- **în dependență de media generală din diploma de licență**, 3 candidați la funcția de *judcător* au media între 9,0 - 9,52; 6 au media între 8,45 - 8,99 și unul are media 8,39; respectiv, 8 candidați la funcția de *procuror* au media între 9,0 - 9,96; 10 au media între 8,5 - 8,99; 12 au media între 8,0 - 8,49.

2.1.2. Formarea inițială a candidaților la funcțiile de judecător și de procuror înmatriculați în anul 2008

Obiective

- Aprobarea Planului de învățământ 2008-2010
- Lansarea cursului de instruire inițială a candidaților la funcțiile de judecător și de procuror

Măsuri

La 1 octombrie a început primul semestru de studii pentru cei 40 de audienți înmatriculați în 2008 (10 candidați la funcțiile de judecător și 30 de candidați la funcțiile de procuror).

Instruirea lor a avut loc în conformitate cu Planul de învățământ 2008-2010, care pentru semestrul I include discipline de pregătire fundamentală comune atât pentru judecători, cât și pentru procurori.

Primul semestru s-a desfășurat pînă la 25 ianuarie 2009, după care audienții au susținut examene.

2.1.3. Formarea inițială a candidaților la funcțiile de judecător și de procuror înmatriculați în anul 2007

Obiective

- Organizarea și desfășurarea instruirii inițiale a candidaților la funcțiile de judecător și de procuror
- Realizarea sesiunilor de evaluare a cunoștințelor audienților

Situație

La INJ urmează cursurile de instruire inițială cei 10 candidați la funcțiile de judecător și 30 de candidați la funcțiile de procuror înmatriculați în 2007, durata cursurilor fiind de 18 luni.

Măsuri

Sesiunea de iarnă – evaluarea cunoștințelor acumulate în primul semestru de studii

În perioada 28 ianuarie – 16 februarie 2008 candidații la funcțiile de judecător și de procuror înmatriculați în anul 2007 au susținut sesiunea de iarnă la toate disciplinele studiate în primul semestru.

Sesiunea de iarnă a fost organizată în temeiul ordinului Directorului executiv nr.117/A din 21.01.2008, prin care au fost fixate data și ora desfășurării examenelor, numiți formatorii responsabili pentru primirea examenelor.

De asemenea, a fost stabilit modul de organizare și desfășurare a examenelor, potrivit căruia testele pentru examenele din cadrul sesiunii au fost elaborate de responsabilii de disciplină și aprobate, cu cinci zile înainte de sesiune, de șeful Direcției instruire și cercetare. Examenele au fost susținute în scris, cu excepția disciplinei „Retorica și arta comunicării”.

Supravegherea desfășurării examenelor a fost pusă în seama responsabililor de disciplină (formatorilor care au realizat orele de curs și orele de seminar), precum și a unor asistenți desemnați prin ordinul Directorului executiv.

În aceeași ordine de idei au fost elaborate și criteriile de evaluare a rezultatelor academice, potrivit cărora testele pentru examenele în scris au cuprins subiecte axate pe trei niveluri:

- nivelul I – *cunoaștere și înțelegere* (definiții, enumerări, caracterizări, clasificări etc.) – 3 puncte;
- nivelul II – *aplicare* (analize, demonstrații, comparații, argumentări etc.) – 5 puncte;
- nivelul III – *integrare* (estimări, aprecieri, proiecte etc.) – 7 puncte.

Modul de evaluare (în puncte) a fiecărui subiect pe niveluri a fost stabilit în funcție de realizarea sarcinilor puse în fața audienților.

În cazul în care subiectul conținea și o speță, rezolvarea ei corectă urma să fie apreciată cu 15 puncte.

În dependență de punctaj, a fost stabilită și scala de notare:

Punctajul	45	44-38	37-30	29-22	21-15	14-9	8-5	4-2	2-0
Nota	10	9	8	7	6	5	4	3	2

Evaluarea rezultatelor semestrului I de studii a avut ca scop constatarea nivelului de pregătire teoretică a candidaților la funcțiile de judecător și de procuror prin stabilirea anumitor criterii:

- nivelul de cunoștințe juridice privind dreptul național și dreptul internațional, precum și de procedură, fără a repeta cele studiate la facultate, acordând o atenție sporită activității practice a instanțelor judecătorești și a organelor Procuraturii;
- dispunerea de o gândire logică și structurată;
- conștientizarea apartenenței la profesie etc.

Audienții au fost promovați în următorul semestru în baza mediei aritmetice a tuturor notelor acumulate de ei, calculate conform prevederilor pct.4.6. al Regulamentului privind formarea inițială și absolvirea⁴.

Rezultatele evaluării cunoștințelor teoretice denotă și note negative.

Au fost înregistrate și cazuri de neprezentare la examene.

Astfel, un audient a obținut nota 4 (patru) la examenul la disciplina Drept procesual civil. Pe motive de boală sau deces al rudelor apropiate trei audienți nu s-au prezentat la examene.

În vederea lichidării restanțelor, în condițiile specificate la pct.4.4. al Regulamentului privind formarea inițială și absolvirea, prin ordinul Directorului executiv nr.131/A din 20.02.2008, pentru adienții restanțieri a fost organizată o sesiune suplimentară care a avut loc pe 23 februarie 2008.

Semestrul II de studii – de specializare a candidaților la funcțiile de judecător și de procuror

În semestrul II de studii (18 februarie – 31 mai) candidații la funcțiile de judecător și de procuror au studiat următoarele discipline de specializare:

Pentru judecători

Discipline obligatorii

- Calificarea infracțiunilor (*și pentru procurori*)
- Drept comunitar (*și pentru procurori*)
- Intentarea, pregătirea și examinarea în fond a pricinilor civile
- Drept succesoral

⁴ Regulamentul privind formarea inițială și absolvirea, aprobat la ședința Consiliului INJ din 21.06.2007

- Dreptul muncii
- Dreptul familiei
- Drept funciar
- Proceduri necontencioase în procesul civil
- Proceduri speciale în procesul penal
- Proces penal pentru judecătorul de instrucție
- Administrarea cauzelor contravenționale
- Metodologia întocmirii actelor procesual civile
- Metodologia întocmirii actelor procedural penale
- Metodologia întocmirii actelor procedural contravenționale
- Organizarea activității instanțelor de judecată

Discipline facultative

- Limba străină
- Utilizarea tehnologiilor informaționale în domeniul profesional

Pentru procurori

Discipline obligatorii

- Calificarea infracțiunilor (*și pentru judecători*)
- Drept comunitar (*și pentru judecători*)
- Tactica criminalistică
- Conducerea și efectuarea urmăririi penale de către procuror
- Investigații financiar-economice
- Proceduri speciale în procesul penal
- Participarea procurorului în instanța de judecată
- Întocmirea actelor procedurale în faza de urmărire penală
- Organizarea activității organelor Procuraturii
- Particularitățile cercetării penale a anumitor categorii de infracțiuni

Discipline facultative

- Limba străină
- Utilizarea tehnologiilor informaționale în domeniul profesional

Cunoștințele acumulate de către audienți în semestrul II de studii au fost evaluate în cadrul sesiunii de vară.

Sesiunea de vară

În vederea obținerii unor rezultate mai înalte în realizarea obiectivelor de cunoaștere și aplicare a disciplinelor prevăzute în Planul de învățământ și întru facilitarea evaluării adecvate, sub aspect teoretic și practic, a bazei conceptuale a audienților, în conformitate cu ordinul Directorului executiv nr.153/A din 02.04.2008, s-a decis desfășurarea, în perioada 7 aprilie – 12 mai, a unei sesiuni intermediare din semestrul II de studii.

Astfel, pentru audienții care candidează la funcțiile de judecător sesiunea intermediară a inclus disciplinele:

- Organizarea activității instanțelor de judecată
- Administrarea cauzelor contravenționale

- Proceduri necontencioase în procesul civil
- Procesul penal pentru judecătorul de instrucție.

La rîndul lor, audienții care candidează la funcțiile de procuror au fost evaluați la următoarele discipline:

- Investigații financiar-economice
- Organizarea activității organelor Procuraturii
- Particularitățile cercetării penale a anumitor categorii de infracțiuni
- Conducerea și efectuarea urmăririi penale de către procuror.

Sesiunea de vară propriu-zisă a fost organizată în conformitate cu ordinul Directorului executiv nr.162/A din 27.05.2008, avînd ca obiectiv stabilirea nivelului de pregătire teoretică a candidaților la funcțiile de judecător și de procuror.

În cadrul sesiunii de vară, care s-a desfășurat în perioada 4–27 iunie, candidații la funcțiile de judecător au susținut examene la următoarele discipline:

- Metodologia întocmirii actelor procesual penale
- Proceduri speciale în procesul penal
- Calificarea infracțiunilor
- Particularitățile soluționării diferitelor categorii de cauze
- Intentarea, pregătirea și examinarea în fond a pricinilor civile
- Drept comunitar.

Candidații la funcțiile de procuror au susținut examene la următoarele discipline:

- Proceduri speciale în procesul penal
- Participarea procurorului în instanța de judecată
- Calificarea infracțiunilor
- Tactica criminalistică
- Metodologia întocmirii actelor procesuale
- Drept comunitar.

De menționat că pe parcursul sesiunii de vară audienții au dat dovadă de o pregătire teoretică și practică adecvată, fapt consemnat de către examinatori și conducerea INJ. Careva impedimente care ar putea afecta procesul normal de evaluare a nivelului de pregătire a audienților nu au fost înregistrate.

Semestrul III de studii – stagiul de practică

Al treilea semestru – stagierea în instanțele de judecată sau în procuraturi, este destinat stagiului de practică în instanțele de judecată și în organele Procuraturii sub îndrumarea unui conducător de la locul desfășurării practicii.

Modul de organizare și de desfășurare a stagiului de practică de către audienții care urmează cursurile de formare inițială în Institutul Național al Justiției este reglementat de art.15 al Legii INJ, Capitolul III al Statutului INJ⁵ și de pct.2.1.3. al Regulamentului privind formarea inițială și absolvirea.

⁵ Statut al Institutului Național al Justiției, aprobat la sedința Consiliului INJ din 06.06.2007, [www.inj.md/compartimentul Cadrul legal intern](http://www.inj.md/compartimentul/Cadrul_legal_intern)

În scopul executării cerințelor impuse de Lege și a regulamentelor relevante, Directorul executiv a emis ordinul nr.177/A din 26.06.2008 „Privind vacanța și stagiul de practică al candidaților la funcțiile de judecător și de procuror”, prin care a fost stabilită durata stagiului de practică, numiți responsabili de practică și repartizați audienții la locul desfășurării practicii.

Astfel, conform acestui ordin, practica se efectuează în perioada 15 iulie – 31 decembrie, inclusiv 2 săptămâni pentru evaluare, în instanțele de judecată și în organele Procuraturii mun. Chișinău, avocatură, organele de urmărire penală.

Conform ordinului Procurorului General nr.514-p din 30 mai 2008 și Hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr.29/1 din 17 ianuarie 2008, în calitate de conducători ai practicii au fost desemnați procurorii-șefi și președinții instanțelor de judecată ale sectoarelor mun. Chișinău.

În vederea organizării și desfășurării sesiunii de evaluare a stagiului de practică, prin ordinul Directorului executiv nr.256/A din 9 decembrie 2008 a fost instituită Comisia pentru evaluarea stagiului de practică al audienților INJ în următoarea componență: președintele Comisiei: Liubovi Brînza – șef Direcție instruire și cercetare, judecător detașat, iar în calitate de membri ai Comisiei au fost desemnați Maria Ghervas, judecător la Judecătoria Botanica, și Valentin Coval, șef Secție formare inițială, procuror detașat.

Persoanele menționate, avînd o experiență practică îndelungată în instanțele judecătorești și în organele Procuraturii, au participat, totodată, la organizarea, desfășurarea și monitorizarea stagiului de practică.

Prin același ordin a fost aprobat și graficul de evaluare a stagiului de practică al audienților INJ. Evaluarea stagiului de practică s-a desfășurat în perioada 16-26 decembrie în conformitate cu cerințele prevăzute în curriculele stagiilor de practică pentru formarea inițială a candidaților la funcțiile de judecător și de procuror.

De menționat că evaluarea curentă a stagiilor de practică s-a realizat pe întreaga perioadă de desfășurare a acestora (pentru fiecare etapă în parte), de către personalul Secției formare inițială, împreună cu tutorele practicii și cu îndrumătorul din instituția desemnată ca bază a stagierii.

La aprecierea rezultatelor stagiilor de practică Comisia a ținut cont de:

- eficacitatea organizării și realizării activităților practice programate;
- nivelul și calitatea executării sau coordonării operațiunilor consemnate în curriculumul stagiilor de practică;
- logica întocmirii raportului cu privire la efectuarea stagiului de practică;
- calitatea produselor stagierii în funcție de domeniul de formare profesională;
- comportamentul profesional al audientului în cadrul instituției-bază în perioada realizării stagiului de practică.

La evaluare s-a ținut cont, de asemenea, și de modul de susținere a raportului de practică de către audient în fața Comisiei de evaluare, precum și de referința prezentată de către instituția desemnată ca bază a stagierii.

La finalul stagiului de practică audienții au prezentat Comisiei de evaluare următoarele documente:

- raportul cu privire la efectuarea stagiului de practică, care conține informații despre activitatea concretă pe care a desfășurat-o audientul, descrierea succintă a specificului activității instituției-bază, concluzii și sugestii de realizare a stagiului de practică, propuneri întru optimizarea stagierii;

- agenda stagiului de practică în care audientul a realizat observații asupra activității instituției-bază;
- referințe cu privire la activitatea audientului, consemnate de îndrumătorul unității de practică și/sau tutore;
- alte produse consemnate în curriculumul stagiilor de practică, în funcție de domeniul de formare inițială.

Raportul privind efectuarea practicii a prezentat o derulare calendaristică a activităților desfășurate, obiectivele proprii în ce privește stagiul de practică și o apreciere argumentată asupra efectelor pozitive ale acesteia (ce s-a învățat, ce s-a văzut interesant, unele concluzii și aprecieri personale).

La evaluare au fost apreciate aspectele practice ale activităților descrise în agendă, relevanța lor în raport cu etapele și obiectivele stabilite în curricula stagiului de practică, totodată fiind luate în calcul deprinderile și cunoștințele dobândite de către audienți.

Astfel, Comisia pentru evaluarea stagiului de practică, de comun acord cu tutorele stagiului de practică care a prezentat referința cu privire la activitatea audientului, au analizat activitatea fiecărui audient prin prisma următoarelor criterii:

- *eficiență*: cât de bine a îndeplinit audientul stagiul sarcinile delegate;
- *comportament*: gândire logică, respectarea programului și a disciplinei de muncă, nivelul de exercitare a controlului asupra propriului comportament în situații de confuz (dificile), de cunoaștere a propriilor puncte forte și slabe, capacitatea de a depăși deficiențele constatate etc.;
- *abilități de organizare*: plenitudinea, eficiența desfășurării și executării activităților preconizate;
- *comunicare*: integrarea în colectiv, cât de bine a reușit să comunice cu tutorele și cu ceilalți membri ai colectivului, lucrul în echipă, stima și respectul în relațiile cu persoanele care îl înconjoară etc.;
- *inițiativă*: ideile, propunerile și sugestiile de îmbunătățire a activității desfășurate;
- *flexibilitate*: perceperea noilor tehnici și metode de activitate.

Rezultatele evaluării stagiului de practică denotă că audienții INJ au dat dovadă de o pregătire teoretică bună, ceea ce le va permite pe viitor să exercite cu succes funcțiile de judecător și de procuror, fapt confirmat de toți tutorii de practică.

Evaluarea finală a fost exprimată prin notă.

Merită a fi apreciată la nivel înalt activitatea desfășurată pe parcursul stagiului de practică de către următorii audienți: Snejana CAZACU, Victoria SÎRBU, Natalia CLEVADÎ, Alexandru SPOIALĂ.

După finisarea activităților de evaluare a stagiului de practică al audienților INJ a fost organizată **o conferință de totalizare a rezultatelor practicii de specialitate**, la care au participat membrii Comisiei și audienții. În cadrul acestei conferințe au fost expuse problemele cu care s-au confruntat audienții, menționate reușitele lor și soluțiile înaintate întru ameliorarea stagiilor de practică.

2.1.4. Suporturi de curs pentru formarea inițială a candidaților la funcțiile de judecător și de procuror

Tematicile generale prevăzute în curriculumurile de formare inițială pentru candidații la funcțiile de judecător și de procuror, elaborate și editate la finele anului 2007, au fost tratate pe larg în suporturile de curs elaborate și editate în anul 2008 la următoarele discipline:

Cartea I – Drept penal;

Cartea II – Drept procesual penal; Conducerea și efectuarea urmăririi penale de către procuror;

Cartea III – Drept civil; Drept succesoral; Drept funciar; Dreptul muncii; Dreptul familiei;

Cartea IV – Drept procesual civil; Intentarea, pregătirea și examinarea în fond a pricinilor civile; Proceduri necontencioase în procesul civil;

Cartea V – Procedura și practica CEDO și alte tratate obligatorii pentru Republica Moldova; Drept comunitar.

Elaborarea și editarea curriculumurilor și a suporturilor de curs a fost posibilă grație suportului organizatoric și financiar acordat de Proiectul PNUD Moldova „Consolidarea capacității instituționale a Institutului Național al Justiției”.

Totodată, se lucrează asupra celorlalte suporturi de curs, care vor fi scoase de sub tipar în 2009.

2.2. Formarea inițială a executorilor judecătorești

Obiective

- Organizarea și desfășurarea cursurilor de instruire inițială a executorilor judecătorești

Măsuri

Cursurile de formare inițială a executorilor judecătorești au demarat la 3 decembrie 2007 și au continuat în anul 2008, fiind desfășurate în conformitate cu prevederile art.20 din Legea privind INJ, art.21 din Legea cu privire la sistemul de executare silită, Planul de Acțiuni Republica Moldova – Uniunea Europeană și Planul de Activitate a Guvernului pentru anii 2005 – 2009 „Modernizarea țării – bunăstarea poporului”.

În scopul bunei desfășurări a cursurilor de formare inițială a executorilor judecătorești, Institutul Național al Justiției, de comun acord cu Ministerul Justiției și Departamentul de executare, a elaborat Curriculumul și Planul de studii pentru instruirea inițială a executorilor judecătorești, care conțin tematica generală a orelor de curs la cele 3 module. Durata cursurilor este de 3 luni; teorie – 120 ore și practică – 320 ore.

Programul și curricula au fost axate pe patru niveluri comportamentale cu un grad divers de complexitate: *cunoaștere, aplicare, integrare și generalizare*.

Astfel, nivelul cunoașterii presupune aprofundarea cunoștințelor teoretice acumulate anterior pe parcursul studiilor, precum și achiziționarea de noi informații privind sistemul de executare.

La rândul său, aplicarea presupune formarea abilităților practice în domeniul executării.

Nivelul de integrare presupune formarea capacităților de transfer al cunoștințelor teoretice și abilităților practice în situații dificile, soluționarea situațiilor de problemă, precum și rezolvarea unor sarcini cu un grad sporit de complexitate.

Generalizarea constituie finalitatea procesului de instruire, care presupune valorificarea întregului potențial intelectual prin fortificarea cunoștințelor acumulate în cadrul instruirii.

În acest sens, curricula reprezintă un document reglator ce determină competențele profesionale necesare integrării reușite și buneii manifestări a executorilor judecătorești în câmpul muncii.

Astfel, potrivit modulului I de pregătire fundamentală în procedura de executare, audienții au studiat următoarele tematici:

- Noțiuni generale cu privire la procedura de executare
- Obiectul executării silite
- Procedura de sechestrare
- Procedura de vânzare a bunurilor sechestrate
- Modul de satisfacere a creanțelor creditorilor
- Executarea hotărârilor cu privire la litigii locative
- Executarea hotărârilor privind efectuarea de către debitor a unor acte obligatorii
- Procedura de executare a amenzilor administrative
- Procedura de executare a amenzilor penale
- Încasarea și evidența mijloacelor parvenite în contul depozitar
- Contestarea actelor executorului judecătoreesc. Efectele contestării actelor executorului judecătoreesc
- Executarea hotărârilor judecătorești ale altor state pe teritoriul Republicii Moldova
- Executarea hotărârilor judecătorești ale instanțelor de judecată naționale pe teritoriul altor state.

În conformitate cu prevederile art.20 alin.(3) din Legea privind INJ și pct.7.1. al Regulamentului privind formarea inițială și absolvirea, audienții au urmat un stagiul de practică.

Stagiul de practică s-a desfășurat sub îndrumarea unui conducător de la locul desfășurării practicii, în așa fel încât audienții să poată lua nemijlocit cunoștință de activitățile efectuate de executorii judecătorești, precum și în scopul stabilirii capacităților audienților de aplicare a cunoștințelor teoretice dobândite în cadrul **modulului I**, de exercitare a atribuțiilor de serviciu ce le revin, aprecierii aptitudinilor formate și evaluării rezultatelor.

Potrivit **modulului II** de practică, audienții au realizat următoarele obiective:

- Aprofundarea cunoștințelor teoretice și consolidarea capacităților formate în cadrul studiilor;
- Formarea deprinderilor profesionale în procesul de activitate prin aplicarea metodelor eficiente de muncă;
- Cunoașterea actelor normative care reglementează activitatea profesională;
- Determinarea specificului activității profesionale sub diverse aspecte: social, juridic, psihofizic, tehnic, tehnologic, economic, igienic;
- Colaborarea cu toți factorii implicați în activitatea profesională.

După efectuarea stagiului de practică executorii judecătorești au întocmit și au prezentat lucrările de curs, a căror tematică a fost aprobată de Departamentul de executare, respectiv:

- Executarea documentelor executorii privind încasarea în beneficiul statului
- Executarea documentelor executorii privind evacuarea cu sau fără acordarea spațiului locativ

- Executarea documentelor executorii cu privire la instalarea în apartament sau încăperi de locuit
- Executarea categoriei de documente executorii privind încasarea pensiei alimentare
- Obligarea debitorului să efectueze anumite acte de executare
- Executarea documentelor executorii privind transmiterea copilului
- Executarea documentelor executorii privind repunerea în funcție și a altor documente ce țin de relațiile de muncă
- Executarea documentelor executorii privind repararea prejudiciului cauzat sănătății
- Executarea documentelor executorii privind repararea prejudiciului cauzat prin infracțiune
- Executarea documentelor executorii privind încasările de la persoanele fizice
- Executarea documentelor executorii privind încasările de la persoanele juridice
- Executarea documentelor executorii privind încasarea sumelor bănești din contul autorităților publice
- Întoarcerea executării silite
- Contestarea actelor executorului judecătoresc. Procedura de contestare a actelor executorului judecătoresc
- Modul de satisfacere a creanțelor creditorilor
- Procedura de sechestrare și vânzare a bunurilor
- Obiectul executării silite
- Procedura de executare
- Executorul judecătoresc (drepturile, obligațiile, restricțiile, cerințele etc.)
- Participanții la procedura de executare.

Tezele de curs au fost apreciate de către formatorii INJ, calitatea lor fiind luată în considerare în cadrul desfășurării examenelor de capacitate.

Pe parcursul **modulului III** de aprofundare a cunoștințelor teoretice și practice audienții au studiat următoarele tematici:

- Prevenirea și combaterea corupției
- Perfectarea documentelor cu caracter juridic și general
- Drepturile și obligațiile procesuale ale executorului judecătoresc. Modul de întocmire a documentelor procesuale
- Gajul: Noțiunea de gaj. Obiectul și întinderea gajului. Gajul convențional. Gajul legal constituit în baza hotărârii judecătorești. Modul de transmitere a bunului gajat către creditorul gajist. Stingerea gajului și mijloacele de apărare juridică
- Proprietatea comună. Determinarea cotei-părți în proprietate comună
- Societatea comercială. Urmărirea cotei-părți de către participanții în capitalul statutar
- Contractul. Rezilierea contractului
- Jurisdicția muncii. Penalități
- Căile de atac: apelul, recursul, revizuirea
- Efectul suspensiv. Cauțiunea
- Urmărirea valorilor mobiliare

- Brevetele de invenții și mărcile comerciale. Modul de urmărire a lor; Drepturile conexe
- Normele deontologice ale executorului judecătoresc
- Ținerea lucrărilor de secretariat. Examinarea petițiilor adresate organelor administrației publice centrale.

După absolvirea cursurilor de instruire inițială, în conformitate cu ordinul Directorului executiv nr.167/A din 02.06.2008, cei 20 executori judecătorești au susținut un examen de capacitate la disciplinele stabilite, constituit din probe teoretice și practice în vederea verificării cunoștințelor necesare exercitării funcției de executor judecătoresc, care a avut loc la 03.06.2008 în fața Comisiei pentru examenele de capacitate a executorilor judecătorești. Componenta acesteia a fost aprobată prin Hotărârea Consiliului INJ nr.3 din 31.03.2008.

De menționat că la examenul executorii judecătorești care au absolvit cursurile de instruire inițială au manifestat cunoștințe solide, ceea ce le va permite să-și exercite atribuțiile de serviciu în conformitate cu cerințele funcției.

2.3. Formarea inițială a consilierilor de probațiune

Obiective

- Organizarea și desfășurarea cursurilor de instruire inițială a consilierilor de probațiune

Reglementări

În conformitate cu prevederile art.20 din Legea privind INJ, art.21 din Legea cu privire la sistemul de executare silită, Planul de Acțiuni Republica Moldova – Uniunea Europeană și Planul de Activitate a Guvernului pentru anii 2005 – 2009 „Modernizarea țării – bunăstarea popoului”, executorii judecătorești specializați în domeniul justiției juvenile din cadrul Serviciului de probațiune al Departamentului de executare (în continuare – consilieri de probațiune) după numirea lor în funcție urmează cursuri de formare inițială la Institutul Național al Justiției cu durata de 3 luni, 120 ore de teorie și 320 ore de practică.

În vederea executării prevederilor actelor legislative și normative menționate, Institutul Național al Justiției, Ministerul Justiției, Departamentul de executare și Fondul Națiunilor Unite pentru Copii (UNICEF) au întreprins măsuri care se impun în vederea organizării și desfășurării cursurilor de instruire inițială pentru consilierii de probațiune.

Problema pregătirii profesionale a consilierilor de probațiune a devenit una actuală, actualitatea ei fiind determinată de transformările ce au loc în sistemul de justiție penală.

Această activitate este axată pe utilizarea unor metode de instruire adecvată a consilierilor de probațiune, cărora le revine sarcina primordială de a exercita controlul, adaptarea și resocializarea persoanelor liberate din locurile de detenție, în scopul prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni.

În această ordine de idei, metodele de instruire inițială au ca scop formarea și consolidarea capacităților profesionale și personale ale consilierilor de probațiune, instruirea urmînd a fi organizată în așa fel, încît să includă un număr cît mai mare de metode accesibile pentru participanții la curs.

Măsuri

În baza Planului de învățământ și a Curriculei, aprobate prin Hotărârea Consiliului INJ nr.2 din 31.03.2008, după coordonarea cu Departamentul de executare, în luna mai același an au început cursurile de formare inițială pentru două grupe de executori judecătorești (consilieri de probațiune), fiecare grupă fiind formată din 20 de persoane.

Pregătirea lor a fost îndeplinită prin însușirea conceptelor teoretice, dar la fel de importantă a fost și organizarea trainingurilor pentru formarea și consolidarea capacităților de lucru.

Audienții au avut posibilitatea să aplice în practică cunoștințele acumulate la orele de instruire în cadrul cărora au studiat următoarele teme:

- Instituția probațiunii: bazele teoretice
- Instituirea probațiunii în Republica Moldova
- Etiologia comportamentului delincvent
- Manifestări specifice vârstei adolescente
- Perioada tinereții și maturității
- Probațiunea prezentințială
- Probațiunea sentințială
- Evaluarea perspectivelor de reintegrare socială și a riscului de recidivă
- Indicatorii de evaluare a performanțelor consilierului de probațiune
- Codul deontologic al consilierului de probațiune.

De asemenea, consilierii de probațiune au luat cunoștință de cadrul juridic, temeiul și modalitatea de realizare a activităților de probațiune, fiind familiarizați și cu exemple practice și modele de acte (dosarul personal de probațiune, modele de demersuri, de acte de evidență etc.).

Cursurile de formare inițială au menirea de a forma la viitorii consilieri de probațiune unele capacități și deprinderi generale:

La nivel de cunoaștere și înțelegere, ei trebuie să poată:

- identifica bazele teoretice ale etiologiei comportamentului deviant
- reproduce conceptele-cheie, definițiile de bază
- relatează despre importanța instituției probațiunii în Republica Moldova
- descrie evoluția instituției probațiunii
- determina obiectivele probațiunii
- distinge formele probațiunii
- determina drepturile și obligațiile consilierului de probațiune
- specifică tipurile de comportament delincvent
- identifică tendințele actuale în abordarea problemei delincvenței juvenile.

La nivel de aplicare, ei urmează să:

- analizeze și să explice teoriile delincvenței
- argumenteze necesitatea implementării instituției probațiunii
- organizeze procesul de asistență, supraveghere și consiliere a persoanelor aflate în conflict cu legea
- compare modelele de lucru cu minorii și adulții
- diagnosticheze obiectiv și să contribuie la soluționarea problemelor cu care se confruntă beneficiarii probațiunii

- determine factorii de natură să accentueze sau să inhibe comportamentul infracțional
- identifice modalitățile de prevenire a delincvenței etc.

După absolvirea cursurilor de instruire inițială, potrivit ordinului Directorului executiv al INJ nr.211/A din 20 august 2008, în perioada 25-26 august absolvenții au susținut examenele de capacitate în fața unei Comisii instituite prin Hotărârea Consiliului INJ nr.2 din 31.03.2008.

2.4. Formarea inițială a mediatorilor

Obiective

- Organizarea și desfășurarea cursurilor de instruire inițială a mediatorilor

Măsuri

În conformitate cu prevederile art.2 alin.(1), art.4 alin.(2) lit.a) din Legea privind INJ și art.14 din Legea cu privire la mediere, potrivit cărora pregătirea inițială a mediatorilor se asigură de către Institutul Național al Justiției, precum și în scopul executării prevederilor pct.1.1.2. „Consolidarea instituțiilor și mecanismelor nonjudiciare de protecție și promovare a drepturilor omului” ale Legii pentru aprobarea Strategiei naționale de dezvoltare pe anii 2008-2011 și ale pct.2.1. „Dialogul politic și reformele” al Planului de Acțiuni Republica Moldova – Uniunea Europeană privind promovarea drepturilor omului, asigurarea accesului efectiv la justiție, dezvoltarea alternativelor la soluționarea litigiilor judiciare, INJ și Consiliul de mediere, cu asistența financiară a Proiectului PNUD Moldova „Consolidarea capacității instituționale a Institutului Național al Justiției” și a Programului Comun al Comisiei Europene și al Consiliului Europei privind sporirea independenței, transparenței și eficienței justiției în Republica Moldova, au inițiat un șir de măsuri în vederea organizării și desfășurării cursurilor de instruire inițială a candidaților la funcția de mediator.

Astfel, în vederea lansării cursurilor de instruire, pe pagina WEB a Ministerului Justiției a fost plasat un anunț privind organizarea concursului pentru selectarea persoanelor care doresc să devină mediatori, anunțul fiind publicat și în ziarul „Dreptul” (nr.36(246) din 26 septembrie 2008).

De asemenea, Consiliul de mediere, de comun acord cu Secția instruire inițială a INJ, a elaborat curriculumul pentru disciplina *Mediere*, care a fost aprobat de Consiliul INJ prin hotărârea nr.1 din 3 octombrie 2008; totodată, a fost aprobat și Programul de formare în mediere.

Potrivit curriculumului, cursul de instruire a candidaților la funcția de mediator stabilește următoarele obiective în fața audiențelor:

I. La nivel de cunoaștere și înțelegere, ei trebuie să poată:

- defini termenii de bază cu privire la procesul de mediere penală și civilă (mediator, părți implicate în conflict, victimă, infractor, acord de împăcare etc.);
- determina obiectivele medierii;
- distinge formele medierii;
- descrie evoluția instituției medierii;
- relate despre importanța instituției medierii;
- descrie procesul de mediere și efectele acestuia;
- distinge drepturile și obligațiile mediatorului.

II. La nivel de aplicare, ei trebuie să:

- identifice particularitățile aplicării procesului de mediere;
- argumenteze necesitatea instituției medierii;

- explice esența principiilor medierii;
- interpreteze teoriile privind medierea;
- organizeze procesul de mediere;
- aplice metodele și tehnicile de mediere;
- manifeste înțelegere față de problemele participanților la procesul medierii;
- diagnosticheze și să faciliteze procesul de soluționare a conflictului;
- organizeze ședințele de mediere în condiții de siguranță pentru participanții la litigiu.

III. La nivel de integrare, trebuie să-și formeze deprinderi de a:

- percepe adecvat situațiile și comportamentele pentru elaborarea unor tactici comportamentale adecvate;
- organiza și monitoriza procesul de mediere;
- stabili și mențină relații comunicative constructive între părți;
- recepționa, interpreta și ghida corect soluționarea situațiilor de conflict;
- diferenția, interpreta obiectiv manifestările interlocutorilor;
- autoanaliza și autoaprecia reacțiile proprii apărute ca răspuns la comportamentul interlocutorului pentru a nu împiedica procesul de mediere;
- mențină autocontrolul și de a-și autoregla emoțiile, comportamentul în diferite situații relaționale.

În conformitate cu Programul de formare în mediere, durata cursului de instruire constituie 74 ore. Luând în considerație cele menționate, a fost elaborat un orar de studiu al cursului de instruire inițială pentru mediatori la a cărui întocmire au participat managerii Proiectului PNUD Moldova „Consolidarea capacității instituționale a Institutului Național al Justiției” și ai Programului Comun al Comisiei Europene și al Consiliului Europei privind sporirea independenței, transparenței și eficienței justiției în Republica Moldova, formatorii INJ.

Instruire

Instruirea inițială a candidaților la funcția de mediator propuși de Consiliul de mediere, în total 64 persoane, a fost organizată în perioada 6-17 octombrie și 20-31 octombrie 2008 în temeiul ordinului Directorului executiv al INJ nr.227/A din 06.10.2008, nr.232 /A din 17.10.2008 și nr.233/A din 20.10.2008.

Pe parcursul instruirii au fost studiate 10 teme (discipline), respectiv:

- Cadrul juridic al medierii
- Etapele procesului de mediere
- Metode, abilități și tehnici de mediere
- Medierea în cauzele penale
- Medierea în cauzele civile
- Medierea în domeniul familial
- Conflictul: dinamica conflictului, identificarea cauzelor conflictului și metodele de soluționare a conflictelor
- Comunicarea persuasivă în activitatea mediatorului
- Autocunoașterea și perfecționarea continuă a mediatorului
- Monitorizarea (supervizarea) procesului de mediere.

Grație asistenței Programului Comun al Comisiei Europene și al Consiliului Europei privind sporirea independenței, transparenței și eficienței justiției în Republica Moldova și Proiectu-

lui PNUD Moldova „Consolidarea capacității instituționale a Institutului Național al Justiției”, experții internaționali Maria da Conceição OLIVEIRA, Rimantas SIMAITIS și Roman KOVAL au participat la aceste cursuri de rînd cu formatorii naționali. Ei au susținut discursuri cu diverse tematici: „Medierea: dimensiuni, obiective și coordonate definitorii”, „Poziționarea medierii în spectrul metodelor de soluționare a disputelor”, „Deontologia profesională a mediatorului și construcția paradigmei profesionale”.

După absolvirea cursurilor de instruire inițială, în scopul verificării însușirii cunoștințelor, candidații la funcția de mediator au susținut examenul de capacitate în fața Comisiei pentru examenul de capacitate, a cărei componență a fost aprobată de Consiliul Institutului Național al Justiției prin Hotărîrea nr.1 din 21 octombrie 2008.

De rînd cu aceasta, prin Hotărîrea nr.6 din 11 noiembrie 2008, Consiliul Institutului Național al Justiției a decis că examenul de capacitate va include o probă scrisă care constă în rezolvarea unui test teoretic multidisciplinar, incluzînd întrebări din toate disciplinele studiate pe parcurs. Examenul de capacitate pentru candidații la funcția de mediator se consideră promovat în cazul acumulării a cel puțin 70 de puncte din 100 incluse în test.

De asemenea, punctajul obținut la proba scrisă se exprimă în unități și zecimi. De exemplu: candidatul care a răspuns corect la 94 de întrebări ale testului-grilă va fi notat cu 9,4 (nouă întregi și patru zecimi).

Prin ordinul Directorului executiv a INJ nr.243/A din 5 noiembrie 2008, a fost stabilită ziua susținerii examenului de capacitate – 28 noiembrie.

În scopul executării actelor normative departamentale enunțate *supra*, a fost întocmit un anunț privind data, ora, locul desfășurării examenului, fiind specificate și subiectele incluse în testul multidisciplinar. Anunțul a fost publicat pe site-ul Ministerului Justiției, astfel încît candidații la funcția de mediator și publicul larg să aibă posibilitatea de a lua cunoștință de el.

De menționat că pe parcursul desfășurării examenului absolvenții cursurilor de instruire inițială au manifestat cunoștințe temeinice, ceea ce le va permite să-și îndeplinească la nivelul cerut atribuțiile de serviciu ce le revin.

III. FORMARE CONTINUĂ

Formarea continuă în cadrul INJ se desfășoară în baza Planului de formare continuă care este coordonat cu Consiliul Superior al Magistraturii, Procuratura Generală, Ministerul Justiției și aprobat la Consiliul INJ. Potrivit Legii privind Institutul Național al Justiției, judecătorii și procurorii trebuie să acumuleze un număr de cel puțin 40 de ore anual.

Judecătorii și procurorii au dreptul la formarea continuă, prin selectarea temelor din program. Temele selectate din program se comunică Consiliului INJ pînă la finele lunii octombrie.

Consiliul INJ este în drept să stabilească teme obligatorii pentru judecători, respectiv procurori.

Institutul organizează formarea profesională continuă a judecătorilor și procurorilor, a grefierilor și executorilor judecătorești din fonduri bugetare, iar a altor persoane ce contribuie la înfăptuirea justiției – pe bază de contract.

Obiective

- Elaborarea și aprobarea planului de instruire continuă
- Lansarea activității de instruire continuă la 1 ianuarie 2008
- Dezvoltarea colaborării eficiente și constructive cu partenerii naționali și internaționali în vederea asigurării necesităților de instruire continuă a judecătorilor, procurorilor, grefierilor și executorilor judecătorești

Reglementări

Formarea profesională continuă a judecătorilor și procurorilor, a grefierilor și executorilor judecătorești, precum și a altor persoane care contribuie la înfăptuirea justiției (toți numiți în continuare în acest compartiment *audienți*) constituie garanția aplicării uniforme și a supremației legii, înfăptuirii justiției în mod independent, imparțial și profesional.

Responsabilitatea pentru formarea profesională continuă a audienților revine Institutului Național al Justiției (în continuare – Institut), care este garantul standardelor profesionale în domeniul justiției, Consiliului Superior al Magistraturii, Procuraturii Generale, Ministerului Justiției, precum și fiecărui audient prin pregătire individuală.

Formarea profesională continuă se organizează atît la sediul Institutului, cît și în zonele de sud, nord și centru ale republicii (în circumscripțiile curților de apel – pentru judecători și grefieri, în circumscripțiile procuraturilor – pentru procurori).

Formarea profesională continuă a audienților se realizează ținîndu-se seama de necesitatea specializării lor, de dinamica procesului legislativ și constă, în principal, în cunoașterea aprofundată a legislației naționale, a documentelor europene și internaționale la care Republica Moldova este parte, a jurisprudenței instanțelor judecătorești și a Curții Constituționale, a jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții de Justiție a Comunităților Europene, a dreptului comparat, a normelor deontologice vizînd profesia de judecător sau de procuror, de grefier sau de executor judecătorec, în abordarea multidisciplinară a instituțiilor cu caracter de noutate, precum și în cunoașterea aprofundată a unor limbi străine, în formarea și dezvoltarea abilităților de lucru la calculator conectat la rețeaua Internet.

Formarea profesională continuă pune accentul pe domeniile prioritare stabilite prin documentele strategice, pe dezvoltarea de competențe aplicative și etică profesională, pe dobîndirea unor tehnici și abilități non-juridice, pe caracterul practic al temelor studiate.

Cursurile de formare profesională continuă se desfășoară, de regulă, sub formă de seminare, cursuri de instruire, mese rotunde, ateliere de lucru, vizite și stagii de studii sau alte forme de realizare a formării profesionale continue, reieșind din obiectivul cursului.

Măsuri

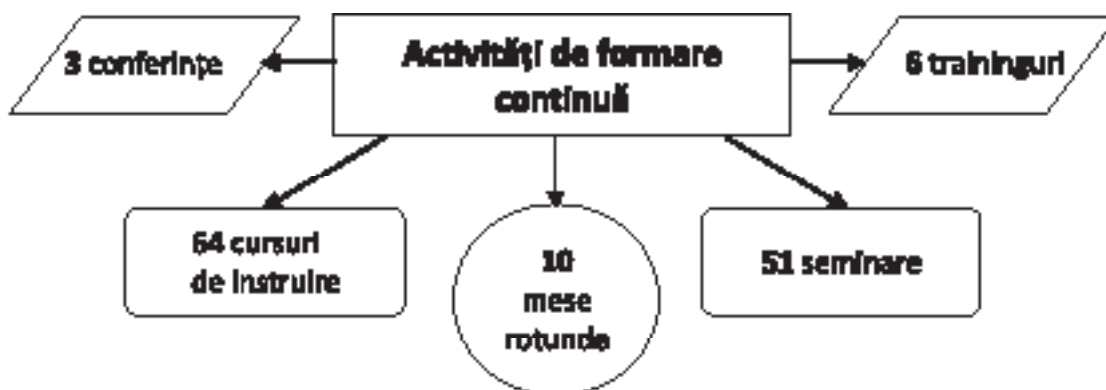
Elaborarea Planului de instruire continuă

În vederea asigurării desfășurării activității de formare continuă, începând cu 1 ianuarie 2008, Consiliul INJ, după coordonarea cu Consiliul Superior al Magistraturii, Procuratura Generală și Ministerul Justiției, a decis aprobarea Planului de instruire pe trimestre. Astfel, la 25 decembrie 2007 a fost aprobat Planul de instruire continuă pentru semestrul I al anului 2008, iar la 27 iunie 2008 – pentru semestrul II 2008.

La elaborarea planurilor de studii s-a pus accentul pe necesitatea aplicării uniforme a legislației și instruirii audienților asupra subiectelor din domeniile prioritare ce rezultă din documentele strategice. De asemenea, s-a ținut cont și de propunerile organizațiilor nonguvernamentale de finanțare a anumitor domenii de instruire. Un rol important revine și partenerilor INJ, care au acordat suport financiar și organizatoric foarte valoros la acest început de cale.

Activități de formare continuă

În perioada raportată INJ a desfășurat în total 134 activități de formare continuă, dintre care: 64 cursuri de instruire, 51 seminare, 10 mese rotunde, 6 traininguri, 3 conferințe.

La aceste activități au participat 3302 persoane: 1714 judecători și colaboratori ai instanțelor judecătorești; 470 procurori; 120 executori judecătorești; 120 șefi ai cancelariilor din instanțele judecătorești; 75 arhivari; 72 contabili ai instanțelor judecătorești și ai oficiilor de executare; 731 reprezentând alte categorii de persoane (notari, avocați, ofițeri de urmărire penală, reprezentanți ai APC, APL, ONG).

De menționat că numărul mai mare al judecătorilor instruiți (față de alte categorii) se explică prin participarea lor și la Cursul de instruire „Tehnologii informaționale”, la modulul „Deontologia judiciară. Noul Cod de etică al judecătorului: interpretare și aplicare”. Un asemenea ciclu de seminare în domeniul eticii și deontologiei profesionale se preconizează în anul 2009 și pentru procurori.

Asigurarea unei formări în domeniul drepturilor omului, al tehnologiilor informaționale, eticii și deontologiei profesionale a judecătorilor și procurorilor a constituit o prioritate pentru anul 2008 și va fi în top și pentru anul viitor. Considerent din care aceste activități au fost întrunite în următoarele module obligatorii: cursurile de instruire „Convenția Europeană pentru drepturile omului și jurisprudența CtEDO”, „Tehnologii informaționale” și seminarul „Deontologia judiciară. Noul Cod de etică al judecătorului: interpretare și aplicare”.

Totodată, de menționat că în agenda activităților de instruire au fost incluse un șir de subiecte ce derivă din documentele strategice ale Republicii Moldova pe plan internațional, printre care: „Respectarea legalității în cadrul întrunirilor”, „Traficul de ființe umane”, „Convenția Europeană pentru drepturile omului și jurisprudența CtEDO” etc.

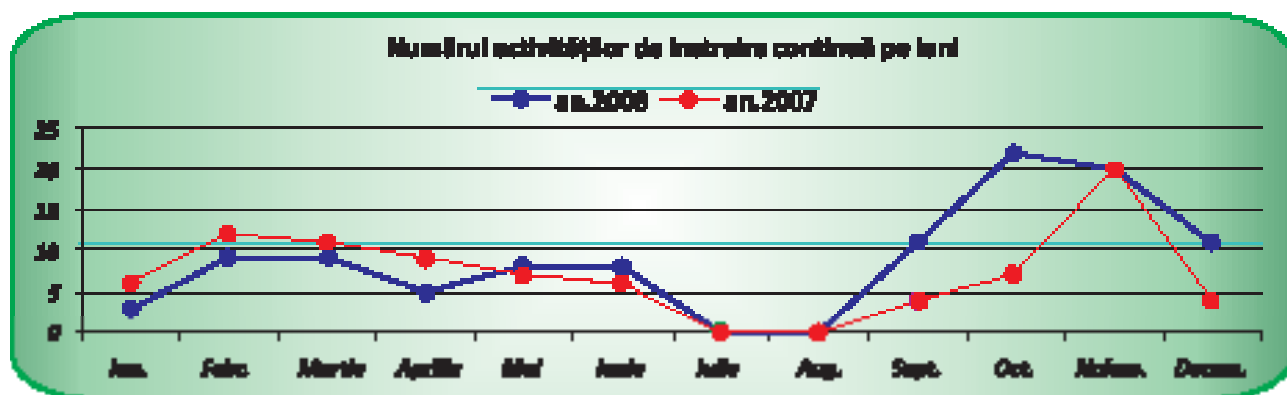
Cursul de instruire „Convenția Europeană pentru drepturile omului și jurisprudența CtEDO”, destinat judecătorilor și procurorilor, a fost organizat în cooperare cu Programul Comun al Comisiei Europene și al Consiliului Europei privind sporirea independenței, transparenței și eficienței justiției în Republica Moldova. La cele 16 seminare ce constituie acest modul au fost instruite 370 persoane (185 judecători și 185 procurori). Formarea în cauză a fost realizată de formatorii INJ în domeniul CEDO, personalități notorii, practicieni cu experiență în domeniul asigurării drepturilor omului. Participanții au beneficiat de un set de materiale utile în activitatea ulterioară, au soluționat spețe în cadrul orelor practice, împărtășind din propria experiență și argumentându-și punctele de vedere.

Cursul de instruire „Tehnologii informaționale”, organizat în colaborare cu Programul Preliminar de Țară al „Fondului Provocările Mileniului” pentru Buna Guvernare, este destinat judecătorilor și angajaților instanțelor judecătorești. El reprezintă un modul obligatoriu, care a fost lansat în septembrie 2008 și care se va desfășura pînă în iulie 2009 în cele trei centre de instruire din Chișinău, Bălți și Comrat. Durata cursului – 3 sau 5 zile, în funcție de nivelul de cunoștințe ale beneficiarului. Se preconizează a fi instruiți circa 1200 judecători și colaboratori ai instanțelor judecătorești. Pînă în decembrie 2008, în cadrul celor 50 de cursuri au fost instruite circa 600 persoane, dintre care: 195 – la Centrul de instruire din Chișinău, 199 – la Centrul de instruire din Bălți, 157 – la Centrul de instruire din Comrat. Pînă la finele semestrului II al anului 2009 vor urma cursurile încă 600 persoane.

Seminarul „Deontologia judiciară. Noul Cod de etică al judecătorului: interpretare și aplicare” a avut drept scop dezvoltarea abilităților non-juridice specifice profesiei de judecător, contribuind la crearea unei punți de comunicare eficiente între magistrați și societate. La cele 12 seminare ale modulului au fost instruiți 360 judecători. Avînd o rezonanță pozitivă, seminarul în cauză va fi continuat și în 2009 pentru judecătorii care încă nu au beneficiat de el.

Astfel, pe parcursul întregului an s-a realizat un enorm volum de lucru, în care a fost antrenat un număr semnificativ de beneficiari. Sperăm că impactul formării continue va fi unul constructiv, poziționat pe ridicarea nivelului de cunoștințe în domeniu ale celor ce contribuie la înfăptuirea justiției.

Informația pe larg privind activitățile de instruire continuă desfășurate în perioada ianuarie-decembrie 2008 a se vedea în *Anexa nr.3*.

IV. RECRUTAREA ȘI FORMAREA FORMATORILOR

Formatorii – personalul didactic – asigură formarea inițială și continuă a audiențelor Institutului.

4.1. Rețeaua de formatori

Situație

La începutul perioadei de raportare rețeaua de formatori a INJ includea un număr de **57 formatori**, dintre care: 13 judecători, 14 procurori, 6 executori judecătorești, 4 avocați și 20 cadre didactice din învățământul universitar.

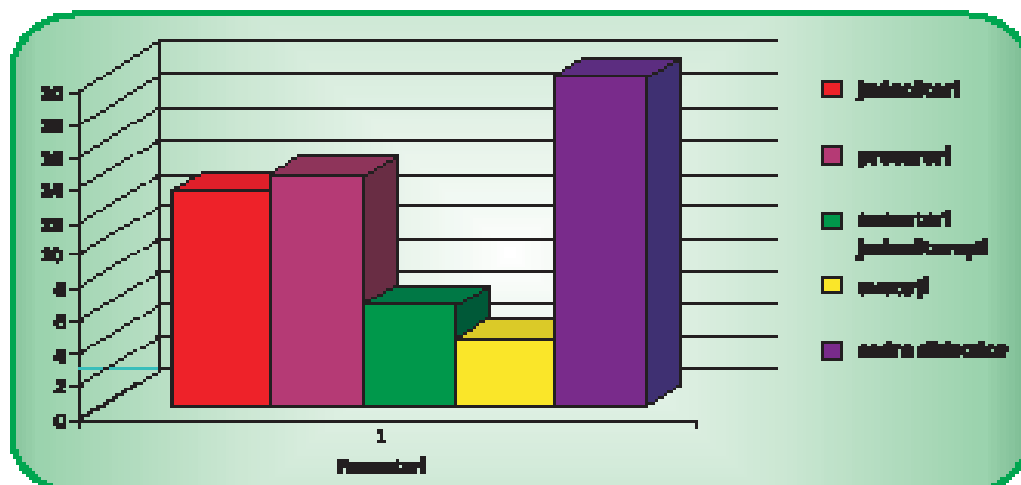
Statele de funcții și de personal ale INJ includ 14 unități de profesor, 10 dintre care fiind ocupate prin cumul.

Obiective

- Completarea rețelei de formatori a INJ
- Angajarea în funcții a profesorilor

Măsuri

În vederea completării rețelei de formatori, prin hotărârile din 31 martie, 21 octombrie, 18 noiembrie și 29 decembrie 2008 Consiliul INJ a aprobat completarea rețelei cu **16 formatori**, dintre care: un judecător, 3 procurori, 6 consilieri de probațiune, 3 cadre didactice din învățământul universitar și alte persoane ce activează în domeniul juridic.

Din rețeaua de formatori a INJ fac parte persoane cu următoarele **titluri științifice și grade didactice**:

titluri științifice	doctor habilitat în drept	2
	doctor în drept	13
	doctor în pedagogie	1
	doctorand	2
	magistru în drept	7
grade didactice	formator național	3
	profesor universitar	3
	conferențiar universitar	13
	lector universitar superior	3
	lector universitar	5

4.2. Activități de formare formatori

Pe parcursul perioadei de raportare, în cadrul INJ au avut loc următoarele activități de formare a formatorilor:

- **Întrunirea grupului de lucru constituit în vederea elaborării Manualului pentru formarea formatorilor în domeniul drepturilor omului (8 februarie)** în cadrul Programului European pentru instruirea profesioniștilor în domeniul Drepturilor Omului (HELP), organizată de Consiliul Europei la Strasbourg. În cadrul acestei întruniri, membrii grupului de lucru au continuat discuțiile axate pe perfecționarea „Manualului Formatorului privind Convenția Europeană pentru Drepturile Omului”.
- **Seminar de instruire Metodologia de predare a modulului CEDO (15-16 mai)**. A fost organizat pentru formatorii CEDO, alți formatori ai INJ, precum și pentru judecători și procurori, cu participarea a patru experți ai Consiliului Europei. Bianca ȚĂNDĂRESCU, judecător, formator la Institutul Național al Magistraturii din România, Roxana RIZOIU, formator la același institut, Radu CHIRIȚA, lector la Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca (România), Mark A.JONES, expert al Consiliului Europei (Marea Britanie) au împărtășit din cunoștințele și experiența pedagogică proprie în domeniul predării cursului CEDO, menționând actualitatea și importanța aplicării noilor metode în acest domeniu.
- **Seminar Metodologia instruirii în domeniul Convenției Europene a Drepturilor Omului (19-20 iunie)**. A fost organizat în cooperare cu Consiliul Europei pentru 30 de formatori ai INJ (judecători și procurori). Hermine MASMEYER, manager de Program în Direcția pentru Formarea Juridică și Formarea în domeniul Drepturilor Omului a Consiliului Europei, a prezentat participanților la seminar obiectivele și direcțiile principale de activitate ale Programului HELP (instruirea profesioniștilor în domeniul Drepturilor Omului). Vladimir GROSU, Agent guvernamental, reprezentant al Guvernului Republicii Moldova la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, a vorbit despre implementarea jurisprudenței CEDO la nivel național. Participanții la seminar au examinat, de asemenea, curriculumul în domeniul drepturilor omului, adresat judecătorilor și procurorilor, particularitățile instruirii în contextul jurisprudenței recente de la CtEDO, precum și modalitățile de aplicare a diferitelor metode de instruire, inclusiv a celei la distanță (E-instruire). Claudia CRĂCIUN, doctor în pedagogie, formator INJ, i-a familiarizat pe participanți cu metodele interactive de instruire. Seminarul s-a finalizat cu atelierul de lucru „Identificarea necesităților de instruire: a materialelor care trebuie elaborate și a tehnicilor care urmează a fi aplicate în procesul de instruire a judecătorilor/procurorilor din Moldova”.
- **Vizita de studiu** a formatorilor INJ organizată cu suportul Programului Comun al Comisiei Europene și al Consiliului Europei privind sporirea independenței, transparenței și eficienței justiției în Republica Moldova și al Academiei de Justiție din Slovacia (Slovacia, 5-10 octombrie). Scopul vizitei a fost schimbul de experiență în ce privește metodologia de instruire, planificarea activităților de formare continuă a judecătorilor, procurorilor, precum și a altor categorii de personal din sistemul justiției, elaborarea și utilizarea materialelor privind formarea continuă, aplicarea metodei interactive în procesul de instruire.

V. COOPERARE INTERNAȚIONALĂ

Obiective

- Consolidarea cooperării regionale și dezvoltarea cooperării internaționale prin organizarea unor seminare de formare continuă a judecătorilor și procurorilor în colaborare cu partenerii/donatorii internaționali ai INJ
- Stabilirea unor parteneriate cu instituțiile similare din Europa, precum și cu organele de drept din alte țări

Activități

- **Întrunirea grupului de lucru** constituit în vederea elaborării Manualului pentru formarea formatorilor în domeniul drepturilor omului (**8 februarie**) în cadrul Programului European pentru instruirea profesioniștilor în domeniul Drepturilor Omului (HELP), organizată de Consiliul Europei la Strasbourg. La întrunire a participat un formator CEDO al INJ.
- **Seminar internațional** pentru instruirea judecătorilor și procurorilor *Articolele 3 și 5 ale Convenției Europene pentru Drepturile Omului și aplicarea acestora în Moldova* (**17-18 aprilie**), organizat în cooperare cu Consiliul Europei, care a acoperit cheltuielile privind desfășurarea evenimentului și participarea experților internaționali.
- A III-a ediție a prestigiosului **Concurs Internațional al Școlilor de Magistratură din Europa THEMIS**, organizat la București în perioada **22-26 septembrie**. Echipa Institutului Național al Justiției, coordonată de un formator al INJ, s-a plasat pe locul II, secțiunea *Etică și deontologie judiciară*.
- **Vizită de studiu (Slovacia, 5-10 octombrie)**. A fost organizată cu suportul Programului Comun al Comisiei Europene și al Consiliului Europei privind sporirea independenței, transparenței și eficienței justiției în Republica Moldova și al Academiei de Justiție din Slovacia. Scopul vizitei a fost schimbul de experiență în ce privește metodologia de instruire, planificarea activităților de formare continuă a judecătorilor, procurorilor, precum și a altor categorii de personal din sistemul justiției, elaborarea și utilizarea materialelor privind formarea continuă, aplicarea metodei interactive în procesul de instruire. Membrii delegației au luat cunoștință de baza tehnico-materială a Academiei de Justiție din Slovacia situată în orașelul Pezinoc, unde se află și sediul Tribunalului specializat pe anumite cauze penale, au vizitat Centrul de instruire din localitatea Omsenie.
- **Atelier de lucru instruirea reprezentanților organelor de drept la capitolul acordarea asistenței legale reciproce internaționale la investigarea și pedepsirea cazurilor de trafic de ființe umane (Kiev, 24-25 noiembrie)**. Organizat de Asociația Avocaților Americani „Inițiativa Pentru Supremația Legii”, birourile din Moldova și Ucraina.

Acest eveniment a fost organizat în scopul stabilirii unui mecanism comun de realizare a actelor legislative ale Moldovei și Ucrainei, care reglementează asistența juridică internațională în materie penală, precum și a tratatelor internaționale în domeniu. S-a urmărit, de asemenea, ridicarea nivelului profesional al angajaților organelor de drept încadrați în întocmirea, remiterea și executarea adresărilor privind acordarea asistenței juridice internaționale, evidențierea lacunelor întâlnite la acest compartiment de activitate și căutarea căilor de lichidare a lor, precum și impulsivarea conlucrării cu societatea civilă în scopul prevenirii și combaterii traficului de ființe umane, stopării migrației ilegale.

Discuțiile la întrunire s-au axat pe principalele forme de cooperare juridică internațională în materie penală, cum ar fi: transmiterea înscrisurilor, datelor și informațiilor; comunicarea actelor de procedură; citarea martorilor, experților și persoanelor urmărite; comisiile rogatorii;

transferul, la solicitare, de proceduri penale; extrădarea; transferul persoanelor condamnate; recunoașterea hotărârilor penale ale instanțelor judecătorești etc.

S-a menționat că stabilirea și dezvoltarea relațiilor internaționale în domeniul asistenței juridice internaționale în materie penală este unul dintre elementele de bază ale procesului de consolidare a capacităților funcționale ale organelor de drept din Moldova și Ucraina.

În concluzie s-a specificat că procesul de stabilire și dezvoltare a relațiilor internaționale în acest domeniu este destul de complicat și diversificat, ceea ce presupune abordări complexe, un dialog eficient cu partenerii internaționali, de asemenea, conjugarea eforturilor structurilor statale și neguvernamentale implicate în activitatea de acordare a asistenței legale la investigația cazurilor de trafic de ființe umane.

Întrevederi

- **Vizita lui Tamas KOVACS, Procuror General al Ungariei, și a lui Mihalz BAYER, ambasadorul Ungariei în Republica Moldova (14 februarie)**, organizată la inițiativa lui Valeriu GURBULEA, Procuror General al Republicii Moldova, a avut drept scop stabilirea contactelor cu INJ, întru facilitarea schimbului de informații și a colaborării în domeniul instruirii procurorilor din aceste două țări.
- **Vizită de documentare a delegației franceze organizată de Ambasada Franței la Chișinău (20 februarie)**. Membrii delegației Karine GONNET, magistrat și formator în cadrul Școlii de Magistratură din Franța, și Tristan GERVAIS de LAFORD, magistrat, Director General al ACOJURIS, au fost interesați de stabilirea domeniilor de cooperare cu INJ și ariile în care instituția ar avea nevoie de asistență. În cadrul vizitei s-a discutat despre utilitatea unor vizite de documentare pentru formatorii INJ la Școala de Magistratură din Franța, cu sediul la Paris și Bordeaux, oportunitatea unui schimb de experiență dintre audienții INJ și Școala de Magistratură din Franța.
- **Vizită de lucru a reprezentanților Fundației Germane pentru Cooperare Juridică Internațională (20 februarie)**. Matthias WECKERLING, Director General, Stefan HULSHORSTER, conducător de proiecte pentru Ucraina, Belarus, Moldova și Georgia, Wolfram HERTIG, asistent de proiecte, au menționat importanța ce se acordă instruirii personalului din domeniul justiției și rolul pe care îl are în această activitate Institutul Național al Justiției. Membrii delegației, însoțiți de Aliona BLEAH, reprezentant al Fundației IRZ la Chișinău, și-au exprimat disponibilitatea de a stabili cu INJ un parteneriat de durată, colaborarea între cele două instituții având toate șansele de a deveni permanentă și eficientă.
- **Vizită de documentare a experților Consiliului Europei (4 martie)**. Giacomo OBERTO, Secretar General adjunct al Asociației Internaționale a Judecătorilor, judecător la Judecătoria din Torino (Italia), și Villem LAPIMAA, președintele Curții Administrative din Tallinn (Estonia), însoțiți de Leonid ANTOHI, consilier juridic național în cadrul Programului Comun al Comisiei Europene și al Consiliului Europei privind sporirea independenței, transparenței și eficienței justiției în Republica Moldova, au apreciat contribuțiile INJ la instruirea personalului din justiție și au exprimat intenția CoE de a-i acorda asistență în identificarea perspectivelor de activitate.
- **Vizită de documentare a experților Consiliului Europei (26 iunie)**: Roman HUNA, consilier de Program, Direcția pentru Judiciar și Programe, Directoratul General pentru Drepturile Omului și Afaceri Juridice al Consiliului Europei (Strasbourg, Franța), Dominique LAURENT, expert al Consiliului Europei, avocat, Holding Communal S.A. (Bruxelles, Belgia), și Francisco LORAS ROBRES, expert al Consiliului Europei, Director al Institutului de Economie Publică (Valencia, Spania). Întrevederea a fost solicitată de Roman HUNA în

legătură cu activitățile Programului Comun al Comisiei Europene și al Consiliului Europei privind sporirea independenței, transparenței și eficienței justiției în Republica Moldova, legate de dezvoltarea capacității instituțiilor judiciare moldovenești în domeniul administrării financiare.

- **Întâlnire cu Edwin BERRY**, consilier pentru Drepturile Omului în cadrul Oficiului Coordonatorului Rezident al Națiunilor Unite în Republica Moldova (**1 august**). Vizita a avut drept obiectiv familiarizarea oficialului cu activitatea Institutului Național al Justiției în ce privește organizarea și desfășurarea procesului de instruire inițială și continuă. Oaspetele, în numele Oficiului Coordonatorului Rezident al Națiunilor Unite, și-a exprimat dorința de a intensifica dialogul bilateral în vederea identificării domeniilor în care poate fi oferită asistență pentru dezvoltarea continuă a administrării justiției și consolidării independenței acesteia.
- **Vizită de lucru a experților Consiliului Europei (9 septembrie)**. Fredrik SUNDBERG, expert al CoE, Cipriana MORARU, jurist la Departamentul de executare a deciziilor judecătorești (CtEDO), Diana PASCAN, consilier în Direcția Consiliul Europei și Drepturile Omului (Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene), au fost interesați de mecanismul de implementare de către INJ a practicilor internaționale în procesul de formare inițială și continuă. Fredrik Sundberg a specificat importanța pregătirii profesionale a formatorilor, a ameliorării competențelor lor pedagogice – probleme ce sînt mereu în atenția CoE. Accentul trebuie pus pe justiție și funcționalitatea ei.
- **Vizită de documentare (12 septembrie)**. Francis HANYA, expert UE în domeniul implementării Planului de Acțiuni Republica Moldova – Uniunea Europeană, însoțit de Oxana BUDIȘ, consultant principal în Aparatul Guvernului, a solicitat această vizită pentru a identifica necesitățile INJ în vederea consolidării capacităților instituției de aplicare a valorilor europene în pregătirea viitorilor magistrați. Institutului Național al Justiției i s-a făcut oferta de a participa în cadrul ciclului de proiecte „Twinning” ce presupune o cooperare la nivel egal între administrațiile publice ale statelor membre ale UE și instituțiile echivalente din Republica Moldova, care a fost acceptată. Expertul european a specificat disponibilitatea instituțiilor europene pentru colaborare eficientă și de durată cu INJ.
- **Vizită de documentare (18 septembrie)**, cu participarea lui Jean Jacques HEINTZ, expert al CoE, ex-director al Școlii Naționale de Grefieri din Franța, magistrat, însoțit de Ruslan GREBENCEA, asistent juridic în cadrul Programului Comun al Comisiei Europene și al Consiliului Europei privind sporirea independenței, transparenței și eficienței justiției în Republica Moldova. A avut loc în conformitate cu Planul de acțiuni pentru implementarea acestui Program în scopul evaluării necesităților de instruire a personalului auxiliar al instanțelor judecătorești. INJ a solicitat asistență în elaborarea curriculei; la fel, s-a discutat despre o vizită de lucru la Școala Națională de Grefieri din România. Jean Jacques Heintz a dat asigurări că CoE va susține eforturile INJ în vederea organizării adecvate a procesului ce vizează instruirea inițială și cea continuă a personalului respectiv și va contribui la asigurarea asistenței organizatorice și financiare a acestei activități.
- **Vizită de lucru a experților Consiliului Europei (30 octombrie)**. A avut loc în legătură cu numirea unui nou manager de proiect pentru Programul Comun, Clementina BARBARO, șef Secție informare, Directoratul General pentru Drepturile Omului și Afaceri Juridice al Consiliului Europei. Aceasta a fost prezentată de către Margaret KILLERBY, Director pentru Cooperare în Directoratul General, care a apreciat înalt aportul INJ la instruirea personalului din justiție. Clementina Barbaro a menționat că termenul-limită al Programului Comun expiră la 31 martie 2009. Deoarece mai sînt activități ce urmează a fi implementate, se studiază posibilitatea de a-l extinde pînă la sfîrșitul anului viitor. Colaborarea, care s-a dovedit eficientă, merită a fi continuată.

- **Vizită de documentare (25 noiembrie).** Organizată de Alianța Franceză din Chișinău. INJ a fost vizitat de Silvain ITTE, Director General al Agenției guvernamentale *France Coopération Internationale* din cadrul Ministerului de Afaceri Externe și Europene din Franța, și Emmanuel SKOULIOS, Consilier de cooperare și acțiune culturală la Ambasada Franței în Republica Moldova, director al Alianței Franceze din Chișinău. Scopul întrevederii a fost stabilirea domeniilor prioritare pentru Institutul Național al Justiției în vederea desfășurării unor acțiuni de parteneriat. Accentul s-a pus pe posibila colaborare în cadrul așa-numitelor „proiecte de înfrățire” ale Comisiei Europene. Ele țin de procesul de instruire și presupun organizarea unor vizite de documentare, studierea aprofundată a limbii franceze, inclusiv pentru angajații INJ etc. Silvain Itte și Emmanuel Skoulios au menționat că Institutul Național al Justiției este o bază ideală pentru astfel de proiecte și că Franța este disponibilă să acorde un sprijin logistic pentru elaborarea și implementarea lor.

Pe parcursul anului 2008, INJ a cooperat cu un șir de parteneri internaționali și naționali, inclusiv cu organizații ale societății civile, și anume:

- Programul Comun al Comisiei Europene și al Consiliului Europei privind sporirea independenței, transparenței și eficienței justiției în Republica Moldova (2006-2009)
- Proiectul PNUD Moldova „Consolidarea capacității instituționale a Institutului Național al Justiției”;
- Proiectul Comun al Comisiei Europene și al Consiliului Europei contra corupției, spălării banilor și finanțării terorismului în Republica Moldova (MOLICO 2006-2009)
- Programul European al Consiliului Europei pentru instruirea profesioniștilor în domeniul Drepturilor Omului (HELP)
- Direcția pentru Formarea Juridică și Drepturile Omului, Directoratul General pentru Drepturile Omului și Afaceri Juridice, Consiliul Europei
- Programul Preliminar de Țară al Fondului Provocările Mileniului pentru Buna Guvernare (MGTCP)
- Asociația Avocaților Americani „Inițiativa pentru Supremația Legii”, Biroul din Moldova (ABA/ROLI)
- Misiunea Norvegiană pentru Supremația Legii în Moldova (NORLAM);
- Fundația Germană pentru Colaborare Juridică Internațională (IRZ) în Moldova
- Academia de Drept European (Era, Luxemburg)
- Misiunea OSCE în Moldova
- Ambasada Marii Britanii în Republica Moldova
- Institutul Național al Magistraturii din București, România
- Școala Națională de Magistratură din Franța
- Școala Națională de Grefieri din Franța
- Alianța Franceză din Chișinău
- Academia de Justiție din Slovacia
- Comisia Electorală Centrală (CEC)
- Agenția Națională pentru Protecția Concurenței (ANPC)
- Instrumentul de Asistență Tehnică și Schimb de Informație (TAIEX) al Comisiei Europene
- Centrul pentru Drepturile Omului din Republica Moldova (CpDOM)
- Uniunea Juriștilor din Moldova (UJM)
- Uniunea Internațională a Juriștilor (UIJ)

- Centrul pentru Promovarea Libertății de Exprimare și a Accesului la Informație „Acces-Info”
- Asociația PROMO-LEX
- Institutul de Reforme Penale (IRP)
- Agenția pentru Susținerea Învățământului Juridic și a Organelor de Drept „Ex-Lege”
- Curtea Supremă de Justiție (CSJ)
- Consiliul Superior al Magistraturii (CSM)
- Procuratura Generală (PG)
- Ministerul Justiției (MJ)
 - Departamentul de executare
 - Departamentul administrării judecătorești
- Curtea Constituțională
- Delegația Comisiei Europene
- Rețeaua de la Lisabona
- UNICEF Moldova.

Institutul National al Justiției își exprimă înalta sa gratitudine față de toți partenerii săi naționali și internaționali, care au contribuit esențial la consolidarea capacității instituționale a INJ și la realizarea de către acesta a sarcinilor ce i-au revenit pe parcursul anului.

Obiective

- Editarea Revistei INJ și a cărții de vizită
- Crearea paginii Web și a zonei Intranet
- Editarea seriei „Suporturi de curs” (5 cărți)

Activități

Pe parcursul anului 2008 au fost scoase de sub tipar **4 numere ale Revistei INJ** – publicație științifico-practică, informativă și de drept, editată pentru prima dată în anul 2007. Ele au apărut grație suportului financiar al Programului Comun al Comisiei Europene și al Consiliului Europei privind sporirea independenței, transparenței și eficienței justiției în Republica Moldova.

Edițiile au fost completate cu rubrici noi: *Cărți noi de specialitate, Recenzii la cărți de specialitate, Maxime și expresii juridice latine*. La fel, prin inserarea în paginile Revistei a unor interviuri, corespondențe și crochiuri s-a diversificat aria ei tematică. A fost extins numărul de autori ai materialelor publicate la rubrica „Doctrină”.

În cadrul Proiectului PNUD Moldova „Consolidarea capacității instituționale a INJ” a început crearea **paginii Web a Institutului**. La solicitarea Companiei „Deeplace” SRL – câștigătorul procedurii de achiziție publică a paginii Web a INJ desfășurată de Proiectul PNUD „Consolidarea capacității instituționale a INJ”, la 20 iunie a fost emis ordinul nr.175/G, prin care s-a constituit grupul de lucru pentru a participa, din partea INJ, la elaborarea paginii de Internet.

Membrii grupului de lucru: Lidia Marin, șef Secție abilități non-juridice, relații cu publicul și editări, Olga Pisarenco, consilier al Directorului executiv, Ecaterina Fistican, consultant în Secția abilități non-juridice, relații cu publicul și editări, în colaborare cu compania „Deeplace” care elaborează site-ul, au participat activ la elaborarea și definitivarea designului, au selectat și pregătit pentru plasare pe site materialul informativ și foto despre activitatea Institutului. Totodată, s-a lucrat asupra logotipului INJ – element de bază pe pagina Web, care a fost aprobat prin Hotărârea Consiliului INJ nr.4 din 25 august 2008.

Pentru a asigura reflectarea evenimentelor care se desfășoară în cadrul Institutului, cu suportul financiar al Proiectului PNUD „Consolidarea capacității instituționale a INJ” **au fost achiziționate un aparat foto performant și un dictafon.**

Secția abilități non-juridice, relații cu publicul și editări a fost antrenată activ în pregătirea pentru tipar a primelor **cinci cărți din seria „Suporturi de curs”** (elaborarea designului, organizarea procesului de redactare), precum și în pregătirea unor evenimente (conferințe științifice internaționale) care s-au desfășurat în cadrul Institutului, prin definitivarea agendelor, elaborarea textelor pentru invitații etc.

La finele anului de raportare, cu suportul Proiectului PNUD „Consolidarea capacității instituționale a INJ” și cu participarea unui expert din Estonia în domeniul comunicării, a fost elaborat **proiectul Strategiei de comunicare a INJ**. Odată cu implementarea acestui document, aria de activitate a Secției abilități non-juridice, relații cu publicul și editări urmează a fi extinsă.

7.1. Cadrul normativ

Activitatea Institutului Național al Justiției este reglementată de Legea și Statutul său, precum și de o serie de Regulamente ale sale, aprobate de Consiliul Institutului.

Situație

Cadrul normativ al INJ include:

- Legea privind Institutul Național al Justiției, nr.152-XVI din 08.06.2006;
- Statutul INJ din 06.06.2007;
- Regulamentul de ordine interioară din 06.06.2007;
- Regulamentul cu privire la organizarea concursului pentru suplinirea posturilor didactice și remunerarea muncii din 06.06.2007;
- Regulamentul cu privire la organizarea concursului de admitere și absolvire din 06.06.2007;
- Regulamentul cu privire la instruirea inițială și absolvirea din 21.06.2007;
- Regulamentul privind formarea continuă din 21.06.2007.

Obiective

- Elaborarea și aprobarea de noi acte normative interne:
 - Regulamentul privind soluționarea contestațiilor la concursul de admitere în Institutul Național al Justiției
- Elaborarea și aprobarea proiectelor de acte normative și legislative naționale ce țin de activitatea INJ
 - Proiectul Hotărârii Guvernului privind aprobarea „Nomenclatorului lucrărilor efectuate și serviciilor prestate contra plată de Institutul Național al Justiției și tarifele la acestea”;
 - Proiectul Hotărârii Guvernului privind aprobarea „Regulamentului privind modul de formare și utilizare a veniturilor obținute de la prestarea serviciilor contra plată și a mijloacelor speciale ale Institutului Național al Justiției”;
 - Proiect de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative ce se referă la activitatea Institutului Național al Justiției

Măsuri

Organizarea concursului de admitere este un obiectiv prioritar în fiecare an. Concursul organizat în anul 2007 a evidențiat necesitatea modificării Regulamentului cu privire la organizarea concursului de admitere, din 06.06.2007, și reglementarea detaliată a modului de depunere și de soluționare a contestațiilor la concursul de admitere.

Astfel, în vederea realizării acestor obiective, prin hotărârile Consiliului INJ nr.3 din 27.06.2008 și nr.3 din 25.08.2008 au fost modificate Regulamentul cu privire la organizarea concursului de admitere și, respectiv, Regulamentul privind soluționarea contestațiilor la concursul de admitere.

Întrucât, în conformitate cu prevederile art.4 alin.(2) din Legea nr.152-XVI din 08.06.2006, INJ are atribuția de a desfășura activitatea de instruire pe baze contractuale a altor categorii de persoane care contribuie la înfăptuirea justiției, Consiliul INJ a aprobat la 11 noiembrie proiec-

tul hotărîrii Guvernului privind aprobarea „Nomenclatorului lucrărilor efectuate și serviciilor prestate contra plată de Institutul Național al Justiției și tarifele la acestea” și a „Regulamentului privind modul de formare și utilizare a veniturilor obținute de la prestarea serviciilor contra plată și a mijloacelor speciale ale Institutului Național al Justiției”.

Totodată, necesitatea stringentă de a opera modificări și completări în cadrul legislativ ce reglementează activitatea INJ, în vederea asigurării funcționalității acestei instituții publice nou-create în sistemul de drept al țării, s-a constatat prin Hotărîrea Consiliului INJ nr.2 din 18.11.2008, prin care a fost aprobat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, care are drept scop consolidarea instituțională a capacităților INJ și eficientizarea procesului de formare inițială a candidaților la funcțiile de judecător și de procuror, precum și formarea continuă a judecătorilor și procurorilor în funcție.

Necesitatea operării modificărilor și completărilor propuse derivă dintr-un cumul de circumstanțe, care riscă să aibă un impact negativ asupra eficienței procesului de instruire în cadrul INJ, și anume:

- lipsa reprezentantului INJ în componența Colegiului de calificare și atestare a judecătorilor, ceea ce se răsfrînge negativ asupra stabilirii domeniilor prioritare de instruire a corpului judecătoresc din țară;
- imposibilitatea eliberării pentru cei 69 de auduenți ai INJ a polițelor de asigurare, pe motiv că perioada de 18 luni – durata cursurilor de instruire inițială pentru candidații la funcțiile de judecător și de procuror – nu este legiferată ca fiind vechime în muncă (motiv din care un audient al INJ solicită deja exmatricularea din proprie inițiativă);
- lipsa unui termen unic de detașare pentru judecători și procurori în cadrul INJ, termenul de 3 ani și, respectiv, cel de 1 an fiind vădit insuficiente pentru asigurarea continuității organizării unui proces eficient de instruire în INJ (practica școlilor de magistratură din alte state ale Consiliului Europei și Uniunii Europene atestă că termenul de detașare este de pînă la 5 ani, cu posibilitatea reînnoirii);
- lipsa reglementării în privința includerii în vechime în specialitate juridică a activității personalului INJ, care este nemijlocit antrenat în organizarea procesului de instruire a judecătorilor, procurorilor și altor categorii de persoane care contribuie la înfăptuirea justiției.

Necesitatea operării acestor și altor modificări și completări la cadrul legislativ s-a reliefat în procesul implementării în practică a prevederilor Legii privind INJ pe parcursul perioadei sale de activitate – timp de un an de la inaugurarea oficială.

Lista actelor legislative propuse pentru a fi modificate și completate, include:

- Legea privind Institutul Național al Justiției, nr.152-XVI din 8 iunie 2006;
- Legea cu privire la Colegiul de calificare și atestare a judecătorilor, nr.949-XIII din 19 iulie 1996;
- Legea cu privire la statutul judecătorului, nr.544-XIII din 20 iulie 1995;
- Legea cu privire la Procuratură, nr.118-XV din 14 martie 2003;
- Legea cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală, nr.1585-XIII din 27 februarie 1998;
- Legea cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, nr.1593-XV din 26 decembrie 2002;
- Legea privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte, nr.273-XIII din 9 noiembrie 1994.

Aceste propuneri au fost înaintate la 21 noiembrie 2008 Președintelui Republicii Moldova pentru a obține susținere în promovarea proiectului de lege respectiv.

7.2. Resurse umane

Personalul administrativ și auxiliar, pe de o parte, audienții și formatorii, pe de altă parte, reprezintă veriga prin care se realizează atribuțiile Institutului Național al Justiției.

Situație

La începutul perioadei de raportare în statele de personal ale INJ se numără 46 angajați, dintre care: 27 persoane angajate de bază pe normă întreagă și o persoană pe 0,5 unitate; 18 persoane angajate prin cumul extern, dintre care 4 formatori angajați pe 0,5 unitate și 6 formatori pe 0,25 unitate.

Obiective

- Completarea cu personal a celor cinci posturi vacante

Măsuri

În vederea completării locurilor de muncă vacante, la 18 ianuarie Valentin Coval a fost detașat din funcția de procuror, șef-interimar al Secției analiză, prognoză și elaborări din cadrul Aparatului Procurorului General, și numit șef Secție instruire inițială din cadrul Direcției instruire și cercetare a INJ.

În luna februarie au fost completate încă două posturi: de șef Secție abilitați non-juridice, relații cu publicul și editări (Direcția instruire și cercetare) și de consultant în Secția financiară (Direcția economico-administrativă).

În total, în perioada de raportare au fost angajate 28 persoane (dintre care 4 unități de bază și 6 prin cumul extern, precum și 18 formatori prin cumul extern). Prin cumul extern au fost angajate 9 persoane, iar prin cumul intern – 2 colaboratori ai INJ. Angajarea prin cumul intern a fost determinată de lipsa de spațiu adecvat exercitării funcției. Au fost aprobate două cereri de demisie.

Prin ordinul Directorului executiv nr.77/sal din 22.10.2007 au fost angajați prin cumul extern pe 0,5 unitate – 4 formatori și pe 0,25 unitate – 6 formatori.

Perfecționarea cadrelor

- *Seminar în vederea implementării metodologiei evaluării riscurilor de corupție în Institutul Național al Justiției*

În vederea implementării metodologiei de evaluare a riscurilor de corupție în Institutul Național al Justiției, șefii subdiviziunilor structurale au beneficiat de instruire în cadrul unui seminar desfășurat în trei etape pe parcursul anului 2008 (22 februarie, 6 iunie, 31 octombrie).

Lucrările seminarului s-au desfășurat la sediul INJ, fiind organizate în cadrul Proiectului Comun al Comisiei Europene și al Consiliului Europei contra corupției, spălării banilor și finanțării terorismului în Republica Moldova (MOLICO 2006-2009). Sesiunile de instruire au fost moderate de Sandra BLAGOJEVICI și Roman PRAH, experți ai Consiliului Europei, și Cornel-Virgiliu CĂLINESCU, expert anticorupție în cadrul Proiectului MOLICO.

Un șir de sesiuni de instruire au fost desfășurate în vederea implementării planului de integritate – un instrument de analiză a activităților vulnerabile față de corupție în instituțiile publice.

➤ *Vizită de studiu la Școala Națională de Magistratură din Franța*

Între 14 și 19 septembrie, șefii unor subdiviziuni structurale ale INJ au întreprins o vizită de studiu la Școala Națională de Magistratură din Franța (Antenele Bordeaux și Paris). Ea s-a desfășurat în cadrul Proiectului „Consolidarea capacității instituționale a INJ”, cu asistența și sprijinul financiar al Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare.

Scopul vizitei de studiu – preluarea experienței avansate a Școlii Naționale de Magistratură din Franța în organizarea procesului de instruire inițială și continuă, de formare a formatorilor, precum și a bunelor practici de administrare și gestionare a unei instituții de acest gen.

7.3. Resurse bugetare

Cheltuielile pentru întreținerea și funcționarea Institutului sînt finanțate din contul mijloacelor prevăzute distinct în bugetul de stat. Alte surse de finanțare, neinterzise de lege, pot fi acceptate doar în cazul în care acestea nu prejudiciază autonomia Institutului.

Obiective

- Valorificarea deplină a mijloacelor financiare
- Asigurarea financiară a finalizării reparației capitale a blocului principal, precum și a investițiilor necesare pentru construcția unui bloc hotelier cu cantină
- Asigurarea organizării corecte a evidenței contabile în conformitate cu legislația în vigoare
- Automatizarea evidenței contabile – implementarea programului 1-Contabilitate
- Executarea controlului asupra integrității bunurilor materiale în locurile lor de păstrare și utilizare

Măsurile

Pentru activitatea INJ în anul 2008 au fost alocate surse bugetare în mărime de 7 707 300 lei.

Executarea cheltuielilor pentru asigurarea activității INJ în anul 2008, în aspectul clasificății economice, se prezintă în tabelul de mai jos.

(mii lei)

Nr. d/o	Indici	Anul 2008		
		planificat	executat	cheltuieli efective
1.	Retribuirea muncii:	2107,5	2106,6	2121,8
	Inclusiv:			
	- personal administrativ și auxiliar	1233,9	1568,8	1578,8
	- formatori	873,6	537,8	543,0
2.	Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii	466,9	466,9	468,5
3.	Primele de asigurare obligatorie de asistență medicală	58,4	58,2	58,6
4.	Transferuri către populație (bursa audienților)	1071,0	1003,1	1003,1
5.	Deplasări în interes de serviciu	-	-	-
6.	Plata mărfurilor și serviciilor	1137,7	974,9	887,0
7.	Procurarea mijloacelor fixe	812,3	663,5	1110,6
8.	Investiții capitale în construcții	2053,5	1595,6	1599,8
	În total	7707,3	6868,8	7249,4

VIII. CONCLUZII

Realizări

În perioada raportată, Institutul Național al Justiției a realizat următoarele acțiuni prioritare:

în domeniul completării cadrului normativ intern

- aprobarea Regulamentului cu privire la soluționarea contestațiilor la concursul de admitere, din 25.08.2008;

în domeniul formării inițiale

- organizarea concursului de admitere pentru formarea inițială a judecătorilor și procurorilor, aprobarea rezultatelor și înmatricularea candidaților;
- lansarea cursului de instruire inițială;
- aprobarea planurilor de învățământ și a curriculei pentru cursurile de formare inițială;
- formarea inițială a judecătorilor și procurorilor, admiși la INJ, conform planului de învățământ;
- participarea echipei de audienți ai INJ la Concursul Internațional „THEMIS“;
- formarea inițială a executorilor judecătorești și a consilierilor de probațiune;
- formarea inițială a mediatorilor;

în domeniul formării continue

- elaborarea și aprobarea programelor de formare profesională continuă;
- formarea continuă a judecătorilor și procurorilor în funcție, conform programului de studii;
- instruirea sistematică a judecătorilor, procurorilor și executorilor judecătorești privind CEDO;
- pregătirea judecătorilor privind aplicarea convențiilor în domeniul combaterii criminalității organizate.

în domeniul formare formatori

- formarea formatorilor în domeniul de predare a modulului CEDO și privind redactarea hotărârilor judecătorești în conformitate cu jurisprudența CEDO.

în domeniul consolidării instituționale a INJ

- elaborarea Proiectului de reconstrucție capitală a sediului;
- elaborarea Proiectului de construcție a unui bloc hotelier cu cafenea.

Necesități

În scopul optimizării procesului de instruire și exercitării funcțiilor ce revin INJ, se impune:

în domeniul formării inițiale

- participarea cât mai activă a audienților în activitatea de cercetare științifică, în dependență de profilul ales: analiza legislației, studii științifice și comparative, elaborarea referatelor etc. în domeniul de activitate a autorității judecătorești și a Procuraturii;

- includerea în planurile de învățămînt a unor măsuri extracuriculare, cum ar fi întîlnirile (de 2 ore pe săptămîină, în afara orelor de studii) cu practicieni care activează în domenii ce nu țin de justiție, dar care au tangență cu ea (psihologie, medicină, jurnalistică și alte domenii, la solicitarea audienților) în scopul familiarizării audienților cu specificul acestor specialități;
- efectuarea sondajelor de opinie pentru a determina părerea audienților despre calitatea programului de învățămînt, despre calitatea cursurilor și a orelor practice, precum și în vederea identificării căilor și mijloacelor de perfecționare a procesului de predare-învățare;
- cooperarea cu societatea civilă în domeniile de activitate a INJ;
- elaborarea materialelor metodico-didactice întru asigurarea cît mai deplină a procesului de instruire la INJ;

în domeniul formării continue

- crearea și funcționarea unei baze de date în cadrul CSM, PG, DAJ, DE pentru monitorizarea detașării/delegării audienților INJ și evitarea dublării, repetării sau detașării unora și aceluiași persoane la activitățile de instruire continuă;
- crearea și funcționarea unei baze de date a audienților din cadrul instruirii continue la INJ privind numărul de ore acumulate de ei care ar oferi tabloul integral al perfecționării audienților INJ pe parcursul anului;
- elaborarea materialelor metodico-didactice necesare procesului de instruire la INJ;
- elaborarea mecanismului de evaluare a necesităților de formare continuă.

în domeniul formare formatori

- elaborarea unui plan de formare formatori;
- dezvoltarea unui program de formare a formatorilor care ar viza metodologia și tehnicile de predare a disciplinelor prevăzute în planul de învățămînt;

în domeniile cooperare internațională și relații cu publicul

- extinderea formelor de colaborare internațională în domeniul formării continue a judecătorilor și procurorilor;
- stabilirea de noi parteneriate de durată cu instituții similare din statele membre ale UE în vederea consolidării independenței, transparenței și eficienței justiției în Republica Moldova;
- diversificarea formelor de relații cu publicul în vederea informării eficiente despre activitățile desfășurate în cadrul INJ;

în domeniul dezvoltării instituționale

- elaborarea și aprobarea Regulamentului și a Instrucțiunii cu privire la ținerea lucrărilor de secretariat, a Nomenclatorului dosarelor pentru arhivare;
- elaborarea Nomenclatorului documentelor și a termenelor de păstrare;
- repararea și amenajarea încăperii pentru arhivarea și păstrarea documentelor INJ;
- optimizarea cheltuielilor efective în rezultatul gestiunii eficiente a mijloacelor alocate;
- executarea la maximum a mijloacelor alocate;
- finalizarea reparației capitale a blocului principal și construcția unui bloc hotelier;

- elaborarea Proiectului de alimentare cu energie electrică a INJ în baza unui nou aviz de racordare și efectuarea lucrărilor de montare a cablului electric.

Un loc aparte în activitatea INJ va reveni măsurilor ce urmează a fi întreprinse în vederea executării Agendei de priorități privind integrarea europeană pentru anul 2009, care întrunește un șir de obiective importante ce țin de asigurarea respectării drepturilor omului și de asigurarea independenței justiției, inclusiv prin consolidarea INJ.

**Analiza indicilor calitativi ce caracterizează persoanele care au participat
la concursul de admitere în anii 2007-2008 (tabel comparativ)**

Indicatorii principali	Admiterea 2008		Admiterea 2007		+/-	
	Judecători	Procurori	Judecători	Procurori	Judecători	Procurori
Numărul total de persoane care au depus cereri	24	72	42	121	-18	-56
Numărul de persoane cu vârsta cuprinsă între:						
20-21 ani (1987-1986)	3	18	0	3	+3	+15
22-23 ani (1985-1984)	10	41	6	75	+4	-36
24-25 ani (1983-1982)	4	6	5	25	-1	-19
26-30 ani (1981-1977)	2	5	25	12	-23	-7
31-45 ani (1976-1962)	5	1	6	6	-1	-5
Numărul de persoane de gen:						
masculin	8	39	22	73	-16	-36
feminin	16	33	20	48	-4	-15
Numărul de persoane încadrate în câmpul muncii	10	19	35	71	-25	-52
Numărul de persoane care au absolvit:						
Universitatea de Stat din Moldova	13	35	21	55	-8	-22
Universitatea Liberă Internațională din Moldova	3	5	8	20	-5	-15
Academia de Studii Europene din Moldova	1	9	3	12	-2	-3
Academia de Poliție „Ștefan cel Mare” a MAI	2	2	3	6	-1	-4
Academia de Studii Economice din Moldova	1	1	0	6	+1	-5
alte instituții	4	20	7	22	-3	-2
Numărul de persoane care au studii superioare de masterat	7	13	11	6	-4	-7
Numărul de persoane care au absolvit două instituții	2	5	2	2	0	+3
Numărul de persoane care au media cuprinsă între:						
8,00 și 8,99	14	53	16	51	-2	+2
9,00 și 10,00	8	19	14	22	-6	-9
Numărul de persoane care au studiat în limba de stat	24	69	39	100	-15	-32
Numărul de persoane care posedă limbile:						
engleză	15	45	28	71	-13	-26
franceză	16	44	28	68	-12	-25
alte limbi	3	9	7	21	-4	-12

Comisiile constituite în vederea asigurării desfășurării concursului de admitere:

1. Comisia pentru organizarea concursului de admitere, în următoarea componență:

Președinte:

Valentin COVAL – șef Secție instruire inițială, Direcția instruire și cercetare

Membri:

Serghei DIDĂC – consultant în Secția instruire inițială, Direcția instruire și cercetare

Veaceslav MARTÎNENCO – consultant în Secția instruire inițială, Direcția instruire și cercetare

Secretar:

Diana PETRUȘEVSCAIA – consultant în Secția resurse umane și documentare

Constituită prin Ordinul Directorului executiv nr. 184/G din 30.06.2008.

2. Comisia pentru elaborarea testelor și spețelor, în următoarea componență:

În domeniul dreptului penal:

Anatol MUNTEANU – procuror, șef-interimar al Direcției judiciar-penale, Procuratura Generală

Sergiu BRÎNZA – doctor habilitat în drept, profesor universitar

Vitalie STATI – doctor în drept, conferențiar universitar

În domeniul dreptului procesual penal:

Ruslan POPOV – procuror, șef Secție nr.1 din cadrul Direcției control al urmăririi penale,
Procuratura Generală

Dumitru ROMAN – doctor în drept, conferențiar universitar

Tatiana VIZDOAGĂ – doctor în drept, conferențiar universitar

În domeniul dreptului civil:

Anastasia PASCARI – judecător la Curtea Supremă de Justiție

Ala CLIMOV – doctor în drept, conferențiar universitar

În domeniul dreptului procesual civil:

Dumitru VISTERNICEAN – președinte al Colegiului de calificare și atestare a judecătorilor,
judecător la Curtea Supremă de Justiție

Elena BELEI – doctor în drept, conferențiar universitar

Constituită prin Hotărârea Consiliului INJ nr. 1 din 29.07.2008.

3. Comisia pentru examenele de admitere, în următoarea componență:

Președinte:

Vladimir GROSU – Agent guvernamental, doctor în drept, conferențiar universitar, formator INJ

Membri:

Anatol MUNTEANU – procuror, șef-interimar al Direcției judiciar-penale, Procuratura Generală, formator INJ

Ruslan POPOV – procuror, șef Secție nr.1 din cadrul Direcției control al urmăririi penale, Procuratura Generală, formator INJ

Nina CERNAT – vicepreședinte al Curții Supreme de Justiție, președinte al Colegiului civil și de contencios administrativ al CSJ

Boris NEGRU – doctor în drept, conferențiar universitar, membru al Consiliului Superior al Magistraturii

Secretar:

Olga PISARENCO – consilier al Directorului executiv

Constituită prin Hotărârea Consiliului INJ nr. 2 din 25.08.2008.

4. Comisia de contestare, în următoarea componență:

Președinte:

Dumitru VISTERNICEAN – judecător la Curtea Supremă de Justiție, președinte al Colegiului de calificare și atestare a judecătorilor

Membri:

Vasile CREȚU – doctor în drept, conferențiar universitar

Dumitru ROMAN – doctor în drept, conferențiar universitar

Secretar:

Dina MOVILEANU – consultant în Secția instruire continuă

Constituită prin Hotărârea Consiliului INJ nr. 2 din 25.08.2008.

**Informație privind activitățile de instruire continuă
desfășurate în perioada ianuarie-decembrie 2008**

Nr. crt.	Denumirea activității	Nr. total de activități	Categoria de participanți	Nr. total de participanți	Organizatori
1.	<i>Curs de instruire „Aspecte psihologice și deprinderi de intervievare a copiilor – victime ale exploatării sexuale”</i>	1	Judecători Procurori Serviciul de probațiune al MAI Reprezentanți ai ONG-urilor	65	INJ, CSM, PG, Ambasada Marii Britanii
2.	<i>Seminar „Gestionarea arhivei”</i>	3	Arhivari din judecătorii	75	INJ, MGTCP
3.	<i>Training „Tehnici și capacități de medicină legală: Aspecte legate de examinarea medico-legală a cazurilor de abuz de copii”</i>	1	Judecători Procurori Serviciul de probațiune al MAI	55	INJ,CSM, PG,MJ,DE, Ambasada Marii Britanii
4.	<i>Masă rotundă „Tranziția practicilor judiciare din Moldova spre standardele europene” Etapa I – Partea pregătitoare a ședinței de judecată Etapa II – Ședința de judecată Etapa III – Deliberarea și adoptarea sentinței</i>	3	Președinții judecătoriilor din mun. Chișinău Judecători (cîte un președinte și un judecător din fiecare instanță)	42	INJ, CSM, Misiunea Norvegiană
5.	<i>Curs de instruire „Buget și procurări”</i>	1	Contabili din judecătorii	50	INJ, MGTCP
6.	<i>Seminar „Instruire privind redefinirea procedurilor de lucru în instanța de judecată”</i>	1	Șefi de cancelarie din judecătorii	75	INJ, MGTCP
7.	<i>Curs de instruire „Abuzul on-line și investigații”</i>	1	Judecători Procurori Reprezentanți ai MAI, ai ONG-urilor (R. Moldova, România)	70	INJ, CSM, PG, MJ, DE, Ambasada Marii Britanii
8.	<i>Curs de instruire „Evitarea lezării dreptului la un proces echitabil în faza executării hotărîrilor judecătorești”</i>	2	Executori judecătorești	60	INJ,MJ, DE, MGTCP
9.	<i>Masă rotundă „Reluarea urmăririi penale și dubla condamnare (administrativă și penală). Probleme și perspective”</i>	1	Judecători Procurori	60	INJ,CSM, PG, IRZ , Misiunea Norvegiană
10.	<i>Seminar „Metodologia întocmirii actelor procesuale de către judecătorii de instrucție și procurori”</i>	2	Judecători\ Judecători de instrucție\ Procurori	90	INJ,CSM,PG, IRZ
11.	<i>Seminar „Experiențe naționale și internaționale în combaterea corupției”</i>	1	Judecători Procurori	40	INJ,CSM,PG, MOLICO
12.	<i>Seminar „Prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului”</i>	1	Judecători Procurori	40	INJ,CSM,PG, MOLICO
13.	<i>Seminar internațional „Articolele 3 și 5 ale Convenției Europene pentru Drepturile Omului și aplicarea acestora în Moldova”</i>	1	Judecători Procurori	30	INJ,CSM,PG, Consiliul Europei

Nr. crt.	Denumirea activității	Nr. total de activități	Categoria de participanți	Nr. total de participanți	Organizatori
14.	<i>Seminar</i> „Dezvoltarea competențelor profesionale ale judecătorilor recent numiți în funcție”	1	Judecători	21	INJ, CSM
15.	<i>Seminar zonal</i> (Căușeni) „Principiile drepturilor omului și arestul preventiv ”	1	Procurori	11	INJ,PG, Misiunea Norvegiană
16.	<i>Curs de instruire</i> „Management și supraveghere”	3	Judecători Șefi de cancelarie Administratori	95	INJ, CSM, MGTCP
17.	<i>Seminar</i> „Metodologia de predare a modulului CEDO”	2	Formatori CEDO (judecători, procurori)	60	INJ,CSM,PG, Consiliul Europei
18.	<i>Seminar</i> „Procedura de examinare a litigiilor în contenciosul administrativ”	1	Judecători	30	INJ,CSM, IRZ
19.	<i>Seminar zonal</i> (Căușeni) „Aplicarea legislației în cauzele de violență în familie”	1	Judecători Procurori	20	INJ,CSM,PG, ABA/ROLI
20.	<i>Training</i> „Libertatea întrunirilor ca mijloc de exercitare a dreptului la opinie și libera exprimare”	5	Judecători Procurori	90	INJ, CSM, CSJ, PG, Acces-info, Promo-LEX, CREDO, Fundația Soros- Moldova
21.	<i>Curs de instruire</i> „Evitarea lezării dreptului la un proces echitabil în faza executării hotărârilor judecătorești”	2	Executori judecătorești	60	INJ,MJ,DE, MGTCP
22.	<i>Curs de instruire</i> „Constatarea faptelor care au valoare juridică și redactarea hotărârilor judecătorești în conformitate cu jurisprudența CtEDO”	1	Formatori INJ Judecători	50	INJ, CSM, Consiliul Europei
23.	<i>Seminar</i> „Metodologia întocmirii actelor procesuale civile și penale”. Aspecte practice	1	Judecători	30	INJ,CSM, IRZ
24.	<i>Curs de instruire</i> „Tehnologii informaționale” (III Centre pe republică: Bălți, Cahul, Comrat)	50	Judecători și personalul judecătoriilor	600	INJ,CSM, MGTCP
25.	<i>Seminar</i> „Convenția Europeană pentru Drepturile Omului și jurisprudența CtEDO”	16	Judecători Procurori	408	INJ,CSM,PG, Programul Comun
26.	<i>Seminar</i> „Eficiența procesului de judecată”	3	Judecători Procurori Avocați	63	INJ,CSM,PG, NORLAM
27.	<i>Conferință internațională științifico-practică</i> „Codul civil al Republicii Moldova – 5 ani de aplicare”	1	Judecători Procurori Profesori	60	INJ,USM, Comisia Europeană și Consiliul Europei
28.	<i>Seminar</i> „Experiența Republicii Letone cu privire la administrarea judecătorească, sistemul informațional, constituirea birourilor notariale și asistența juridică garantată de stat”	1	Judecători Reprezentanți ai MJ, Notari Avocați	27	INJ, CSM, MJ
29.	<i>Seminar</i> „Deontologia judiciară. Noul Cod de etică al judecătorului: interpretare și aplicare”	12	Judecători	360	INJ, CSM, MGTCP

Nr. crt.	Denumirea activității	Nr. total de activități	Categoria de participanți	Nr. total de participanți	Organizatori
30.	<i>Conferință internațională științifico-practică „Rolul juristului în apărarea dreptului omului”</i>	1	Juriști	130	USM, INJ, PNUD Moldova, UIJ, UJM
31.	<i>Masă rotundă „Prezentarea și discutarea raportului de expertiză referitor la evaluarea necesităților de instruire a grefierilor în Republica Moldova”</i>	1	Formatori	20	INJ, CSM, Programul Comun
32.	<i>Seminar „Litigiile electorale”</i>	2	Judecători	93	INJ, CSM, CSJ, CEC, Consiliul Europei
33.	<i>Masă rotundă privind modulul pentru stagierea profesională în cadrul cursului de formare inițială a judecătorilor și procurorilor</i>	1	Judecători Procurori	20	INJ, Programul Comun
34.	<i>Curs de formare a mentorilor stagierii profesionale a audiențelor INJ</i>	1	Judecători Procurori	20	INJ, CSM, PG, Programul Comun
35.	<i>Masă rotundă „Tranziția practicilor judiciare din Moldova spre standardele europene” Etapa I – Partea pregătitoare a ședinței de judecată Etapa II – Ședința de judecată Etapa III – Deliberarea și adoptarea sentinței</i>	1	Președinții judecătoriilor din mun. Chișinău Judecători (cîte un președinte și un judecător din fiecare instanță) Judecătorii numiți în funcție în 2008	24	INJ, CSM, NORLAM
36.	<i>Seminar „Practica judiciară europeană în domeniul legislației concurențiale”</i>	1	Judecători	45	INJ, CSM, ANPC, TAIEX
37.	<i>Curs de instruire „Managementul financiar public”</i>	2	Șefi ai oficiilor de executare Contabili	63	INJ, MJ, DE
38.	<i>Seminar „Utilizarea instrumentelor internaționale de asistență juridică reciprocă de către juriștii din Republica Moldova”</i>	2	Judecători Procurori	60	INJ, CSM, PG, ERA, Luxemburg
39.	<i>Conferință „Declarația Universală a Drepturilor Omului – edificiu juridic al protecției umane”</i>	1	Reprezentanți ai APC, APL, ONG-urilor	60	INJ CpDOM
40.	<i>Seminar „Instruirea reprezentanților organelor de drept la capitolul acordarea asistenței legale reciproce internaționale la investigarea și pedepsirea cazurilor de trafic de ființe umane”</i>	1	Procurori Judecători Ofițeri de urmărire penală	30	INJ, ABA/ROLI
În total:		134		3302	

Notă: descifrarea abrevierilor a se vedea p. 34-35.

Institutul
Național al
Justiției

ACTIVITY REPORT 2008

Submitted by
Executive Director of NIJ
at the NIJ Council
meeting of June 26, 2009

Chișinău 2010

ACTIVITY REPORT

2008

Submitted by
Executive Director of NIJ
at the NIJ Council
meeting of June 26, 2009

TABLE OF CONTENTS

FOREWORD	4
1. GENERAL CONSIDERATIONS	5
2. INITIAL TRAINING	7
2.1. Initial training of judges and public prosecutors	7
2.1.1. Admission competition	7
2.1.2. Initial training of the candidates for the positions of judge and public prosecutor, enrolled in 2008	12
2.1.3. Initial training of the candidates for the positions of judge and public prosecutor, enrolled in 2007	12
2.1.4. Course aids for initial training of candidates for the positions of judge and public prosecutor	18
2.2. Initial training of bailiffs	18
2.3. Initial training of probation officers	21
2.4. Initial training of mediators.....	23
3. CONTINUOUS TRAINING	26
4. RECRUITMENT AND TRAINING OF TRAINERS	29
4.1. Trainer network.....	29
4.2. Training of trainers	30
5. INTERNATIONAL COOPERATION	31
6. PUBLIC RELATIONS	36
7. INSTITUTIONAL DEVELOPMENT	37
7.1. Regulatory framework	37
7.2. Human resources	39
7.3. Budget resources	40
8. CONCLUSIONS	41
<i>Annex No. 1 Analysis of quality indicators characterizing the people involved in the admission competition in the years 2007-2008 (comparative table).....</i>	<i>43</i>
<i>Annex No. 2 Commissions set up in order to ensure the performance of admission competition</i>	<i>44</i>
<i>Annex No. 3 Information about the continuous training activities performed in the time span January-December 2008</i>	<i>46</i>

FOREWORD

The year 2008, for which this Activity Report is being submitted, was the second one on the way of self-affirmation, consolidation and recognition of the National Institute of Justice, both in the country and abroad.

By virtue of the concerns that it has and of the special status it enjoys, NIJ is the smithy of the legal staff able to settle not just the immediate issues facing the legal system in the Republic of Moldova, but also to provide solutions for the long-term problems.

Their training implies the undertaking of tasks, attainment of objectives, actions contained in specific terms and nominal persons in charge. The Plan of Actions and tasks for the year 2008 – some of them already enrooted at NIJ, other set forth for the first time – was voluminous. Nevertheless, our major priority in the reference year was the development of quality training.

Just like in the previous year, the NIJ activity was focused mainly on the initial and continuous training of public prosecutors and judges, bailiffs, probation officers, mediators as well as of other categories of staff in the judicial system. To this effect we strived to link the educational process to the new vectors of development of legal education. Focus was made on interactive cooperation between the actors of teaching activity – the trainee and the trainer. As for the trainees, they were treated not just as students, but rather as active participants in the organization and performance of the process of training. As far as the trainer network and the training of trainers activities are concerned, we have used all available levers to strengthen the teaching staff and raise the effectiveness of academic qualification of trainers.

Other activities performed in the reporting year in terms of international cooperation, public relations, institutional development, also detailed in this Report, are aimed at consolidating the image of the National Institute of Justice as a centre of generating and transferring knowledge to those involved in the act of administration of justice.

We are grateful to the United Nations Development Programme (UNDP Moldova) for its financial support at the publication, including of the English version, of the present Activity Report.

We also express gratitude to all our national and international partners for their beautiful and efficient collaboration.

***Eugenia FISTICAN,
Executiv director of the National Institute of Justice,
detached judge of the Supreme Court of Justice***

I. GENERAL CONSIDERATIONS

Brief background or retrospective view

The National Institute of Justice is an independent public institution called upon to be the guarantor of promotion of professional standards in the sphere of justice, by means of initial and continuous training of judges and public prosecutors, of court clerks and bailiffs as well as by way of continuous professional training of other people, who contribute to the administration of justice.

The establishment of the National Institute of Justice is a requirement contained in the ***Plan of Actions between the Republic of Moldova and the European Union***; the key targets thereof contain the *improvement of training, particularly in the issues of human rights and judicial cooperation of judges, public prosecutors and officials in the judicial system*.

The Parliament of the Republic of Moldova adopted on June 8, 2006, the Law No. 152-XVI on the National Institute of Justice, conferring legal personality to the institution as well as the right to dispose of its own property, and administrative, scientific and pedagogical autonomy.

The permanent seat of NIJ, located at 1 S. Lazo Street, Mun. of Chisinau, was officially inaugurated on November 9, 2007.

Owing to the meetings organized with the support of the Joint Programme of the European Commission and the Council of Europe on increased independence, transparency and efficiency of justice in the Republic of Moldova as well as to the assistance provided by the Supreme Council of Magistracy, the Prosecutor General's Office and the Ministry of Justice, NIJ has started its activity per se on January 1, 2007, by organizing the first courses of continuous training and training of trainers.

Following the admission competition organized in the time span June – September, the courses of initial training for 10 candidates for the position of judge and 20 candidates for the position of public prosecutor started on October 1, 2007; the total duration of courses was of 18 months. A year later, on October 1, 2008, other 10 candidates for the position of judge and 20 candidates for the position of public prosecutor were enrolled.

The courses of initial training for 20 bailiffs appointed after the adoption of the Law on the National Institute of Justice started on December 3, 2007; their total duration was of 3 months. Additional two groups of bailiffs – probation officers attended the initial training courses in the first half of 2008. Initial training courses for the 64 candidates for the position of mediator, proposed by the Mediation Council, were launched in 2008. The training courses for all these categories of trainees ended in qualification exams; certificates were issued to those who passed the tests.

NIJ has set up a trainer network for the purpose of initial and continuous training of trainees; 57 trainers were part of the above network at the end of 2007, whereas by the end of 2008 it already comprised 73 trainers.

Achievements in the year 2008

The year 2008 was added to the NIJ history as a year of attainment of the strategic objectives stipulated in the Charter, of building-up the actions initiated in the previous years and those undertaken for the first time. These envisage:

I. Activity of initial training

- initial training of candidates for the positions of judge and public prosecutor;
- organization of the admission competition of candidates for the positions of judge and public prosecutor;
- development and endorsement of Regulations for settling the contestations of admission competition to the National Institute of Justice;
- enrolment in the courses of initial training of those who won the admission competition;
- development and endorsement of academic curriculum for the years 2008 – 2010 as well as of the academic calendar;
- launching the courses of initial training of bailiffs (probation officers) and mediators;
- endorsement of curriculum of initial training of bailiffs (probation officers) and mediators;

II. Activity of continuous training

- continuous training of judges, public prosecutors, bailiffs, employees of courts of law as well as of other categories of people, who contribute to the administration of justice;
- endorsement of the plan of continuous training by terms;

III. Training of trainers

- replenishment of the trainer network in the vacant spheres;
- trainer education;

IV. Activity in the sphere of international relations

- extension of cooperation at the national level and development of cooperation at the international level;

V. Public relations

- publication of NIJ Magazine and of the brochure;
- set-up of a WEB-page and intranet zone;

VI. Financial activity

- endorsement of Nomenclature of the works performed and services provided by NIJ for payment, of the rates for such services as well as of the Regulations on the manner of formation and use of the revenues derived from the provision of services for payment and of special funds of NIJ;
- effective management of the allocated financial funds;

VII. Human resources

- set-up of new offices in order to ensure the filling of vacancies;
- filling the positions of teachers, among other ways by part time service;

VIII. Infrastructure

- renovation of the main seat;
- performance of works of execution of project documentation for the restoration and capital repairs of the main building under the letter „A” and construction of a hotel building with a cafe by way of demolishing the buildings under the letters „B”, „V”, „D”, „E”, „F”, „G”, and „J”;

IX. Management

- development and endorsement by the NIJ Council of a draft law for the amendment of some legislative acts governing the Institute’s operation.

Achievements of the year 2008 are due and fruitful collaboration with national and international partners of NIJ, and are reflected in this Report.

II. INITIAL EDUCATION

2.1. Initial training of judges and public prosecutors

Initial training is one of the compulsory conditions for the appointment of a judge or public prosecutor of those people who lack the length of service in the legal speciality stipulated in the law.

2.1.1. Admission competition

Admission to the courses of initial training of candidates for the positions of judge and public prosecutor occurs exclusively based on competition, under the observance of the principles of transparency and equal rights.

The number of places provided for the admission competition for the initial training of judges and public prosecutors is subject to the annual endorsement by the NIJ Council, based on the forecast submitted by the Supreme Council of Magistracy and the Prosecutor General's Office, taking into consideration at the same time the actual needs and the available funds.

Objectives

- Amending the internal regulatory framework relating to the organization and performance of admission competition
- Raising the level of safeguarding the tests and case studies developed for the admission competition
- Organization and performance of admission competition
- Enrolment of candidates for the positions of judge and public prosecutor to attend the courses of initial training within the framework of the National Institute of Justice.

Regulations

The activity of organization of the admission competition is governed by the Law on the National Institute of Justice¹ (Law on NIJ), by Regulations on the organization of the admission competition² and by Regulations on settling the contestations of the admission competition³.

Measures

Amendment of the internal regulatory framework

The Regulations on the organization of the admission competition to the National Institute of Justice were amended in order to eliminate the shortages ascertained during the performance of admission in 2007 as well as in order to adjust the regulations in force to the provisions of international law in the sphere.

Thus, the cumulative grade point average in the license diploma, enabling a person to apply for the competition, was reviewed under the Resolution of the NIJ Council No. 3 of June 27, 2008, in so far as it was raised from 7 (seven) to 8 (eight) points, an amendment conditioned by the need to link the grade point average to the one stipulated in the statutory acts of the Supreme Council of Magistracy and of the Prosecutor General's Office for employing people in a court of law or public prosecutor's office.

New provisions were added to Clause 1.5. of the above-mentioned Regulations, allowing the participation in the competition only of the citizens of the Republic of Moldova residing in the

¹ Law No. 152-XVI of June 08, 2006, on the National Institute of Justice

² Regulations on the organization of admission competition to the National Institute of Justice, endorsed at the meeting of the NIJ Council of June 06, 2007

³ Regulations on the settlement of contestations of the admission competition to the National Institute of Justice, endorsed at the meeting of the NIJ Council of August 25, 2008

territory thereof, an amendment made in order to bring the conditions of participation in the competition into line with the provisions of Art. 6 par. (1) of the Law on the status of judge and of Art. 19 par. (1) of the Law on the Public Prosecutor's Office, stipulating the requirements for the application for the position of judge or public prosecutor.

The type health certificate No. 086-U was replaced with a health certificate of the pattern proposed while employing people for the court by the Supreme Council of Magistracy; the title thereof complies with the provisions of Art. 6 par. (1) clause f) of the Law on the status of judge and of Art. 19 par. (1) clause f) of the Law on the Public Prosecutor's Office. The form and pattern of the new certificate are attached to the Regulations.

In connection with the need to eliminate some shortages encountered during the performance of admission examinations in 2007 and set forth in the information note by the Chairman of the commission for admission examinations, the Regulations were amended by introducing provisions to exclude from the competition those candidates, whose answers in the admission competition are assessed with grades under 5 (five) in the oral test, as well as on the manner of calculation of the final grade.

The term of consideration of the contestations submitted to the Contestation Commission was prolonged (from 24 to 72 hours); this amendment was determined by the difficulty to consider the numerous contestations submitted by the applicants in the 24 hour term.

At the same time, the Regulations on settling the contestations of admission competition were developed and endorsed on August 25.

Organization of the admission competition

On June 27, by virtue of Resolution of the Supreme Council of Magistracy No. 181/9 of May 22, 2008, and of the petition of the General Public Prosecutor No. 33-4d/08-150 of May 29, 2008, the NIJ Council has endorsed the number of places provided for the admission competition for initial training of candidates for the positions of judge and public prosecutor, as follows: 10 places for judges and 30 places for public prosecutors.

Four commissions were set up in order to ensure the performance of admission competition:

- Commission for the organization of the admission competition;
- Commission for development of tests and case studies;
- Commission for admission examinations;
- Contestation commission (see the nominal composition thereof in *Annex No. 2*).

On June 27, the general public was informed, by means of the WEB-pages of the Supreme Council of Magistracy, of the Prosecutor General's Office and of the Ministry of Justice as well as by way of the newspaper "Dreptul" /Law/ (No. 25(235) of July 4), about:

- a) date and venue of organization of the admission competition;
- b) manner of performance of the admission competition;
- c) number of places provided for the admission competition;
- d) conditions and documents required for entering the admission competition;
- e) subjects for the written admission examination;
- f) subjects and samples of case studies for the oral examination;
- g) type application of enrolment for the admission competition to the Institute etc.

At the same time, in order to ensure the free access of the population to the information, an announcement about the organization of the admission competition and other relevant data were displayed on a board in the Institute's lobby.

Meanwhile, for the purpose of proper performance of the competition, the members of the organization commission made some statements as to the conditions of participation in the competition and the documents to be submitted personally.

In the time span July 6 – August 6 the Commission for the organization of the admission competition registered 96 applications for entering the competition. The registration of candidates was completed on August 6, 2008.

Altogether 96 candidates were registered for the admission competition for initial training within the framework of the National Institute of Justice, among them 24 candidates for the position of judge and 72 candidates for the position of public prosecutor. A comparative table was made up in order to analyze the quality indicators characterizing the people participating in the admission competitions held in the years 2007 and 2008 (*Annex No. 1*).

During the time span of registration for the competition, the Commission for the organization of the admission competition encountered some difficulties, namely:

- dissimilar curricula at different higher education institutions in the major subjects, such as: criminal law, criminal procedure law, civil law, civil procedure law;
- impossibility to submit the notarized diploma by the graduates of higher education institutions from other states, where diplomas are issued later.
- different way of filling in the health certificate by health care workers, who are not in all cases aware of the remarks that must be made in some sections.

Subjects at the admission examinations

The Commission for the development of tests and case studies drew up three variants of tests for the eliminatory grid-type written examination and three variants of case studies for the oral examination, based on the subjects of admission competition and the samples of two case studies endorsed by the Institute’s Council, in the time span from July to the first half of August.

The tests contained 100 questions (25 questions in each of the four spheres of law: civil law, civil procedure law, criminal law, criminal procedure law), to which only one of the proposed answers was correct, whereas the case studies (arranged in two groups: civil law – civil procedure law and criminal law – criminal procedure law) *mainly* dealt with the qualification of a stated case, pointing out the procedural mistakes committed by the courts or by the prosecutor bodies; the candidate was supposed to lay down and settle correctly the dispute in essence.

In order to ensure the confidentiality, under the Resolution of the NIJ Council of June 27, the members of the commission for the development of tests and case studies have transmitted the three variants to the members of the NIJ Council, I.Serbinov and M. Ghervas, in charge of the quality of final variants, who in their turn transmitted them to the Chairman of the Admission Commission.

Performance of admission competition

The admission competition was performed in two stages:

- I. The written eliminatory test of assessing the knowledge in the following subjects:
 - a) civil law;
 - b) civil procedure law;
 - c) criminal law;
 - d) criminal procedure law.

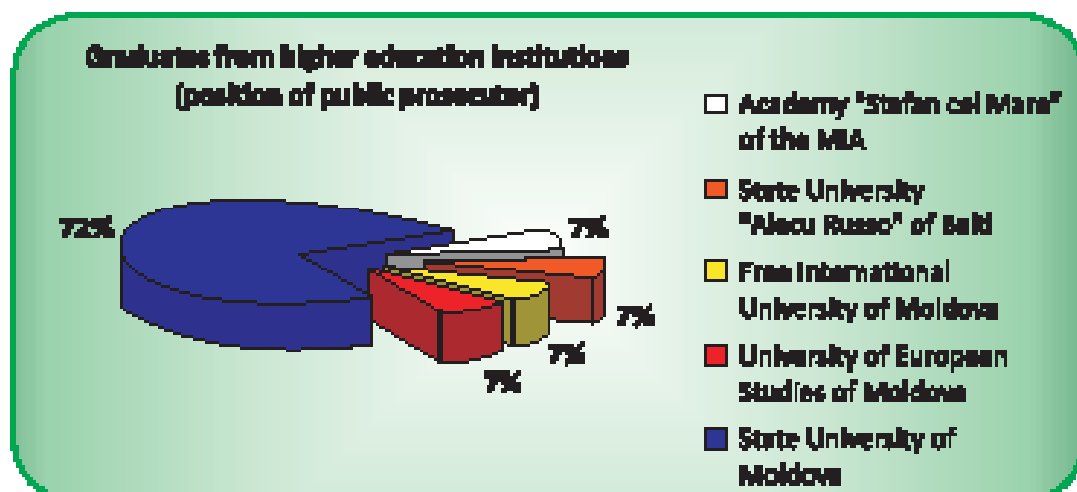
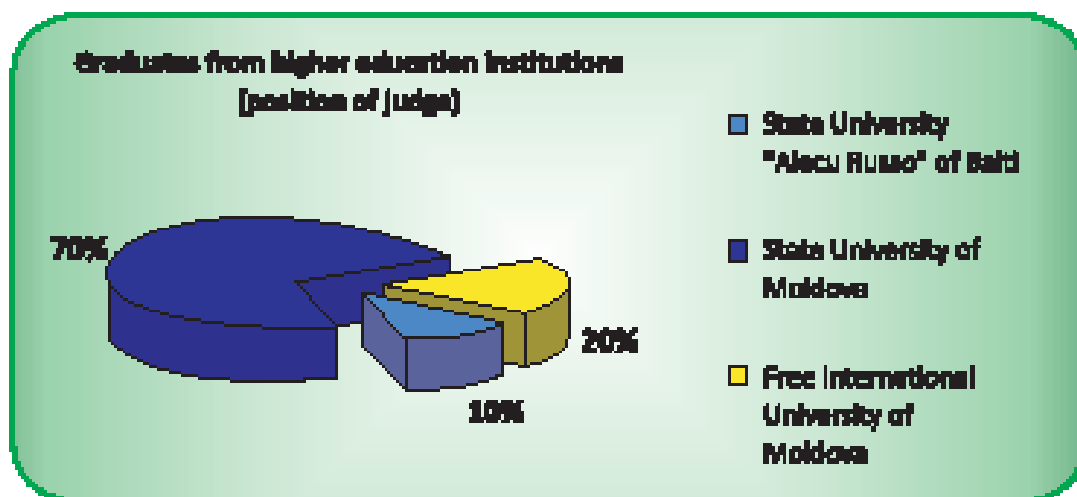
The test contained 100 grid questions; three astronomic hours were provided to answer them, and each correct answer scored a point.

II. The oral test of checking the abilities to interpret and apply the legislation, analytical skills, logical thinking and professional skills; the test comprised the settlement of two case studies in the sphere of civil law – civil procedure law, *and* criminal law – criminal procedure law. The answers were assessed with grades from “1” to “10”.

There were no contestations of the results of admission competition registered. The contestations of the results of the eliminatory grid-type written examination and the contestations of the results of oral examination were settled by the Contestation Commission, which found that the assessment made by the Commission for admission examinations was correct.

On September 17, the NIJ Council appreciated as satisfactory the level of organization and the manner of performance of the admission competition to National Institute of Justice and has endorsed the nominal lists of candidates for the positions of judge and public prosecutor, admitted for enrolment in the courses of initial training within the framework of NIJ.

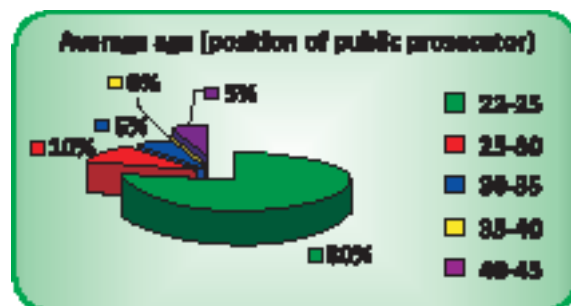
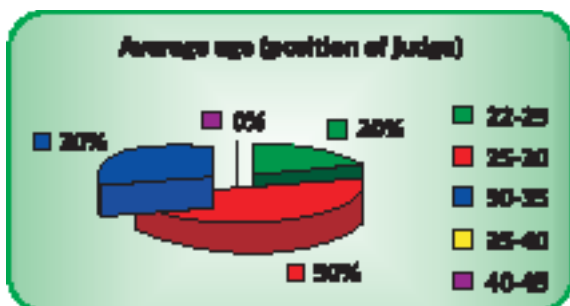
On September 22, under the order of the Executive Director No. 213/A, the people at issue (10 candidates for the position of judge and 30 candidates for the position of public prosecutor) were registered at the courses of initial training at the National Institute of Justice, starting on October 01, 2008, for the time span of 18 months, during which they benefit from a monthly allowance in the amount of 50% of the official salary of a court judge.

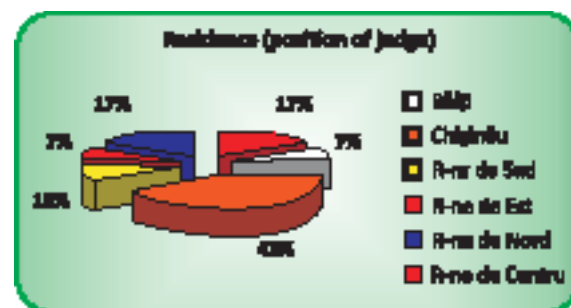
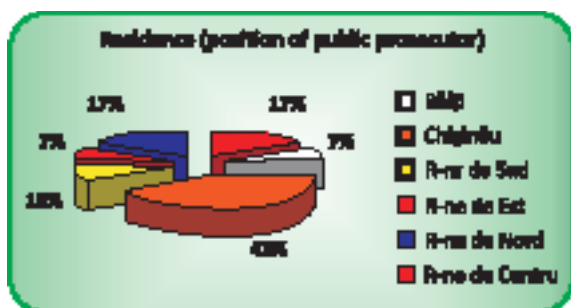
Thus, we can point out the following aspects regarding the category of people who won the admission competition and were enrolled in the Institute:

- all candidates for the position of *judge* were females, whereas among the candidates for the position of public prosecutor 12 were females and 18 – males;

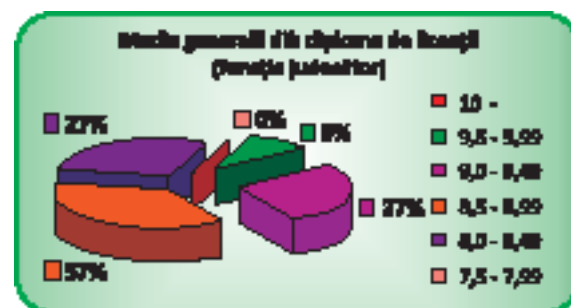
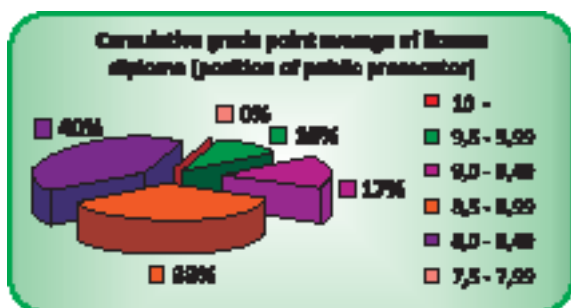
- 5 candidates for the position of *judge* and 21 candidates for the position of public prosecutor were not employed at the time;
- 7 candidates for the position of *judge* were the graduates of the State University of Moldova, 2 – of the Free International University of Moldova, 1 – of the State University “Alec Russo” of Balti, accordingly, 22 candidates for the position of public prosecutor were the graduates of the State University of Moldova, 2 – of the Free International University of Moldova, 2 – of the University of European Studies of Moldova, 2 – of the State University “Alec Russo” of Balti, and 2 – of the “Stefan cel Mare” Academy of the Ministry of Internal Affairs;
- The breakdown of candidates **in terms of age** was as follows:

- **in terms of residence:** 4 candidates for the position of *judge* resided in Chisinau, a person came from each of the districts of Anenii Noi, Calarasi, Floresti, Glodeni, Soroca, Straseni; accordingly, 13 candidates for the position of *public prosecutor* resided in Chisinau, two people – from each of the districts of Balti, Briceni and Nisporeni, and a person – from each of the districts of Basarabeasca, Calarasi, Orhei, Soldanesti, Soroca, Telenesti, Ungheni, Vulcanesti, and Stefan-Voda;

- **in terms of cumulative grade point average of license diploma,** 3 candidates for the position of *judge* had an average between 9.0 and 9.52 points; 6 had an average between 8.45 and 8.99 points and one – of 8.39; accordingly, 8 candidates for the position of public prosecutor had an average between 9.0 and 9.96; 10 had an average between 8.5 and 8.99; and 12 had an average between 8.0 and 8.49.

2.1.2. Initial training of the candidates for the positions of judge and public prosecutor, enrolled in 2008

Objectives

- Endorsement of Academic Curriculum for 2008 – 2010
- Launching the course of initial training of candidates for the positions of judge and public prosecutor

Measures

The first academic semester for the 40 trainees registered in 2008 (10 candidates for the position of judge and 30 candidates for the position of public prosecutor) started on October 1.

Their training occurred in compliance with the Academic Curriculum for 2008 – 2010, which comprised subjects of fundamental training, common for both judges and public prosecutors:

The first semester shall run until January 25, 2009, thereafter the trainees are to pass examinations.

2.1.3. Initial training of the candidates for the positions of judge and public prosecutor, enrolled in 2007

Objectives

- Organization and performance of initial training of candidates for the positions of judge and public prosecutor
- Performance of examinations periods for assessing the trainees' knowledge

Situation

The 10 candidates for the position of judge and 30 candidates for the position of public prosecutor, registered in 2007, attended the courses of initial training at NIJ; the duration of the courses was of 18 months.

Measures

Winter examinations period – assessment of the knowledge acquired in the first term of studies

In the time span January 28 – February 16, 2008, the candidates for the positions of judge and public prosecutor, enrolled in 2007 underwent the winter examinations period in all subjects studied during the first term.

The winter examinations period was organized under the order of the Executive Director No. 117/A of January 21, 2008, which provided for the day and time of examinations, and appointed the trainers in charge of conducting the examinations.

Continuousmore, the manner of organization and performance of examinations was laid down; the tests for the examinations during the examinations period were developed in compliance with the abovementioned manner of organization, by those in charge of the subject, and endorsed five days before the examinations period by the head of the Training and Research Department. The examinations were taken in writing, with the exception of the subject "Rhetoric and art of communication".

The supervision of performance of the examinations was devolved on those in charge of the subject (the trainers who delivered the course lectures and seminars) as well as by some assistants appointed by the order of the Executive Director.

The criteria of evaluation of academic results were developed in the same line of thoughts; under such criteria the tests for written examinations contained subjects focused on three levels:

- Level I – *knowledge and understanding* (definitions, enumerations, characterizations, classifications etc.) – 3 points;
- Level II – *application* (analyses, demonstrations, comparisons, substantiation etc.) – 5 points;
- Level III – *integration* (estimations, evaluations, projects etc.) – 7 points.

The manner of evaluation (in points) of each subject by levels was made conditional on the fulfilment of the tasks proposed to the trainees.

In the event that the subject contained a case study, the correct settlement thereof was to be evaluated with 15 points.

The assessment grade was also made conditional on the points, as follows:

Points	45	44-38	37-30	29-22	21-15	14-9	8-5	4-2	2-0
Grade	10	9	8	7	6	5	4	3	2

The evaluation of results in the first academic semester was aimed at ascertaining the level of theoretical qualification of the candidates for the positions of judge and public prosecutor by way of determining certain criteria:

- level of legal knowledge in the national and international law as well as knowledge of procedure, however, without repeating the things studied at the faculty, paying a special attention to the practical activity of courts and prosecutor bodies;
- possession of a logical and structured thinking;
- awareness of belonging to the profession etc.

The trainees were moved up to the next term based on the arithmetic mean of all grades accumulated by them, calculated in compliance with the provisions of clause 4.6. of the Regulations on initial training and graduation⁴.

Negative grades were also registered among the results of assessment of theoretical knowledge.

Events of failure to appear for examinations were registered as well.

Thus, a trainee was given the grade 4 (four) at the examination in the subject of civil procedure law. Three trainees failed to appear for examinations for the reason of disease or death of close relatives.

In order for the students to take the failed tests, under the conditions specified in clause 4.4. of the Regulations on initial training and graduation, under the order of the Executive Director No. 131/A of February 20, 2008, an additional examinations period was organized for the behindhand trainees and held on February 23, 2008.

The second academic semester – specialization of candidates for the positions of judge and public prosecutor

The candidates for the positions of judge and public prosecutor studied in their second academic semester (February 18 – May 31) the following subjects of specialization:

⁴ Regulations on initial training and graduation, endorsed at the meeting of the NIJ Council of June 21, 2007.

For judges

Compulsory subjects

- Qualification of offences (*for public prosecutors as well*)
- Community law (*for public prosecutors as well*)
- Institution, preparation and examination in essence of civil actions
- Succession law
- Labour law
- Family law
- Land law
- Non-contentious procedures in the civil process
- Special procedures in the criminal process
- Criminal process for the instruction judge
- Administration of contraventional matters
- Methodology of drawing up civil procedure documents
- Methodology of drawing up criminal procedure documents
- Methodology of drawing up contravention procedure documents
- Organization of operation of courts

Optional subjects

- Foreign language
- Use of information technologies in the professional sphere

For public prosecutors

Compulsory subjects

- Qualification of offences (*for judges as well*)
- Community law (*for judges as well*)
- Criminalistic tactics
- Management and performance of criminal prosecution by public prosecutor
- Financial-economic investigations
- Special procedures in the criminal process
- Participation of public prosecutor in the court
- Drawing-up procedural documents on the stage of criminal prosecution
- Organization of operation of prosecutor bodies
- Peculiarities of criminal investigation of certain categories of offences

Optional subjects

- Foreign language
- Use of information technologies in the professional sphere

The knowledge acquired by the trainees in the second academic semester was subjected to evaluation at the summer examinations period.

Summer examinations period

In order to achieve higher results in attaining the objectives of knowledge and application of the subjects provided for in the Academic Curriculum and in order to facilitate the adequate evaluation of the conceptual basis of trainees, from both theoretical and practical aspects, and in compliance with the order of the Executive Director No. 153/A of April 02, 2008, it was resolved to perform an intermediary examinations period of the second academic semester in the time span April 7 – May 12.

Thus, the intermediary examinations period for the trainees applying for the position of judge comprised the subjects:

- Organization of operation of courts
- Administration of contraventional matters
- Non-contentious procedures in the civil process
- Criminal process for the instruction judge.

As to the trainees applying for the position of public prosecutor, their knowledge was subjected to evaluation in the following subjects:

- Financial-economic investigations
- Organization of operation of prosecutor bodies
- Peculiarities of criminal investigation of certain categories of offences
- Management and performance of criminal prosecution by public prosecutor.

The summer examinations period per se was organized in compliance with the order of the Executive Director No. 162/A of May 27, 2008; it pursued the objective of ascertaining the level of theoretical qualification of the candidates for the positions of judge and public prosecutor.

During the framework of the summer examinations period, held in the time span June 4 – 27, the candidates for the position of judge were subjected to examinations in the following subjects:

- Methodology of drawing up criminal procedure documents
- Special procedures in the criminal process
- Qualification of offences
- Peculiarities of settling different categories of matters
- Institution, preparation and examination in essence of civil matters
- Community law.

The candidates for the positions of public prosecutor had to pass examinations in the following subjects:

- Special procedures in the criminal process
- Participation of public prosecutor in the court
- Qualification of offences
- Criminalistic tactics
- Methodology of drawing up procedural documents
- Community law.

It is worth mentioning that during the summer examinations period the trainees demonstrated their adequate practical training, a circumstance pointed out by the examiners and the NIJ management. No obstacles whatsoever were revealed that might affect the normal process of evaluation of the level of qualification of trainees.

The third academic semester – practical training

The purpose of the third term – practical training at courts of law or prosecutor's offices, was the practical training at courts and prosecutor bodies under the guidance of a supervisor at the place where practical training was performed.

The manner of organization and performance of practical training by the trainees of the initial training courses at the National Institute of Justice is governed by Art. 15 of the Law on NIJ, Chapter III of NIJ Charter⁵ and by clause 2.1.3. of the Regulations on initial training and graduation.

In order to comply with the requirements imposed by the Law and the relevant regulations, the Executive Director issued the order No. 177/A of June 26, 2008, "On the vacation and practical training of candidates for the positions of judge and public prosecutor", laying down the duration of practical training, appointing those in charge of the practical training and assigning the trainees to the places of performance of the practical training.

Thus, the practical training under the above order was scheduled for the time span July 15 – December 31, including 2 weeks for evaluation, to be conducted at courts and prosecutor's offices of the Mun. of Chisinau, at the bar, and at the criminal prosecutor bodies.

Under the order of the General Public Prosecutor No. 514-p of May 30, 2008, and the Resolution of the Supreme Council of Magistracy No. 29/1 of January 17, 2008, the head public prosecutors and the chairmen of courts of the districts of the Mun. of Chisinau were appointed as practical training supervisors.

In order to organize and conduct the examinations period of evaluating the practical training, a Commission for evaluating the practical training of trainees NIJ was set up by virtue of the order of the Executive Director No. 256/A of December 9, 2008, composed of: Chairman of commission: Liubovi Brinza – head of the Training and Research Department, assigned judge, whereas Maria Ghervas, judge la the Court of Botanica District and Valentin Coval, head of the Department of initial education, assigned public prosecutor, were appointed commission members.

The above-mentioned persons, having a long-term practical experience of work at courts and prosecutor bodies, participated at the same time in the organization, performance and monitoring of practical training.

The schedule of evaluation of practical training of the NIJ trainees was endorsed by virtue of the same order. The evaluation of the practical training was performed in the time span December 16 – 26, in compliance with the requirements stipulated in the curricula of practical training for the initial training of candidates for the positions of judge and public prosecutor.

It is worth mentioning that the current evaluation of the practical training was performed throughout the entire time span of performance thereof (for each stage apart), by the staff of the Initial training Department, together with the practical training supervisors and the guide from the institution assigned as the base for practical training.

While assessing the results of practical training, the Commission has taken into consideration:

- the effectiveness of organization and performance of the scheduled practical activities;
- the level and quality of execution or coordination of the operations stipulated in the curriculum of practical training;

⁵ Charter of the National Institute of Justice, endorsed at the meeting of the NIJ Council of June 06, 2007, www.inj.md (section on Internal Legal Framework)

- the consistency of reporting on the performance of practical training;
- the quality of the products of practical training conditional on the sphere of professional education;
- the professional behaviour of trainee at the base institution during the performance of practical training.

The evaluation also took into consideration the manner of defence of the practical training report by the trainee in front of the evaluation commission as well as the reference provided by the institution assigned as the base of practical training.

The trainees submitted the following documents to the evaluation commission at the end of practical training:

- report on the performance of practical training, containing information on the specific activities performed by the trainee, a brief description of the specific activities of the base institution, the conclusions and suggestions for the performance of practical training, proposals in order to optimize the practical training;
- agenda of practical training, containing the observations made by the trainee regarding the operation of the base institution;
- references regarding the trainee's activity, provided by the guide of the practical training entity and/or the supervisor;
- other products stipulated in the curriculum of practical training, conditional on the sphere of initial education.

The practical training report gave an account of the calendar performance of the activities carried out, the objectives per se regarding the practical training and a substantiated opinion on the positive effects thereof (lessons learnt, what appeared to be of interest, personal conclusions and evaluations).

The practical aspects of the activities described in the agenda, and their relevance in connection with the stages and objectives set forth in the curricula of practical training were subjected to assessment during the evaluation, paying due attention at the same time to the skills and knowledge acquired by the trainees.

Thus, the Commission for the evaluation practical training, jointly with the supervisors of practical training, who provided the reference on the trainee's activity, analyzed the activity of each trainee based on the following criteria:

- *effectiveness*: whether the trainee succeeded to fulfil the proposed tasks during the practical training;
- *behaviour*: logical thinking, observance of the work Programme and discipline, level of control over one's behaviour under confused (difficult) circumstances, of awareness of one's strengths and weaknesses, ability to overcome the revealed shortages etc.;
- *organization abilities*: comprehensiveness, effectiveness of performance and execution of the scheduled activities;
- *communication*: integration in the team, whether the trainee succeeded in communicating with his/her supervisors and other team members, team work, esteem and respect in relations with the people around one etc.;
- *initiative*: ideas, proposals and suggestions as to the improvement of the activity performed;
- *flexibility*: perception of new techniques and methods of activity.

The results of evaluation of practical training testify that the NIJ trainees demonstrated proper theoretical qualification, which shall enable them to exercise successfully in future the

duties of judge and public prosecutor, a circumstance pointed out by all practical training supervisors.

The final evaluation was expressed in a grade.

The activity carried out during the practical training by the following trainees: Snejana Caza-cu, Victoria Sirbu, Natalia Clevadi, and Alexandru Spoiala **deserves a high level of appreciation.**

A **conference of summarizing the results of specialization practical training** was held upon completion of the activities of evaluation of practical training of the NIJ trainees; the commission members and the trainees attended the above-mentioned conference. The conference dealt with the problems encountered by the trainees, pointed out their successes and the solutions proposed in order to improve the practical training.

2.1.4. Course aids for initial training of candidates for the positions of judge and public prosecutor

The overall subjects stipulated in the curricula of initial training for the candidates for the positions of judge and public prosecutor, developed and published at the end of 2007, were largely treated in the course aids, developed and published in 2008, in the subjects as described hereinafter:

Volume I – criminal law;

Volume II – criminal procedure law; Management and performance of criminal prosecution by public prosecutor;

Volume III – civil law; succession law; land law; labour law; family law;

Volume IV – civil procedure law; Institution, preparation and examination in essence of civil matters; Non-contentious procedures in the civil process;

Volume V – Procedure and practice ECHR and other treaties binding upon the Republic of Moldova; community law.

The development and publication of curricula and of the course aids were possible due to the organizational and financial assistance provided by the UNDP Moldova Project “Strengthening the Institutional Capacity of the National Institute of Justice”.

At the same time, the work on other course aids was carried on; the results are to be published in 2009.

2.2. Initial training of bailiffs

Objectives

- Organization and performance of initial training courses for bailiffs

Measures

The initial training courses for bailiffs started on December 3, 2007, and continued in 2008, in compliance with the provisions of Art. 20 of the Law on NIJ, Art. 21 of the Law on the system of forced execution, the Plan of Actions between the Republic of Moldova and the European Union and the Plan of Activity of the Government for the years 2005 – 2009 “Modernization of the country – wellbeing of the people”.

For the purpose of proper performance of the courses of initial training of bailiffs, the National Institute of Justice jointly with the Ministry of Justice and the Enforcement Department

developed the Curriculum and Plan of studies for the initial training of bailiffs, which contained the overall subjects of the course lectures, divided into 3 modules. The duration of courses was of 3 months, i.e. 120 hours of theory and 320 hours of practice.

The Programme and curriculum focused on four behavioural levels with a diverse degree of complexity: knowledge, application, integration and generalization.

Thus, the stage of knowledge implies extending the theoretical knowledge acquired during the previous studies as well as gathering new information on the enforcement system.

Application in its turn implies the shaping of practical skills in the sphere of enforcement.

The integration behavioural level implies the shaping of abilities to transfer theoretical knowledge and practical skills in difficult situations, settle problematic situations as well as fulfil some tasks of increased complexity.

Generalization is the final process of training, which implies the employment of the entire intellectual potential by way of consolidating the knowledge acquired during the training.

To this effect, the curriculum is a regulatory document determining the professional skills required for a successful integration and adequate appearance of bailiffs in the work field.

Thus, within the first module of fundamental training in the enforcement procedure, the trainees studied the following subjects:

- General notions on the enforcement procedure
- Object of forced enforcement
- Sequestration procedure
- Procedure of sale of sequestered property
- Manner of meeting creditor claims
- Execution of judgements on housing disputes
- Execution of judgements on performance of some compulsory acts by the debtor
- Procedure of enforcement of administrative penalties
- Procedure of enforcement of criminal penalties
- Collection and accounting of the funds received in the deposit account
- Contestation of the bailiff's actions. Effects of contestation of the bailiff's actions
- Execution of judgements of other states in the territory of the Republic of Moldova
- Execution of judgements of national courts of law in the territory of other states.

In compliance with the provisions of Art. 20 par. (3) of the Law on NIJ and clause 7.1. of the Regulations on initial training and graduation, the trainees underwent practical training.

The practical training was carried out under the guidance of a supervisor at the place of practical training, so that the trainees were able to gain direct insight into the activities performed by bailiffs as well as in order to determine the trainees' abilities to apply the theoretical knowledge acquired within the framework **of the first module**, to exercise the duties of the office, to assess the formed skills and evaluate the results.

Within **the second module** of practical training, the trainees pursued the following objectives:

- Extension of theoretical knowledge and building-up the abilities formed within the framework of studies;
- Formation of professional skills in the process of activity by way of applying effective work techniques;

- Knowledge of the statutory acts governing the professional activity;
- Determination of specifics of professional activity from diverse aspects: social, legal, psychophysical, technical, technological, economic, and hygienic;
- Cooperation with all the actors involved in professional activity.

Following the completion of practical training the bailiffs drew up and submitted term papers; the subjects of such papers had been endorsed by the Enforcement Department, accordingly:

- Drawing up enforcement documents on collection for the benefit of the state
- Drawing up enforcement documents on eviction, with or without the provision of housing
- Drawing up enforcement documents on settling in apartments or housing facilities
- Drawing up the category of enforcement documents on collection of alimony
- Forcing a debtor to perform certain enforcement actions
- Drawing up enforcement documents on child transfer
- Drawing up enforcement documents on reinstatement and other documents regarding labour relations
- Drawing up enforcement documents on reparation of damages to health
- Drawing up enforcement documents on reparation of the damages caused by way of offence
- Drawing up enforcement documents on exactions from individuals
- Drawing up enforcement documents on exactions from legal entities
- Drawing up enforcement documents on collection of moneys from public authorities
- Reversal of forced execution
- Contestation of the bailiff's actions. Procedure of contestation of the bailiff's actions
- Manner of meeting creditor claims
- Sequestration procedure and sale of property
- Object of forced execution
- Enforcement procedure
- Bailiff (rights, duties, restrictions, requirements etc)
- Participants in the enforcement procedure.

The term papers were assessed by the NIJ trainers and their quality was taken into consideration during the qualification exams.

The trainees studied the following subjects within **the third module** of extension of theoretical and practical knowledge:

- Preventing and combating corruption
- Drawing up documents of legal and general nature
- Bailiff's procedural rights and duties. Manner of drawing-up procedural documents
- Pledge: the notion of pledge. Object and extension of pledge. Conventional pledge. Legal pledge instituted by virtue of judgement. Manner of transmission of pledged assets to pledgor. Discharge of pledge and legal remedies
- Joint property. Determination of the share in the joint property
- Business company. Prosecution of share by shareholders

- Contract. Contract termination
- Labour law. Penalties
- Ways of appeal: appeal, recourse, review
- Suspensive effect. Bail
- Prosecution of movable property
- Patents for invention and trade marks. Manner of their prosecution; Contiguous rights
- Bailiff’s deontological norms
- Records management. Examination of petitions filed with the central public administration authorities.

Following the graduation from the initial training courses, in compliance with the order of the Executive Director No. 167/A of June 02, 2008, 20 bailiffs were subjected to a qualification exam in the subjects provided for, comprising theoretical and practical tests aimed at checking the knowledge required to perform the duties of bailiff; the examination took place on June 03, 2008, in front of the commission for the qualification exams of bailiffs. The composition of the above commission was endorsed by virtue of Resolution of the NIJ Council No. 3 of March 31, 2008.

It is worth mentioning that the examination of the bailiffs graduating from the initial training courses revealed their solid knowledge, which shall enable them to exercise their office duties in compliance with the terms of reference.

2.3. Initial training of probation officers

Objective

- Organization and performance of initial training courses of probation officers

Regulations

In compliance with the provisions of Art. 20 of the Law on NIJ, Art. 21 of the Law on the system of forced execution, the Plan of Actions of the Republic of Moldova and the European Union, and the Plan of Activity of the Government for the years 2005 – 2009 “Modernization of the country – wellbeing of the people”, the bailiffs specializing in the sphere of juvenile justice within the framework of the Probation Service of the Enforcement Department (hereinafter – probation officers) attended, following their appointment, the courses of initial training at the National Institute of Justice, lasting 3 months and comprising 120 hours of theory and 320 hours of practice.

In order to comply with the provisions of the abovementioned legislative and regulatory acts, the National Institute of Justice, the Ministry of Justice, the Enforcement Department and the United Nations International Children’s Emergency Fund (UNICEF) assumed the required measures in order to organize and hold the courses of initial training for probation officers.

The issue of professional training of probation officers has become a burning one; its topicality is determined by the transformations that occurred in the system of criminal justice.

This activity is focused on the use of some methods of adequate training of probation officers, whose primordial task is to exercise control, to promote the adaptation and re-socialization of the deinstitutionalized people, in order to prevent the commission of new offences.

To that effect, the methods of initial training are aimed at forming and building-up the professional and personal skills of probation officers, and the training is to be organized so as to include as many methods accessible to the courses trainees as possible.

Measures

Based on the Academic Plan and the Curriculum endorsed by virtue of Resolution of the NIJ Council No. 2 of March 31, 2008, following coordination with the Enforcement Department, the initial training courses for two groups of bailiffs (probation officers) started in May of the same year, each group comprising 20 people.

The training was carried out by way of learning the theoretical concepts, but the organization of trainings for the education and building-up of work abilities was just as important.

The trainees were given an opportunity to apply in practice the knowledge acquired during the lectures, at which they studied the following subjects:

- Institution of probation: theoretical foundation
- Institution of probation in the Republic of Moldova
- Aetiology of delinquent behaviour
- Manifestations specific of adolescent age
- The period of youth and adulthood
- Pre-sentence probation
- Sentence probation
- Evaluation of perspectives of social reintegration and of the risk of recidivism
- Indicators of evaluation of the probation officer's performance
- Deontological code of the probation officer.

Continuousmore, the probation officers gained insight into the legal framework, the base and ways of carrying out probation activities; they were acquainted with practical examples and samples of papers (personal probation file, samples of petitions, accounting records etc.).

The initial training courses were aimed at forming general abilities and skills in the future probation officers:

At the level of knowledge and understanding, they must be able to:

- identify the theoretical foundation of aetiology of deviating behaviour
- reproduce the key concepts, the major definitions;
- set forth the importance of the institution of probation in the Republic of Moldova
- describe the evolution of the institution of probation
- determine the objectives of probation
- distinguish between the forms of probation
- determine the rights and duties of probation officer
- specify the types of delinquent behaviour
- identify the modern tendencies in approaching the issue of juvenile delinquency.

At the level of application, they must be able to:

- analyze and explain the theories of delinquency
- substantiate the need to implement the institution of probation
- organize the process of assistance, supervision and counselling for those in conflict with the law
- compare the patterns of work with minors and adults
- diagnose objectively and contribute to the settlement of the problems facing the beneficiaries of probation

- determine the factors able to exacerbate or inhibit offence behaviour
- identify ways of preventing delinquency etc.

Following the graduation from the initial training courses, the graduates were subjected to qualification exams under the order of the Executive Director of NIJ No. 211/A of August 20, 2008, in the time span August 25 – 26, in front of a Commission set up by virtue of Resolution of the NIJ Council No. 2 of March 31, 2008.

2.4. Initial training of mediators

Objectives

- Organization and performance of initial training courses for mediators

Measures

In compliance with the provisions of Art. 2 par. (1) and Art. 4 par. (2) clause a) of the Law on NIJ and Art. 14 of the Law on the mediation, which stipulate that the initial training of mediators is ensured by the National Institute of Justice as well as in order to comply with the provisions of clause 1.1.2. “Build-up of non-judicial institutions and mechanisms of protection and promotion of human rights” of the Law for the endorsement of the National Development Strategy for the years 2008 – 2011 and of clause 2.1. “Political dialogue and reforms” of the Plan of Actions between the Republic of Moldova and the European Union on human rights promotion, ensure effective access to justice, develop alternatives to the settlement of disputes in court, the NIJ and the Mediation Council, with the financial assistance of UNDP Moldova Project “Strengthening institutional capacity of the National Institute of Justice” and of the Joint Programme of the European Commission and the Council of Europe on increased independence, transparency and efficiency of justice in the Republic of Moldova, initiated a series of measures in order to organize and perform courses of initial training of candidates for the position of mediator.

Thus, in order to launch the training courses, an announcement was posted on the WEB-page of the Ministry of Justice, about the organization of a competition for the selection of the people desiring to become mediators; the announcement was published in the newspaper “Dreptul” /Law/ (No. 36(246) of September 26, 2008) as well.

Continuousmore, the Mediation Council, jointly with the Initial Training Department of NIJ, developed a curriculum for the subject of Mediation, endorsed by the NIJ Council by virtue of Resolution No. 1 of October 3, 2008; the Programme of training in mediation was also endorsed at the same time.

In compliance with the curriculum, the training courses of candidates for the position of mediator set the following objectives before the trainees:

I. At the level of knowledge and understanding, they must be able to:

- define the basic terms on the process of criminal and civil mediation (mediator, parties involved in the conflict, victim, offender, amicable agreement etc.);
- determine the objectives of mediation;
- distinguish between the forms of mediation;
- describe the evolution of the institution of mediation;
- report about the importance of the institution of mediation;
- describe the process of mediation and its effects;
- distinguish between the mediator’s rights and duties.

II. At the level of application, they must:

- identify the peculiarities of application of the mediation process;
- substantiate the need of the institution of mediation;
- explain the essence of the principles of mediation;
- interpret the theories of mediation;
- organize the process of mediation;
- apply the methods and techniques of mediation;
- manifest understanding of the problems of the participants in the process of mediation;
- diagnose and facilitate the process of conflict settlement;
- organize mediation meetings under the conditions of safety for the dispute participants.

III. At the level of integration, they must form skills of:

- perceiving situations and behaviours adequately so as to develop adequate behavioural tactics;
- organizing and monitoring the process of mediation;
- establishing and maintaining constructive communicative relations between the parties;
- receiving, interpreting and guiding the correct settlement of conflict situations;
- differentiating, interpreting objectively the manifestations of interlocutors;
- self-analysis and self-appraisal of one's own reactions emerging in reply to the interlocutor's behaviour so as not to hinder the process of mediation;
- preserving self-control and self-regulation of one's emotions, behaviour in different relational systems.

In compliance with the Programme of training in mediation, the duration of the training course makes up 74 hours. Taking into consideration the above, a schedule of attending the initial training courses for mediators was developed with the involvement of the managers of the UNDP Moldova Project "Strengthening institutional capacity of the National Institute of Justice" and of the Joint Programme of the European Commission and of the Council of Europe on increased independence, transparency and efficiency of justice in the Republic of Moldova, and of the NIJ trainers.

Training

The initial training of the candidates for the position of mediator, proposed by the Mediation Council, altogether 64 people, was organized in the time span October 6 - 17, and October 20 - 31, 2008, by virtue of the orders of the Executive Director of NIJ No. 227/A of October 06, 2008, No. 232 /A of October 17, 2008, and No. 233/A of October 20, 2008.

Ten subjects were studied during the training, accordingly:

- Legal framework of mediation
- Stages of the mediation process
- Methods, skills and techniques of mediation
- Mediation in criminal matters
- Mediation in civil matters
- Mediation in the family sphere
- Conflict: conflict dynamics, identification of the conflict causes and methods of conflict settlement
- Persuasive communication in the mediator's activity

- Self-knowledge and continuous improvement of the mediator
- Monitoring (supervision) of the mediation process.

Owing to the assistance of the Joint Programme of the European Commission and of the Council of Europe on increased independence, transparency and efficiency of justice in the Republic of Moldova and the UNDP Moldova Project “Strengthening the Institutional Capacity of the National Institute of Justice”, international experts Maria da Conceição OLIVEIRA, Rimantas SIMAITIS and Roman KOVAL participated in these courses along with the national trainers. They delivered speeches to various subjects: “Mediation: determinative dimensions, objectives and coordinates”, “Positioning of mediation in the range of methods of dispute settlement”, “Professional deontology of mediator and construction of professional paradigm”.

Following graduation from the initial training courses, in order to test the mastered knowledge, the candidates for the position of mediator were subjected to a qualification exam in front of the commission for the qualification exam; the composition of such commission was endorsed by the Council of the National Institute of Justice by virtue of Resolution No. 1 of October 21, 2008.

Along with that, by virtue of Resolution No. 6 of November 11, 2008, the Council of the National Institute of Justice resolved that the qualification exam must include a written test, representing the settlement of a multi-subject theoretical assignment, containing questions in all subjects studied along the way. The qualification exam for the candidates for the position of mediator was considered taken provided that the candidate gathered at least 70 points of the 100 contained in the test.

Continuousmore, the points gathered in the written test were expressed in units and tenths. For instance: the candidate who answered correctly 94 questions of the grid test received a grade of 9.4 (nine point four).

The order of the Executive Director of NIJ No. 243/A of November 5, 2008, stipulated the day of holding the qualification exam – November 28.

In order to comply with the above enumerated departmental statutory acts, an announcement as to the date, hour, and place of performance of the specified examination and the questions contained in the multi-subject test was drawn up. The announcement was published on the site of the Ministry of Justice, so that the candidates for the position of mediator and the general public had an the opportunity to take notice of it.

It is worth mentioning that the graduates of initial training courses have manifested solid knowledge during the examination, which shall allow them to perform at the required level their office duties.

III. CONTINUOUS TRAINING

Continuous training under the NIJ is carried out based on the Plan of continuous education, which is coordinated with the Supreme Council of Magistracy, the Prosecutor General's Office, the Ministry of Justice and endorsed by the NIJ Council. In compliance with the Law on the National Institute of Justice, the judges and public prosecutors must gather at least 40 hours annually.

Judges and public prosecutors enjoy the right to continuous training by way of selecting curriculum subjects. The selected curriculum subjects are communicated to the NIJ Council until the end of October.

The NIJ Council is entitled to lay down the compulsory subjects for judges or public prosecutors, accordingly.

The institute organizes continuous professional training of judges and public prosecutors, of court clerks and bailiffs, out of budget funds, and the training of other people, who contribute to the administration of justice – under contracts.

Objectives

- Development and endorsement of the plan of continuous training
- Launching the continuous training activity on January 1, 2008
- Development of effective and constructive cooperation with the national and international partners in order to meet the needs of continuous training of judges, public prosecutors, court clerks, and bailiffs

Regulations

The continuous professional training of judges and public prosecutors, of court clerks and bailiffs as well as of other people, who contribute to the administration of justice (jointly referred to hereinafter in this section as *trainees*) is the guarantee of consistent application and rule of law, of justice enforcement in an independent, impartial and professional manner.

The responsibility for continuous professional training of trainees lies with the National Institute of Justice (hereinafter – the Institute), which is the guarantor of professional standards in the sphere of justice, with the Supreme Council of Magistracy, the Prosecutor General's Office, the Ministry of Justice as well as with each trainee by means of individual training.

Continuous professional training is provided both at the seat of the Institute and in the southern, northern and central zones of the republic (in the circumscriptions of appeal courts – for judges and court clerks, and in the circumscriptions of prosecution bodies – for public prosecutors).

The continuous professional training of trainees is carried out taking into consideration the need of their specialization, of the dynamics of the legislative process and comprises mainly the extended knowledge of national legislation, of the European and international papers, to which the Republic of Moldova is a party, of jurisprudence of courts and of the Constitutional Court, of jurisprudence of the European Court of Human Rights and of the Court of Justice of the European Communities, of comparative law, of the deontological norms relating to the profession of judge or public prosecutor, court clerk or bailiff, the multi-subject approach to the institutions of new nature as well as the extended knowledge of foreign languages, training and development of skills of work with computers connected to the Internet.

The continuous professional training is focused on the priority spheres as determined in strategic papers, on the development of applied skills and professional ethics, on acquiring some non-legal techniques and abilities, on the practical side to the studied subjects.

The continuous professional training courses are usually carried out in the form of seminars, training courses, round tables, workshops, visits and practical trainings or other forms of performance of continuous professional education, starting from the courses' objective.

Measures

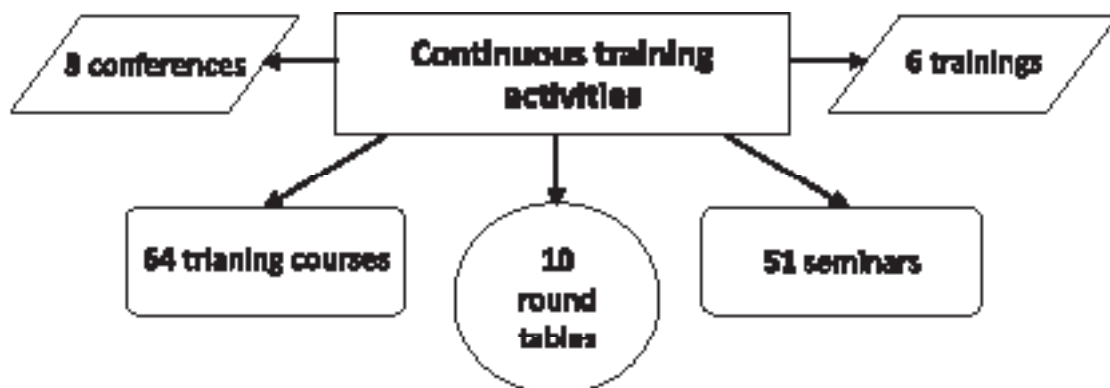
Development of the plan of continuous training

In order to ensure the performance of continuous training activity, as of January 1, 2008, the NIJ Council, in coordination with the Supreme Council of Magistracy, the Prosecutor General's Office and the Ministry of Justice, resolved to endorse the curriculum by terms. Thus, the Plan of continuous training for the first term of 2008 was endorsed on December 25, 2007, and the one for the second term of 2008 – on June 27, 2008.

While developing the curricula, the focus was made on the need to apply consistently the legislation and train the trainees in the subjects of priority spheres resulting from strategic papers. Moreover, the proposals of non-governmental organizations to finance certain spheres of training were also taken into consideration. An important role was played by the NIJ partners, who provided very valuable financial and organizational support at the beginning of the way.

Continuous training activities

In the reporting period NIJ carried out 134 continuous training activities altogether, among them: 64 training courses, 51 seminars, 10 round tables, 6 trainings, and 3 conferences.

As many as 3,302 people participated in these activities, among them 1,714 judges and employees of courts; 470 public prosecutors; 120 bailiffs; 120 heads of court registries; 75 recording officials; 72 accountants of courts and bailiff offices; 731 representatives of other categories of people (notaries, lawyers, criminal prosecution officers, representatives of CPAs, LPAs, and NGOs).

It is worth mentioning that the increased number of judges undergoing training (as compared to other categories) is also explained by their participation in the training course “Information technologies”, in the module “Court deontology. The New Code of Ethics of the Judge: Interpretation and Application”. Such a cycle of seminars in the sphere of ethics and professional deontology is scheduled for 2009 for public prosecutors as well.

Ensuring the training in the sphere of human rights, information technologies, professional ethics and deontology of judges and public prosecutors was a priority for the year 2008 and shall stay on top in the coming year. For that reason such activities were integrated in the following compulsory modules: training courses the “European Convention on human rights and ECHR jurisprudence”, “Information technologies” and seminar “Court Deontology. The New Code of Ethics of the Judge: Interpretation and Application”.

At the same time, it is worth mentioning that the agenda of training activities contained a series of subjects derived from the strategic papers of the Republic of Moldova at the international level, among them: “Observing legality during the meetings”, “Human trafficking”, “European Convention on human rights and ECHR jurisprudence” etc.

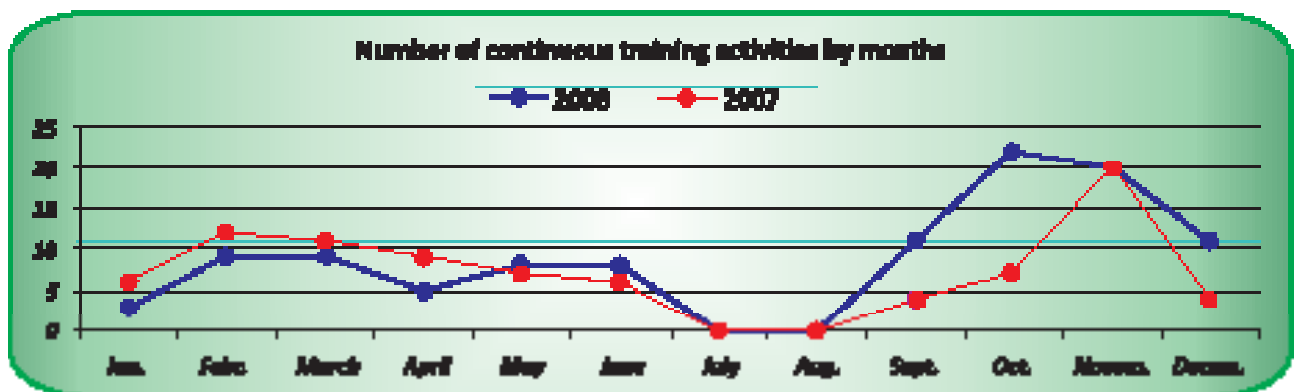
The training course “European Convention on human rights and ECHR jurisprudence”, designed for judges and public prosecutors, was organized in cooperation with the Joint Programme of the European Commission and the Council of Europe on increased independence, transparency and efficiency of justice in the Republic of Moldova. As many as 370 people were trained at the 16 seminars making up this module (185 judges and 185 public prosecutors). The training at issue was performed by the NIJ trainers in the sphere of ECHR, famous personalities, practitioners possessing experience in the sphere of human rights observance. The participants benefited from a set of materials of use for their subsequent activity, settled case studies within the framework of practical classes, sharing their own experience and substantiating their points of view.

The training course “Information technologies”, organized in cooperation with the Moldova Governance Threshold Country Programme of the Millennium Challenges Corporation, was designed for judges and employees of courts. It was a compulsory module, launched in September 2008 and running until July 2009, in the three training centres of Chisinau, Balti and Comrat. The course duration was of 3 or 5 days, depending on the beneficiary’s level of knowledge. It is being planned that approximately 1,200 judges and employees of courts shall undergo training. Around 600 people underwent training at the 50 courses before December 2008, among them: 195 – at the Chisinau Training Centre, 199 – at the Balti Training Centre, and 157 – at the Comrat Training Centre. Other 600 people shall have attended the courses until the end of the second term of 2009.

The seminar “Court Deontology. The New Code of Ethics of the Judge: Interpretation and Application” was aimed at developing non-legal abilities, specific of the profession of judge, contributing to the set-up of an effective communication bridge between the magistrates and the society. The 12 seminars within the module were attended by 360 judges. Having achieved a positive feedback, the seminar at issue shall be continued in 2009 for those judges, who have not yet benefited from it.

Thus, an enormous amount of work was performed throughout the year, involving a significant number of beneficiaries. We hope that the impact of continuous training shall be a constructive one, focused on raising the level of knowledge in this sphere of the people, who contribute to the administration of justice.

For detailed information on the continuous training activities performed in the time span January – December 2008 (see *Annex No.3*).

IV. RECRUITMENT AND TRAINING OF TRAINERS

The trainers – teaching staff – ensure the initial and continuous training of trainees at the Institute.

4.1 Trainer network

Situation

At the beginning of the reporting period, the NIJ trainer network comprised a number of **57 trainers**, among them: 13 judges, 14 public prosecutors, 6 bailiffs, 4 lawyers and 20 members of teaching staff from university education.

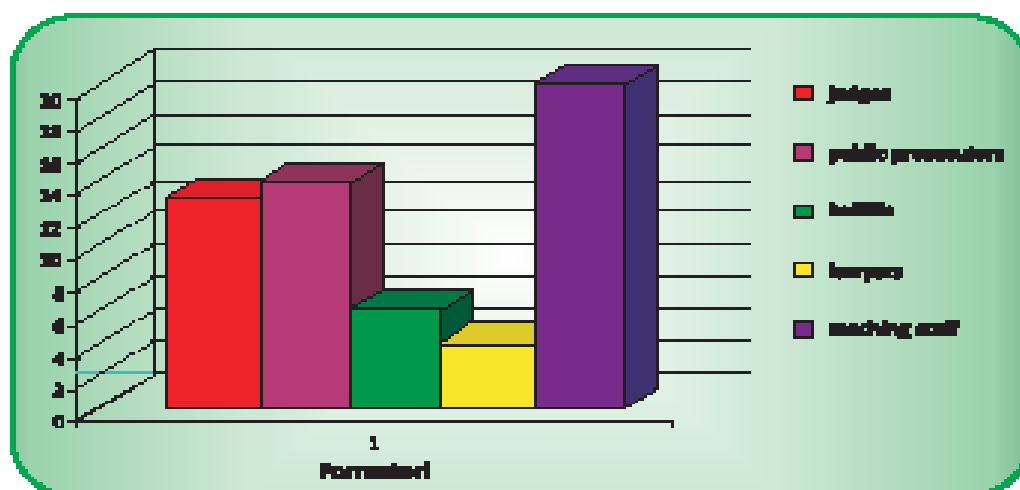
The personnel and staff arrangements of NIJ include 14 units of teachers, 10 of them are employed part time.

Objectives

- Replenishment of the NIJ trainer network
- Employing of teachers

Measures

In order to replenish the trainer network, by virtue of resolutions of March 31, October 21, November 18, and December 29, 2008, the NIJ Council has endorsed the replenishment of the network with **16 trainers**, among them: 1 judge, 3 public prosecutors, 6 probation officers, 3 members of teaching staff from university education and other people acting in the sphere of law.

The NIJ trainer network comprises people with the following **academic degrees and teaching ranks**:

Academic degrees	Habilitated Doctor of Laws (PhD)	2
	Doctor of Laws	13
	Doctor of Pedagogy	1
	Doctoral Candidate	2
	Master of Law	7
Teaching ranks	National Trainer	3
	University Professor	3
	University Associate Professor	13
	University Senior Lecturer	3
	University Lecturer	5

4.2. Training of trainers

The following activities of training of trainer were carried out at NIJ during the reporting period:

- **Meeting of the work group set-up in order to develop a Training of Trainers Manual in the sphere of human rights (February 8)** under the European Programme for Human Rights Education for Legal Professionals (HELP), organized by the Council of Europe at Strasbourg. During the meeting, the members of the work group continued their discussions focused on the improvement of the “*Training manual on the European Convention on human rights*”.
- **Training Seminar Methodology of teaching the ECHR module (May 15 – 16)**. Organized for the ECHR trainers, other NIJ trainers as well as for judges and public prosecutors, with the participation of four experts of the Council of Europe. Bianca TANDARESCU, judge, trainer at the National Institute of Magistracy of Romania, Roxana RIZOIU, trainer at the same institute, Radu CHIRITA, lecturer at the “Babes-Bolyai” University of Cluj Napoca (Romania), Mark A. JONES, expert of the Council of Europe (Great Britain) shared their own knowledge and pedagogic experience in the sphere of teaching the ECHR course, pointing out the topicality and importance of application of new methods in the sphere.
- **Seminar Methodology of training in the sphere of the European Convention on Human Rights (June 19 – 20)**. Organized in cooperation with the Council of Europe for 30 NIJ trainers (judges and public prosecutors). Hermine MASMEYER, Programme Manager in the Department for Legal Education and Education in the Sphere of Human Rights of the Council of Europe, presented the objectives and main lines of activity of the HELP Programme (Human Rights Education for Legal Professionals) to the seminar participants. Vladimir GROSU, Governmental Agent, representative of the Government of the Republic of Moldova to the European Court of Human Rights, spoke about the implementation of ECHR jurisprudence at the national level. Continuousmore, the seminar participants examined the curriculum in the sphere of human rights, designed for judges and public prosecutors, the peculiarities of training in the context of recent jurisprudence from ECHR as well as the ways of application of different methods of training, including distance learning (E-training). Claudia CRACIUN, doctor in pedagogy, NIJ trainer, acquainted the participants with the interactive methods of training. The seminar ended in a workshop entitled “Identification of the needs of training: the aids to be developed and techniques to be applied in the process of training judges/public prosecutors in Moldova”.
- **Study visit** of the NIJ trainers, organized with the support of the Joint Programme of the European Commission and of the Council of Europe on increased independence, transparency and efficiency of justice in the Republic of Moldova and of the Academy of Justice of Slovakia (Slovakia, October 5 – 10). The purpose of the visit was to share experience regarding the methodology of training, to plan activities of continuous training of judges, public prosecutors as well as other categories of staff in the system of justice, develop and use aids for continuous education, apply the interactive method in the process of training.

V. INTERNATIONAL COOPERATION

Objectives

- Consolidation of regional cooperation and development of international cooperation by way of organizing seminars of continuous training of judges and public prosecutors in cooperation with international partners/donors of NIJ
- Establishment of partnerships with similar European institutions as well as with the law-enforcement authorities of other countries

Activities

- **Meeting of the work group** set-up *in order to develop a Training of Trainers Manual in the sphere of human rights (February 8)* under the European Programme for Human Rights Education for Legal Professionals (HELP), organized by the Council of Europe at Strasbourg. An ECHR trainer of NIJ participated in the meeting.
- **International Seminar** for training judges and public prosecutors, entitled *Articles 3 and 5 of the European Convention on Human Rights and the application thereof in Moldova (April 17 – 18)*, organized in cooperation with the Council of Europe, which covered the expenses for the performance of the event and the participation of international experts.
- The 3rd edition of the prestigious **THEMIS International Competition for Magistracy Schools**, organized at Bucharest in the time span **September 22 – 26**. The team of the National Institute of Justice, coordinated by a NIJ trainer, occupied the second place in the section *Magistrates' Ethics and Deontology*.
- **Study visit (Slovakia, October 5 – 10)**. Organized with the support of the Joint Programme of the European Commission and of the Council of Europe on increased independence, transparency and efficiency of justice in the Republic of Moldova and of the Academy of Justice of Slovakia. The purpose of the visit was to exchange experience regarding the methodology of training, plan activities of continuous training of judges, public prosecutors as well as of other categories of staff in the system of justice, develop and use aids for continuous education, apply the interactive method in the process of training. The delegation members gained insight into the material and technical basis of the Academy of Justice of Slovakia, situated in the town of Pezinoc, where the Court specializing in certain criminal matters is also seated, visited the Training Centre in the settlement of Omsenie.
- **Workshop** entitled *Training of representatives of law-enforcement authorities in the provision of international legal assistance in investigating and applying punishment in the cases of human trafficking (Kiev, November 24 – 25)*. Organized by the American Bar Association "Rule of Law Initiative", the country offices in Moldova and Ukraine.

This event was organized in order to set-up a joint mechanism of enforcement of the Moldovan and Ukrainian legislative acts governing the international legal assistance in criminal matters, as well as of international treaties in the sphere. Another goal pursued was to raise the professional level of the employees of law-enforcement authorities involved in the drawing up, remittal and fulfilment of recourses for international legal assistance, point out the shortages encountered in this branch of activity and find ways to eliminate them as well as to intensify the cooperation with the civil society in order to prevent and combat human trafficking, and stop illegal migration.

The meeting discussions were focused on the major forms of international legal cooperation in criminal matters, such as: transmission of documents, data and information; communication of procedural acts; summons of witnesses, experts and persecuted people; rogatory commissions; transfer of criminal procedures on request; extradition; transfer of convicted persons; recognition of criminal sentences of courts of law etc.

It was mentioned that the establishment and development of international relationships in the sphere of international legal assistance in criminal matters was one of the major elements of the process of building-up the functional capacities of the law-enforcement authorities in Moldova and Ukraine.

Finally, it was stated that the process of establishment and development of international relationships in this sphere was of a rather complicated and diverse nature, which requires complex approaches, an effective dialogue with the international partners, and combined efforts of the state and nongovernmental structures involved in the activity of providing legal assistance in investigating cases of human trafficking.

Meetings

- **Visit of Tamas KOVACS, General Public Prosecutor of Hungary, and of Mihalz BAYER, ambassador of Hungary in the Republic of Moldova (February 14)**, organized on the initiative of Valeriu GURBULEA, General Public Prosecutor of the Republic of Moldova, pursued the purpose of establishing contacts with NIJ, in order to facilitate the exchange of information and cooperation in the sphere of training public prosecutors of these two countries.
- **Documentation visit of the French delegation, organized by the French Embassy in Chisinau (February 20)**. The delegation members Karine GONNET, magistrate and trainer at the Magistracy School in France, and Tristan GERVAIS de LAFORD, magistrate, Director General of ACOJURIS, were interested in identifying the spheres of cooperation with NIJ and the areas, in which the institution might need assistance. During the visit, the parties discussed the expediency of documentation visits for the NIJ trainers to the Magistracy School in France, seated in Paris and Bordeaux, the opportunity to share experience among the trainees of NIJ and of the Magistracy School in France.
- **Working visit of representatives of the German Foundation for International Legal Cooperation (February 20)**. Matthias WECKERLING, Director General, Stefan HULSHORSTER, manager of projects for Ukraine, Belarus, Moldova and Georgia, Wolfram HERTIG, project assistant, have pointed out the importance attributed to the training of personnel in the sphere of justice and the role of the National Institute of Justice in this activity. The delegation members, accompanied by Aliona Bleah, representative of the IRZ Foundation in Chisinau, expressed their willingness to establish a sustainable partnership with NIJ, as the cooperation between the two institutions has all chances of becoming a permanent and effective one.
- **Documentation visit of experts of the Council of Europe (March 4)**. Giacomo OBERTO, assistant Secretary General of the International Association of Judges, judge at the Court of Torino (Italy), and Villem LAPIMAA, chairman of the Administrative Court of Tallinn (Estonia), accompanied by Leonid ANTOHI, national legal counsellor within the framework of the Joint Programme of the European Commission and of the Council of Europe on increased independence, transparency and efficiency of justice in the Republic of Moldova, appreciated the contributions of NIJ to the training of personnel in the sphere of justice and expressed the intention of the CoE to provide assistance in identifying the perspectives of activity.
- **Documentation visit of experts of the Council of Europe (June 26)**: Roman HUNA, Programme Adviser, Department for Courts and Programmes, Directorate General of Human Rights and Legal Affairs of the Council of Europe (Strasbourg, France), Dominique LAURENT, expert of the Council of Europe, lawyer, Holding Communal S.A. (Brussels, Belgium), and Francisco LORAS ROBRES, expert of the Council of Europe, Director of the Institute of Public Economics (Valencia, Spain). The meeting was requested by Roman HUNA in connection with the activities of the Joint Programme of the European Commission and of the Council of Europe on increased independence, transparency and efficiency of justice in the

Republic of Moldova, aimed at building-up the capacities of Moldovan court institutions in the sphere of financial administration.

- **Meeting** with Edwin BERRY, Human Rights Advisor with the Office of the Resident Coordinator of United Nations in the Republic of Moldova (**August 1**). The purpose of the visit was the official's familiarization with the operation of the National Institute of Justice regarding the organization and performance of the process of initial and continuous training. The guest, in the name of the Resident Coordinator Office of United Nations, expressed his desire to intensify the bilateral dialogue in order to identify the spheres, in which assistance can be provided for the purpose of continuous development of administration of justice and consolidation of its independence.
- **Working visit of experts of the Council of Europe (September 9)**. Fredrik SUNDBERG, CoE expert, Cipriana MORARU, lawyer with the Department of Enforcement of judicial decisions (ECHR), and Diana PASCAN, consultant with the Department in charge of the Council of Europe and Human Rights (Ministry of Foreign Affairs and European Integration) were interested in the mechanism of implementation of international practices in the process of initial and continuous training by NIJ. Fredrik Sundberg pointed out the importance of professional training of trainers, of improving their pedagogic skills – issues that are permanently in the centre of CoE attention. The focus must be made on justice and its functionality.
- **Documentation visit (September 12)**. Francis HANYA, EU expert in the sphere of implementation of the Plan of Actions of the Republic of Moldova and the European Union, accompanied by Oxana BUDIS, senior consultant with the Government Apparatus, requested the visit in order to identify the needs of NIJ for building-up the institution's capacities to apply the European values in the training of the future magistrates. The National Institute of Justice received an offer to participate in the cycle of "Twinning" projects implying cooperation at the equal level between the public administrations of the EU member-states and the equivalent institutions in the Republic of Moldova; the above offer was accepted. The European expert stated the commitment of European institutions to the effective and sustainable cooperation with NIJ.
- **Documentation visit (September 18)**, with the participation of Jean Jacques HEINTZ, CoE expert, former director of the National School of Court clerks of France, magistrate, accompanied by Ruslan GREBENCEA, legal assistant within the framework of the Joint Programme of the European Commission and of the Council of Europe on increased independence, transparency and efficiency of justice in the Republic of Moldova. The visit took place in compliance with the Plan of Actions for the implementation of the Program, in order to evaluate the needs for the training of auxiliary personnel of courts. NIJ requested assistance in the curriculum development; continuousmore, a working visit to the National School of Court Clerks in Romania was discussed. Jean Jacques Heintz assured that CoE would support the NIJ efforts for the adequate organization of the process relating to the initial and continuous training of the abovementioned personnel and would contribute to ensuring the organizational and financial assistance of this activity.
- **Working visit of the experts of the Council of Europe (October 30)**. The visit took place in connection with the appointment of a new project manager for the Joint Program, Clementina BARBARO, head of the Department of Information, Directorate General for Human Rights and Legal Affairs of the Council of Europe. She was introduced by Margaret KILLERBY, Director for Cooperation in the Directorate General, who appreciated highly the NIJ contribution to the training of personnel in the sphere of justice. Clementina Barbaro pointed out that the deadline of the Joint Programme expired on March 31, 2009. Since there are still activities to be implemented, it is being considered whether to extend it until the end of the coming year. The cooperation that proved to be effective deserves to be carried on.

- **Documentation visit (November 25).** Organized by the French Alliance in Chisinau. Silvain ITTE, Director General of the Governmental Agency *France Cooperation Internationale* within the Ministry of External and European Affairs of France, and Emmanuel SKOULIOS, Councillor of Cooperation and Cultural Action of the French Embassy in the Republic of Moldova, director of the French Alliance in Chisinau, paid a visit to NIJ. The purpose of the meeting was to identify priority spheres for the National Institute of Justice in order to perform some partnership activities. Focus was made on the possible cooperation within the framework of the so-called “Twinning projects” of the European Commission. They are relating to the process of training and imply the organization of some documentation visits, intensive study of the French language, including by the NIJ employees etc. Silvain Itte and Emmanuel Skoulios pointed out that the National Institute of Justice was an ideal base for such projects and that France was willing to provide logistic support for their development and implementation.

Throughout 2008, NIJ cooperated with a series of international and national partners, among them civil society organizations, namely:

- Joint Programme of the European Commission and the Council of Europe on increased independence, transparency and efficiency of justice in the Republic of Moldova (2006-2009)
- UNDP Moldova Project “Strengthening the Institutional Capacity of the National Institute of Justice”
- Joint Project of the European Commission and the Council of Europe against corruption, money laundering and terrorist financing in the Republic of Moldova (MOLICO 2006 – 2009)
- European Programme of the Council of Europe for Human Rights Education for Legal Professionals (HELP)
- Human Rights Education Directory, Directorate General of Human Rights and Legal Affairs, the Council of Europe
- Preliminary Country Programme of the “Millennium Challenges Corporation” for Good Governance (MGTCP)
- American Bar Association “Rule of Law Initiative”, Moldova office (ABA/ROLI)
- Norwegian Mission of Rule of Law Advisers to Moldova (NORLAM)
- German Foundation for International Legal Cooperation (IRZ) in Moldova
- Academy of European Law (Era, Luxemburg)
- OSCE Mission in Moldova
- Embassy of Great Britain in the Republic of Moldova
- National Institute of Magistracy of Bucharest, Romania
- National Magistracy School in France
- National School of Court Clerks in France
- French Alliance in Chisinau
- Academy of Justice of Slovakia
- Central Election Commission (CEC)
- National Agency for Protection of Competition (ANPC)
- Technical Assistance and Information Exchange Instrument (TAIEX) of the European Commission
- Human Rights Centre in the Republic of Moldova (CpDOM)

- Union of Lawyers of Moldova (UJM)
- International Union of Lawyers (UIJ)
- Freedom of Expression and Access to Information Promotion Centre „Acces-Info”
- PROMO-LEX Association
- Institute for Penal Reform (IRP)
- Agency for Supporting Legal Education and Law-Enforcement Authorities „Ex-Lege”.
- Supreme Court of Justice (SCJ)
- Superior Council of Magistracy (SCM)
- General Prosecutor’s Office (GPO)
- Ministry of Justice (MOJ)
 - Executive department
 - Department of Administration of Justice
- Constitutional Court
- European Commission Delegation
- Lisbon Network
- UNICEF Moldova

The National Institute of Justice is highly grateful to all its national and international partners, who have essentially contributed to strengthening the institutional capacity of NIJ and helped in the realization of tasks that the Institute dealt with throughout the year.

VI. PUBLIC RELATIONS

Objectives

- Publication of NIJ Magazine and of the brochure
- Set-up of the Web-page and intranet zone
- Publication of the “Course Aids” series (5 volumes)

Activities

Four issues of the NIJ Magazine – a scientific-practical, informative legal periodical, printed for the first time in 2007, were published in 2008. Their emergence was possible due to the financial support of the Joint Programme of the European Commission and of the Council of Europe on increased independence, transparency and efficiency of justice in the Republic of Moldova.

The publications were completed with new rubrics: *New Specialized Books, Reviews to the Specialized Books, Latin Maxims and Legal Expressions*. Its subject range was diversified, among other things, by way of inserting interviews, commentaries and sketches in the magazine pages. The number of authors of the materials published under the rubric “Doctrine” was extended.

The set-up of the **Institute’s Web-page** started under the UNDP Moldova Project “Building-up the institutional capacities of NIJ”. At the request of the “Deeplace” SRL company, the winner of the public purchase procedure for the NIJ Web-page, carried out by the UNDP Project “Building-up the institutional capacities of NIJ”, the order No. 175/G was issued on June 20, setting up a work group for the NIJ participation in the design of the Internet page.

The members of the work group: Lidia Marin, head of the Department of non-legal abilities, public relations and publications, Olga Pisarenco, counsellor of the Executive Director, Ecaterina Fistican, consultant in the Department of non-legal abilities, public relations and publications, in cooperation with the “Deeplace” company that designs the site, participated actively in the development and finalization of the design, selected and prepared information and photos about the Institute’s operation to be displayed on the site. The work on the NIJ logotype, an essential element on the WEB-page, endorsed by virtue of Resolution of the NIJ Council No. 4 of August 25, 2008, was carried out simultaneously.

A state-of-the-art camera and a Dictaphone were purchased with the financial support of the UNDP Project “Building-up the institutional capacities of NIJ” in order to provide an account of the events occurring within the Institute.

The Department of non-legal abilities, public relations and publications was actively involved in preparing for the press the first **five volumes of the “Course Aids” series** (working out the design, organizing the process of editing) as well as in preparing some events (international scientific conferences performed at the Institute, by finalizing agendas, drawing-up invitation texts etc.).

The draft of the NIJ Communication Strategy was developed at the end of the reporting year, with the support of the UNDP Project “Building-up the institutional capacities of NIJ” and with the participation of an Estonian expert in the sphere of communication. The area of activity of the Department of non-legal abilities, public relations and publications is to be extended along with the implementation of this document.

VII. INSTITUTIONAL DEVELOPMENT

7.1. Regulatory framework

The operation of the National Institute of Justice is governed by the Law and by its Charter as well as by a series of its Regulations, endorsed by the Institute's Council.

Situation

The NIJ regulatory framework includes:

- Law on the National Institute of Justice, No. 152-XVI of June 08, 2006;
- The NIJ Charter of June 06, 2007;
- Internal regulations of June 06, 2007;
- Regulations on the organization of the competition for filling didactic positions and remuneration of labour, of June 06, 2007;
- Regulations on the organization of the admission and graduation competition, of June 06, 2007;
- Regulations on the initial training and graduation, of June 21, 2007;
- Regulations on continuous education, of June 21, 2007.

Objectives

- Development and endorsement of new internal statutory acts:
 - Regulations for settling the contestations of admission competition to the National Institute of Justice
- Development and endorsement of drafts of the national statutory and legislative acts relating to the NIJ operation:
 - Draft of Government Resolution on the endorsement of the “Nomenclature of works performed and services provided by the National Institute of Justice for payment and the rates for such services”;
 - Draft of Government Resolution on the endorsement of the “Regulations on the manner of formation and use of the revenue derived from the provision of services for payment and of the special funds of the National Institute of Justice”;
 - Draft law for amendment of some legislative acts relating to the operation of the National Institute of Justice.

Measures

Organization of the admission competition is a priority objective every year. The competition organized in 2007 revealed the need to amend the Regulations on the organization of the admission competition of June 06, 2007, and to specify the regulations on the manner of filing and settling contestations of the admission competition.

Thus, in order to attain these objectives, by virtue of resolutions of the NIJ Council No. 3 of June 27, 2008, and No. 3 of August 25, 2008, the Regulations on the organization of the admission competition and, accordingly, the Regulations for settling the contestations of the admission competition were amended.

Inasmuch as NIJ is authorized, in compliance with the provisions of Art. 4 par. (2) of the Law No. 152-XVI of June 08, 2006, to perform the activity of training other categories of people, who contribute to the administration of justice, under contract basis, the NIJ Council endorsed

the Draft of the Government Resolution on the endorsement of the “Nomenclature of the works performed and services provided by the National Institute of Justice for payment and the rates for such services” and of the “Regulations on the manner of formation and use of the revenue derived from the provision of services for payment and of the special funds of the National Institute of Justice”, on November 11.

At the same time, the urgent need to make amendments to the legislative framework governing the NIJ activity, in order to ensure the functionality of this newly-established public institution in the country’s legal system, was corroborated by virtue of Resolution of the NIJ Council No. 2 of November 18, 2008, endorsing the draft law for the amendment of some legislative acts, aimed at building-up the institutional capacities of NIJ and optimizing the process of initial training of the of candidates for the positions of judge and public prosecutor as well as the continuous training of incumbent judges and public prosecutors.

The need to make the suggested amendments derives from several circumstances, threatening to have a negative impact on the effectiveness of the process of training at NIJ, namely:

- lack of a NIJ representative in the composition of the Board for the Qualification and Evaluation of Judges, which affects negatively the identification of priority areas of training of the country’s judicial corps;
- impossibility to issue insurance policies to the 69 NIJ trainees, for the reason that the time span of 18 months – the duration of the initial training courses for the candidates for the positions of judge and public prosecutor – is not legally reckoned as part of the time record (because of that a NIJ trainee has already applied to be expelled of his own free will);
- lack of a common term of assignment for the judges and public prosecutors within the framework of NIJ; the terms of 3 years and, accordingly, 1 year are obviously insufficient for ensuring the continuity of organization of an effective training process at NIJ (the experience of magistracy schools in other states of the Council of Europe and the European Union testifies that the term of assignment is up to 5 years, with the opportunity of renewal);
- lack of a regulation regarding the inclusion into the legal time record of the activity of those NIJ employees, directly involved in the organization of the training process of judges, public prosecutors and other categories of people, who contribute to the administration of justice.

The need of making these and other amendments to the legislative framework emerged in the process of implementing the provisions of the Law on NIJ during the operation thereof, i.e. in the course of the year as of its official inauguration.

The list of legislative acts proposed for amendment includes:

- Law on the National Institute of Justice, No. 152-XVI of June 08, 2006;
- Law on the Board for the Qualification and Evaluation of Judges, No. 949-XIII of July 19, 1996;
- Law on the Status of Judge, No. 544-XIII of July 20, 1995;
- Law on the Public Prosecutor’s Office, No. 118-XV of March 14, 2003;
- Law on compulsory health insurance, No. 1585-XIII of February 27, 1998;
- Law on the amount, manner and terms of payment of compulsory health insurance premiums, No. 1593-XV of December 26, 2002;
- Law on identity documents in the national passport system, No. 273-XIII of November 09, 1994.

The above proposals were submitted to the President of the Republic of Moldova on November 21, 2008 to enlist support in promoting the relevant draft law.

7.2. Human resources

The administrative and auxiliary personnel, on the one part, and the trainees and trainers, on the other part, are a link through which authorities of the National Institute of Justice are exercised.

Situation

At the beginning of the reporting period the NIJ staff list numbered 46 employees, among them: 27 basic employees on full pay and one person employed on half pay; 18 people employed under external part-time service terms, among them 4 half-time trainers and 6 quarter-time trainers.

Objectives

- Filling the five vacant positions with personnel.

Measures

In order to fill the vacancies, Valentin Coval was dismissed from the position of public prosecutor, acting chief of the Analysis, Forecasting and Development Department within the Prosecutor-General Administration on January 18, and appointed to the position of the head of the Initial Training Department within the NIJ Training and Research Department.

In February, other two vacancies were taken: the head of the Department of non-legal abilities, public relations and publications (Training and Research Department) and consultant in the Finance Department (Economic Administrative Directorate).

Altogether, 28 people were employed during the reporting period (among them 4 basic employees and 6 – under external part-time service terms, as well as 18 trainers – under external part-time service terms) and 13 people were dismissed. Nine people were employed under external part-time service terms, and two NIJ employees were employed under internal part-time service terms. Two resignations were endorsed.

By virtue of the order of the Executive Director No. 77/sal of October 22, 2007, four trainers were employed on half pay and 6 trainers – on quarter pay, under external part-time service terms.

Advanced training

- *Seminar on implementing the methodology of evaluation of corruption risks at the National Institute of Justice*

In order to implement the methodology of evaluation of corruption risks at the National Institute of Justice, the heads of structural subdivisions benefited from training within a seminar held in three stages during 2008 (February 22, June 6, October 31).

The seminar activities were carried out at the NIJ seat, being organized within the framework of the Joint Project of the European Commission and the Council of Europe against corruption, money laundering and terrorist financing in the Republic of Moldova (MOLICO 2006 – 2009). The training sessions were moderated by Sandra BLAGOJEVICI and Roman PRAH, experts of the Council of Europe, and Cornel-Virgiliu CALINESCU, anticorruption expert in the MOLICO Project.

A series of training sessions were performed in order to implement the integrity plan – a tool of analysis of the activities liable to corruption at the public institutions.

➤ *Study visit to the National School of Magistracy in France*

From September 14 to September 19, the heads of some structural subdivisions of NIJ paid a study visit to the National School of Magistracy in France (the Bordeaux and Paris branches). It was performed under the “Building-up the institutional capacities of NIJ” Project, with the assistance and financial support of the United Nations Development Programme.

The purpose of the study visit was to adopt the advanced experience of the National School of Magistracy of France in organizing the process of initial and continuous training, training of trainers, as well as the best practices of administering and managing an institution of the kind.

7.3. Budget resources

The expenditures the Institute’s maintenance and operation are financed out of the funds expressly allocated in the state budget. Other financial sources, unprohibited by law, may be accepted only provided that they do not impair the Institute’s autonomy.

Objectives

- Ample turning to account of the financial means
- Financial backing of the completion of the capital repairs of the main building, as well as of the required investments for the construction of a hotel building with a canteen
- Ensuring the proper organization of accounting in compliance with the legislation in force
- Automation of the accounting system – implementation of the 1-Bookkeeping program
- Monitoring the integrity of material values at the place of their storage and use

Measures

Budget funds in the amount of MDL 7,707,300 were allocated for the NIJ operation in 2008.

The expenditures for ensuring the NIJ operation in 2008, in terms of economic classification, are presented in the table hereinafter.

(thousand MDL)

No.	Activities	2008		
		adjusted	executed	actual expenditures
1.	Remuneration of labour: Including: - administrative and auxiliary personnel - trainers	2107.5 1233.9 873.6	2106.6 1568.8 537.8	2121.8 1578.8 543.0
2.	Contributions of compulsory state social insurance	466.9	466.9	468.5
3.	Compulsory health insurance premiums	58.4	58.2	58.6
4.	Transfers to the population (trainees’ allowance)	1071.0	1003.1	1003.1
5.	Business trips	-	-	-
6.	Payment for goods and service	1137.7	974.9	887.0
7.	Fixed assets acquisition	812.3	663.5	1110.6
8.	Capital investment in construction activity	2053.5	1595.6	1599.8
	Altogether	7707.3	6868.8	7249.4

VIII. CONCLUSIONS

Achievements

In the reporting period, the National Institute of Justice has implemented the following priority actions:

in the sphere of completion of the internal regulatory framework

- adoption of the Regulations on settling the contestations of admission competition, of August 25, 2008;

in the sphere of initial training

- organization of the admission competition for the initial training of judges and public prosecutors, endorsement of results and enrolment of candidates;
- performance of the initial training course.
- endorsement of academic plans and curricula for the initial training courses.
- initial training of the judges and public prosecutors admitted to NIJ, under the academic plan;
- participation of the NIJ auditors at the International contest “THEMIS”;
- initial training of the bailiffs and probation officers;
- initial training of mediators;

in the sphere of continuous education

- development and endorsement of continuous training programmes;
- continuous training of incumbent judges and public prosecutors, under the curriculum;
- systematic training of judges, public prosecutors and bailiffs on the ECHR;
- training of judges on the application of conventions to combat organized crime;

in the sphere of training of trainers

- training of trainers on teaching techniques for ECHR module and editing judicial decisions in conformity with ECHR jurisprudence.

Needs

In the sphere of initial training

In order to optimize the training process and to implement the NIJ priorities, it appears to be necessary:

- for the trainees to participate as actively as possible in the research activity, in terms of the chosen specialization: legislation analysis, scientific and comparative surveys, development of research papers etc. in the scope of operation of the court and of the prosecutor’s office;
- introduction of extra-curricula arrangements in the plan of studies, such as meetings (two hours a week, in addition to the course classes) with the practitioners working in the areas that do not relate to justice, but are pertinent to it (psychology, medicine, journalism and other areas, at the request of trainees), in order for the trainees to gain insight into the specific nature of such professions;

- performance of an opinion survey to determine the trainees' opinion about the curriculum quality, the quality of course lectures and practical hours, as well as to identify ways on improving the teaching and learning process;
- cooperation with civil society in the field of the NIJ activity;
- development of teaching and methodological aids in order to most completely ensure the training process at NIJ;

In the sphere of continuous training

- set-up and operation of a database within the framework of the SCM, PGO, LAD, ED, which would monitor the assignment/delegation of the NIJ trainees and avoid redundancy, repetition or the assignment of the same people to continuous training activities;
- set-up and operation of a database of the trainees involved in continuous training at NIJ, specifying the number of hours gathered by them, providing an integral view of the development of the NIJ trainees throughout the year;
- development of new teaching and methodological aids in order to most completely ensure the training process at NIJ;
- building of a mini-hotel with a canteen for the NIJ audients;

In the sphere of training of trainers

- development of a plan of trainer education;
- development of a Training of Trainers Programme in the methodology and techniques of teaching the subjects provided for in the academic plan;

In the sphere of international cooperation and public relations

- extension of the forms of international cooperation in the sphere of continuous training of judges and public prosecutors;
- establishment of new sustainable partnerships with the similar institutions of the EU member-states in order to build-up the independence, transparency and efficiency of justice in the Republic of Moldova;
- diversification of the forms of public relations in order to inform the public in a more comprehensive way of the activities performed at NIJ;

In the sphere of institutional development

- development and endorsement of Regulations and Guidelines on records management and of the Nomenclature of files for archiving;
- development of the Nomenclature of documents and of the storage terms;
- repair of facilities for the archiving and storage of the NIJ documents;
- optimization of actual costs by way of efficient management of the allocated funds;
- maximum use of the allocated funds;
- completion of capital repairs of the main building.

Implementation of the measures provided by the European Integration Priorities' Agenda for 2009 will constitute a separate place in the activity of the National Institute of Justice. It includes a list of important objectives related to human rights and ensuring independence of justice, including by means of strengthening NIJ capacities.

Analysis of the quality indicators characterizing the people involved in the admission competition in the years 2007-2008 (comparative table)

Main indicators	Admission 2008		Admission 2007		+/-	
	Judges	Public prosecutors	Judges	Public prosecutors	Judges	Public prosecutors
Total number of the people who submitted applications	24	72	42	121	-18	-56
Number of people aged between:						
20-21 years old (1987-1986)	3	18	0	3	+3	+15
22-23 years old (1985-1984)	10	41	6	75	+4	-36
24-25 years old (1983-1982)	4	6	5	25	-1	-19
26-30 years old (1981-1977)	2	5	25	12	-23	-7
31-45 years old (1976-1962)	5	1	6	6	-1	-5
Number of people of gender:						
Male	8	39	22	73	-16	-36
Female	16	33	20	48	-4	-15
Number of people employed in the work field	10	19	35	71	-25	-52
Number of graduates from:						
State University of Moldova	13	35	21	55	-8	-22
Free International University of Moldova	3	5	8	20	-5	-15
Academy of European Studies of Moldova	1	9	3	12	-2	-3
Police Academy "Stefan cel Mare" of the Ministry of Internal Affairs	2	2	3	6	-1	-4
Academy of Economic Studies of Moldova	1	1	0	6	+1	-5
other institutions	4	20	7	22	-3	-2
Number of people having master higher education	7	13	11	6	-4	-7
Number of people having graduated from two institutions	2	5	2	2	0	+3
Number of people having the grade point average between:						
8.00 and 8.99	14	53	16	51	-2	+2
9.00 and 10.00	8	19	14	22	-6	-9
Number of people having studied in the official language	24	69	39	100	-15	-32
Number of people possessing the languages:						
English	15	45	28	71	-13	-26
French	16	44	28	68	-12	-25
other languages	3	9	7	21	-4	-12

Commissions set up in order to ensure the performance of the admission competition:

1. Commission for the organization of the admission competition, composed as follows:

Chairman:

Valentin COVAL – head of the Initial Training Department, Training and Research Department

Members:

Serghei DIDAC – consultant in the Initial Training Department, Training and Research Department

Veaceslav MARTINENCO – consultant in the Initial Training Department, Training and Research Department

Constituted by the order of the Executive Director No. 184/G of 30.06.2008.

Secretary:

Diana PETRUSEVSCAIA – consultant in the Human Resources and Documentation Department.

2. Commission for the development of tests and case studies, composed as follows:

In the sphere of criminal law:

Anatol MUNTEANU – public prosecutor, acting head of the Criminal Judiciary Directorate, Prosecutor General's Office

Sergiu BRINZA – Habilitated Doctor of Laws, university professor

Vitalie STATI – Doctor of Laws, university associate professor

In the sphere of procedural criminal law:

Ruslan POPOV – public prosecutor, head of Department No. 1 of the Criminal Prosecution Control Directorate, Prosecutor General's Office

Dumitru ROMAN – Doctor of Laws, university associate professor

Tatiana VIZDOAGA – Doctor of Laws, university associate professor

In the sphere of civil law:

Anastasia PASCARI – judge at the Supreme Court of Justice

Ala CLIMOV – Doctor of Laws, university associate professor

In the sphere of procedural civil law:

Dumitru VISTERNICEAN – Chairman of the Board for the Qualification and Evaluation of Judges, judge at the Supreme Court of Justice

Elena BELEI – Doctor of Laws, university associate professor

Constituted by the Decision of the NIJ Council No. 1 of 29.07.2008.

3. Commission for admission examinations, composed as follows:

Chairman:

Vladimir GROSU – Governmental agent, Doctor of Laws, associate professor, NIJ trainer

Members:

Anatol MUNTEANU – public prosecutor, acting head of the Criminal Judiciary Directorate, Prosecutor General’s Office, NIJ trainer

Ruslan POPOV – public prosecutor, head of Department No. 1 of the Criminal Prosecution Control Directorate, Prosecutor General’s Office, NIJ trainer

Nina CERNAT – vice-chairman of the Supreme Court of Justice, chairman of the Civil and Contentious Administrative Board of the SCJ

Boris NEGRU – Doctor of Laws, associate professor, member of the Supreme Council of Magistracy

Secretary:

Olga PISARENCO – counsellor of the executive director

Constituted by the Decision of the NIJ Council No. 20f of 25.08.2008.

4. *Contestation Commission*, composed as follows:

Chairman:

Dumitru VISTERNICEAN – judge at the Supreme Court of Justice, chairman of the Board for the Qualification and Evaluation of Judges

Members:

Vasile CRETU – Doctor of Laws, associate professor

Dumitru ROMAN – Doctor of Laws, associate professor

Secretary:

Dina MOVILEANU – consultant with the Continuous training Department

Constituted by the Decision of the NIJ Council No. 2 of 25.08.2008.

**Information on the continuous training activities
performed in the time span January – December 2008**

No.	Name of activity	Total No. of activities	Category of participants	Total No. of participants	Organizers
1.	<i>Training course</i> "Psychological aspects and skills of interviewing children – victims of sexual exploitation"	1	Judges Public prosecutors Probation Service of the Ministry of Internal Affairs NGOs representatives	65	NIJ, SCM, GPO, Embassy of Great Britain
2.	<i>Seminar</i> "Archive management"	3	Recording officials from courts	75	NIJ, MGTCP
3.	<i>Training</i> "Techniques and capacities of legal medicine: Aspects concerning the forensic medical examination of cases of child abuse"	1	Judges Public prosecutors Probation Service of the Ministry of Internal Affairs	55	NIJ,SCM, GPO,MOJ,ED, Embassy of Great Britain
4.	<i>Round-table</i> "Transition of Moldovan judicial practices to the European Standards" <i>Stage I</i> – Preparatory part of the judicial sitting <i>Stage II</i> – Judicial sitting <i>Stage III</i> – Deliberation and sentence adoption	3	Chairmen of courts of the Mun. of Chisinau Judges (a chairman and a judge from each court)	42	NIJ, SCM, Norwegian Mission
5.	<i>Training course</i> "Budget and purchases"	1	Accountants of courts of justice	50	NIJ, MGTCP
6.	<i>Seminar</i> "Training on redefining the work procedures at the court"	1	Heads of Court Chancelleries	75	NIJ, MGTCP
7.	<i>Training course</i> "On-line abuse and investigations"	1	Judges Public prosecutors Representatives of the Ministry of Internal Affairs, NGOs (R. Moldova, Romania)	70	NIJ, SCM, GPO, MOJ, ED, Embassy of Great Britain
8.	<i>Training course</i> "Avoiding the violation of the right to a fair trial at the stage of execution of court decisions"	2	Bailiffs	60	NIJ,MOJ, ED, MGTCP
9.	<i>Round-table</i> "Resumption of criminal prosecution and double sentence (administrative and criminal). Problems and prospects"	1	Judges Public prosecutors	60	NIJ,SCM, GPO, IRZ , Norwegian Mission
10.	<i>Seminar</i> "Methodology of drawing up procedural documents by instruction judges and public prosecutors"	2	Judges\ Instruction judges\ Public prosecutors	90	NIJ,SCM,GPO IRZ
11.	<i>Seminar</i> "National and international experience in combating corruption"	1	Judges Public prosecutors	40	NIJ,SCM,GPO MOLICO
12.	<i>Seminar</i> "Preventing and combating money-laundering and terrorist financing"	1	Judges Public prosecutors	40	NIJ,SCM,GPO MOLICO

No.	Name of activity	Total No. of activities	Category of participants	Total No. of participants	Organizers
13.	<i>International seminar</i> "Articles No. 3 and 5 of the European Convention on Human Rights and the application thereof in Moldova"	1	Judges Public prosecutors	30	NIJ,SCM,GPO Council of Europe
14.	<i>Seminar</i> "Development of professional competences of recently appointed judges"	1	Judges	21	NIJ, SCM
15.	<i>Regional seminar (Causeni)</i> "Principles of human rights and pretrial detention"	1	Public prosecutors	11	NIJ,GPO, Norwegian Mission
16.	<i>Training course</i> "Management and supervision"	3	Judges Heads of Court Chancelleries Administrators	95	NIJ, SCM, MGTCP
17.	<i>Seminar</i> "Methodology of teaching the ECHR module"	2	ECHR trainers (judges, public prosecutors)	60	NIJ,SCM,GPO the Council of Europe
18.	<i>Seminar</i> "Procedure of examination of administrative contentious disputes"	1	Judges	30	NIJ,SCM, IRZ
19.	<i>Regional seminar (Causeni)</i> "Application of legislation in cases of family violence"	1	Judges Public prosecutors	20	NIJ,SCM,GPO ABA/ROLI
20.	<i>Training</i> "Freedom of assembly as a means of exercising the right to opinion and free expression"	5	Judges Public prosecutors	90	NIJ, SCM, SCJ, GPO, Acces-info, Promo-LEX, CReDO, Soros-Moldova Foundation
21.	<i>Training course</i> "Avoiding the violation of the right to a fair trial at the stage of execution of court decisions"	2	Bailiffs	60	NIJ,MOJ,ED, MGTCP
22.	<i>Training course</i> "Statement of facts of legal value and editing courts' resolutions in compliance with the ECHR legislation"	1	NIJ trainers Judges	50	NIJ, SCM, Council of Europe
23.	<i>Seminar</i> "Methodology of drawing up civil and criminal procedural documents". Practical aspects.	1	Judges	30	NIJ,SCM, IRZ
24.	Training course "Information technologies" (three centres in the republic: Balti, Cahul, and Comrat)	50	Judges and court personnel	600	NIJ,SCM, MGTCP
25.	<i>Seminar</i> "European Convention on human rights and the ECHR legislation"	16	Judges Public prosecutors	408	NIJ,SCM,GPO Joint Program
26.	<i>Seminar</i> "Effectiveness of judicial proceedings"	3	Judges Public prosecutors Lawyers	63	NIJ,SCM,GPO NORLAM
27.	<i>International theoretical and practical conference</i> "Civil Code of the Republic of Moldova – 5 years of application"	1	Judges Public prosecutors Professors	60	NIJ,SUM, European Commission and Council of Europe
28.	<i>Seminar</i> "Experience of the Republic of Latvia in legal administration, information system, establishment of notary's offices and legal assistance guaranteed by the state"	1	Judges Representatives of MoJ, Notaries Lawyers	27	NIJ, SCM, MOJ

No.	Name of activity	Total No. of activities	Category of participants	Total No. of participants	Organizers
29.	<i>Seminar</i> "Legal deontology. The New Code of Ethics of the Judge: interpretation and application"	12	Judges	360	NIJ, SCM, MGTCP
30.	<i>International theoretical and practical conference</i> "Role of the lawyer in protecting human rights"	1	Lawyers	130	SUM, NIJ, UNDP Moldova, IUL, ULM
31.	<i>Round-table</i> "Submission and discussion of the expert examination report on the evaluation of training needs of court clerks in the Republic of Moldova"	1	Trainers	20	NIJ, SCM, Joint Program
32.	<i>Seminar</i> "Election disputes"	2	Judges	93	NIJ, SCM, SCJ, CEC, Council of Europe
33.	<i>Round-table</i> on the module for practical professional training within the initial training course of judges and public prosecutors	1	Judges Public prosecutors	20	NIJ, Joint Program
34.	<i>Training course</i> of supervisors for practical training of the NIJ trainees	1	Judges Public prosecutors	20	NIJ, SCM, GPO, Joint Programme
35.	<i>Round-table</i> "Transition of Moldovan judicial practices to the European Standards" <i>Stage I</i> – Preparatory part of the judicial sitting <i>Stage II</i> – Judicial sitting <i>Stage III</i> – Deliberation and sentence adoption	1	Chairmen of courts of the Mun. of Chisinau Judges (a chairman and a judge from each court) Judges appointed in 2008	24	NIJ, SCM, NORLAM
36.	<i>Seminar</i> "European judicial practice in the competition legislation"	1	Judges	45	NIJ, SCM, NACP, TAIEX
37.	<i>Training course</i> "Management of public finance"	2	Heads of enforcement departments Accountants	63	NIJ, MOJ, ED
38.	<i>Seminar</i> "Use of international tools of legal assistance by the lawyers of the Republic of Moldova"	2	Judges Public prosecutors	60	NIJ, SCM, GPO, ERA, Luxemburg
39.	<i>Conference</i> "Universal Declaration of Human Rights – a legal structure of human protection"	1	Representatives of CPA, LPA, NGO	60	NIJ CHRM
40.	<i>Seminar</i> "Training the representatives of law-enforcement authorities in the provision of international legal assistance when investigating and punishing the cases of human trafficking"	1	Public prosecutors Judges Criminal prosecution officers	30	NIJ, ABA/ROLI
	Altogether:	134		3,302	

Note: For abbreviation deciphering see p. 92-93.